

Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka

Materiál na rokovanie
miestnej rady 26.04.2016

Materiál číslo: 24/2016

**Koncepcia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti
Bratislava-Petržalka na roky 2016 - 2023
(návrh)**

Predkladá:

Ing. Miroslav Štefánik,
prednosta

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Materiál Koncepcia rozvoja...
3. Stanovisko školskej komisie

Zodpovedná:

Mgr. Veronika Redechová,
vedúca OŠaŠ

Vypracovala:

Mgr. Veronika Redechová,
vedúca OŠaŠ

Návrh uznesenia

Miestna rada mestskej časti Bratislava-Petržalka

o d p o r ú č a

Miestnemu zastupiteľstvu mestskej časti Bratislava-Petržalka

s c h v á ľ i ť

Koncepciu rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2016 – 2023

Konceptia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2016 – 2023

O b s a h			
Úvod			str. 05
I.	Strategické dokumenty v oblasti vzdelávania		str. 05
	1.1	Dokumenty Európskej únie	str. 05-06
	1.2	Dokumenty Slovenskej republiky	str. 06-07
07II.	Legislatívne východiská v oblasti regionálneho školstva		str. 07
	2.1	Všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti regionálneho školstva	str. 07-08
III.	Kompetencie jednotlivých úrovní verejnej a štátnej správy v regionálnom školstve		str. 08
	3.1	Kompetencie na úrovni obce v podmienkach Bratislavy	str. 08-09
	3.2	Kompetencie regionálnej územnej samosprávy (VÚC)	str. 09
	3.3	Kompetencie štátnej správy a ústredných orgánov	str. 09-10
IV.	Východiská a analýza školstva v mestskej časti Bratislava-Petržalka		str. 11
	4.1	História územia	str. 11-12
	4.2	História školstva na území Petržalky v 19 a 20. storočí	str. 12-15
V.	Školstvo na území Petržalky od roku 2000 po súčasnosť		str. 15-16
	5.3.	Základné školy	str. 16
	5.3.1	Základné školy v rokoch 2000-2002 na území mestskej časti	str. 16
	5.3.2	Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti	str. 16-18
	5.3.3	Plnenie povinnej školskej dochádzky	str. 18-19
	5.3.4	Výchovno-vzdelávací proces v základnej škole	str. 19-21
	5.3.5	Testovanie žiakov 9. ročníka	str. 21-22
	5.3.6	Testovanie žiakov 5. ročníka v roku 2015	str. 22-23
	5.3.7	Projekty	str. 23
	5.3.8.	Školské zariadenia - súčasť základných škôl	str. 24
	5.3.8.1	Školské kluby detí	str. 24-25
	5.3.8.2	Záujmové vzdelávanie a vzdelávacie poukazy	str. 25
	5.3.8.3	Centrá voľného času pri ZŠ	str. 25
	5.3.8.4	Školské jedálne ZŠ	str. 25-26
	5.4.	Materské školy	str. 26
	5.4.1	Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti Okresného úradu Bratislava V	str. 26
	5.4.2	Stavebné kapacity a kapacity MŠ v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov	str. 26-27
	5.4.3	Prechod zriaďovateľskej kompetencie k MŠ na mestskú časť	str. 27
	5.4.4.	Kapacity a sieť MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti	str. 28
	5.4.5.	Vplyv všeobecne záväzných právnych predpisov na využívanie kapacít MŠ, zmeny v sieti	str. 28-31
	5.4.6.	Zvyšovanie kapacít MŠ	str. 31
	5.4.7	Prijímanie detí do MŠ	str. 31-34
	5.4.8	Výchovno-vzdelávací proces v MŠ	str. 34-36
	5.4.9	Školské zariadenia - súčasť materských škôl	str. 36
	5.4.9.1	Školské jedálne MŠ	str. 36-37
	5.5.	Stredisko služieb školám a školským zariadeniam Petržalky	str. 37
	5.6.	Zamestnanci škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti	str. 37
	5.6.1	Zamestnanci MŠ a ZŠ	str. 37-40
	5.6.2.	Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov MŠ a ZŠ	str. 40-41
	5.7.	Priestorové a materiálno-technické podmienky činnosti MŠ a ZŠ, tepelná energia	str. 41
	5.7.1.	Priestorové a materiálno-technické podmienky	str. 41-42
	5.7.2.	Náklady na tepelnú energiu	str. 42-43
	5.8.	Financovanie ZŠ a MŠ	str. 44

	5.8.1	Financovanie škôl a školských zariadení v podmienkach hl. mesta SR Bratislavy	str.	44
	5.8.2	Finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy	str.	44
	5.8.3	Finančné prostriedky na originálne kompetencie	str.	45
	5.8.4	Kapitálové výdavky na rekonštrukcie ZŠ a MŠ od r. 2009 do roku 2014	str.	45
	5.8.5	Percentuálny podiel bežných výdavkov na ZŠ a MŠ z rozpočtu mestskej časti	str.	46
	5.8.6	Zmeny vo financovaní regionálneho školstva	str.	46
	5.9.	Riadenie škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti	str.	46-47
VI.	SWOT analýza		str.	48-49
VII.	Strategické ciele v rozvoji MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP		str.	49-50
	7.1.	Stabilizácia siete ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti	str.	50
	7.2.	Zvyšovanie kapacít MŠ, skvalitnenie priestorov a výchovno-vzdelávacieho procesu – opatrenie 2.2.1 PHSR	str.	50
	7.2.1	Zvýšenie kapacít MŠ	str.	50-51
	7.2.2	Ďalšie príležitosti na zvýšenie kapacít MŠ	str.	51
	7.2.3	Zvýšiť kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ Opatrenie 2.2.1 PHSR	str.	51
	7.2.4	Skvalitnenie technického stavu objektov MŠ a ZŠ a výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ - opatrenie 2.2.2 PHSR	str.	52
		7.2.4.1 Opatrenia na zlepšenie technického stavu objektov ZŠ a MŠ v roku 2016	str.	52
		7.2.4.2 Opatrenia na zlepšenie technického stavu objektov ZŠ a MŠ v roku 2017	str.	53
		7.2.4.3 Opatrenia na zlepšenie technického stavu objektov ZŠ a MŠ v roku 2018	str.	53
	7.3.	Vízia na roky 2016-2023 - PHSR špecifický cieľ 2.2.	str.	53
	7.3.1	Rekonštrukcia technologického vybavenia jedální ZŠ a MŠ – opatrenie 2.2.3 PHSR	str.	53
	7.3.2	Ďalšie príležitosti na zníženie energetickej náročnosti prevádzky MŠ a ZŠ	str.	54
	7.3.3	Skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ - PHSR - Opatrenie 2.2.2	str.	54
	7.3.4	Modernizácia výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ na roky 2016-2023	str.	54
	7.3.5	Infraštruktúra a súvisiace vybavenie pre informatizáciu a digitalizáciu vzdelávacieho	str.	54
		7.3.5.1 Digitálny edukačný obsah	str.	54
		7.3.5.2 Digitálne zručnosti	str.	54-55
		7.3.5.3 Vybavenie učební moderným školským nábytkom a učebnými pomôckami	str.	55
		7.3.5.4 Projekty podporujúce výchovno-vzdelávací proces v ZŠ	str.	55
	7.4.	Personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania v ZŠ a MŠ	str.	55
	7.4.1	Finančné prostriedky na osobné ohodnotenie a odmeňovanie zamestnancov MŠ, ZŠ, SSŠaŠZ a na prevádzku MŠ a ZŠ	str.	55-56
	7.4.2	Podpora a vytváranie podmienok na ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení	str.	56
	7.4.3.	Stredisko služieb kolám a školským zariadeniam Petržalky	str.	56
Záver			str.	56
Použitá literatúra			str.	57

Úvod

Cieľom Konceptcie rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti v mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2016 – 2023 (ďalej len „konceptcia“) je podrobnejšie rozpracovanie jednotlivých opatrení stanovených v špecifickom ciele 2.2 „Rozvoj školskej infraštruktúry“ v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2016 – 2023 (ďalej len „PHSR“). Konceptcia vytyčuje krátkodobé a strednodobé ciele pre ďalšie zvyšovanie kvality výchovy a vzdelávania, jej efektívnosti a poskytovania čo možno najkomplexnejších služieb pre deti, žiakov a ich zákonných zástupcov v materských školách (ďalej len „MŠ“) a základných školách (ďalej len „ZŠ“) v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka (ďalej len „mestská časť“) ako základného predpokladu pre ďalšie celoživotné vzdelávanie.

Konceptcia rešpektuje základné strategické dokumenty platné na medzinárodnej, národnej a regionálnej úrovni a platnú legislatívu pre oblasť regionálneho školstva. Konceptcia ďalej vychádza z aktuálnej situácie v oblasti legislatívy týkajúcej sa regionálneho školstva, z vývoja a zo súčasného stavu MŠ a ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Konceptcia je živým otvoreným dokumentom, ktorý si bude vyžadovať systematickú aktualizáciu napr. aj z dôvodov avizovaných a očakávaných ďalších legislatívnych zmien v regionálnom školstve.

I. Strategické dokumenty v oblasti vzdelávania

1.1 Dokumenty Európskej únie: K základným strategickým dokumentom Európskej únie v oblasti školstva patria

- a) **Memorandum o celoživotnom vzdelávaní** sa prijatý na zasadnutí Európskej rady - Lisabon marec 2000; odsúhlasené Európskou komisiou v októbri 2000; Slovensko je jeho signatárom. **Nový strategický cieľ:** vybudovať konkurencieschopnú a dynamickú ekonomiku založenú na vedomostiach, s väčšou sociálnou súdržnosťou a s vyššou mierou zamestnanosti, prijatá komplexná stratégia zameraná aj na dosiahnutie nasledujúcich cieľov: prechod k ekonomike a spoločnosti založenej na vedomostiach, modernizáciu európskeho sociálneho modelu, najmä investovaním do ľudí a bojom proti sociálnej izolácii, udržanie zdravého ekonomického prostredia a ekonomického rastu aplikáciou vhodnej makroekonomickej politiky, celoživotné vzdelávanie definované v rámci európskej stratégie zamestnanosti ako cielená nepretržitá vzdelávacia činnosť, ktorej účelom je zlepšovať vedomosti, zručnosti a kompetencie.
- b) **Göteborský summit** - marec 2001; doplnil do Lisabonského procesu ďalší cieľ zameraný na stratégiu trvalo udržateľného rozvoja vrátane dimenzie životného prostredia.
- c) **Barcelonský summit** - marec 2002; zhodnotenie pokroku dosiahnutého v Lisabonskom procese; ďalšie konkrétne rozhodnutia na dosiahnutie stanovených cieľov aj v oblasti vzdelávania. Vytýčil 3 strategické oblasti:
 1. Zlepšenie kvality a efektívnosti vzdelávacích a výchovných systémov v Európe.
 2. Uľahčenie prístupu k vzdelávaniu a výchove pre všetkých.
 3. Otvorenie vzdelávacích a výchovných systémov:
 - Strategické oblasti rozpracované do 13 cieľov: Zlepšenie kvality vzdelávania a výchovy učiteľov a vychovávateľov, Rozvoj schopnosti pre spoločnosť založenú na poznaní, Zabezpečenie prístupu k informačným technológiám pre všetkých, Zvýšenie záujmu o vedecké a technické štúdiá, Efektívne využívanie zdrojov, Otvorené vzdelávacie prostredie, Zatraktívnenie vzdelávania, Podpora aktívneho občianstva, rovnosti príležitostí a sociálnej kohézie, Posilňovanie väzieb s praxou, výskumom a spoločnosťou v širšom ponímaní, Vytváranie podnikateľskej atmosféry, Zlepšovanie vyučovania cudzích jazykov, Rozvíjanie mobility a výmenných pobytov, Posilňovanie európskej kooperácie.

- d) **Bolonská deklarácia** - podpísaná 31 európskymi ministrami školstva v júni 1999, nadviazala na Sorbonskú deklaráciu z roku 1998. Prijatie systému ľahko čitateľných a porovnateľných akademických hodností a medzinárodnú konkurencie schopnosť európskych systémov vysokoškolského vzdelávania, prijatie systému štúdia založeného v podstate na dvoch hlavných cykloch - pregraduálnom a graduálnom. Vytvorenie systému kreditov ako vhodného prostriedku na podporu širokej študentskej mobility. Podpora mobility a odstraňovanie prekážok voľného pohybu so zvláštnou pozornosťou na študentov učiteľov, vedeckých a administratívnych pracovníkov.
- e) **Kodanská deklarácia** prijatá v novembri 2002 v oblasti odborného vzdelávania. Hlavné priority, sledované v rámci zvýšenej spolupráce v odbornom vzdelávaní a príprave.

1.2 Dokumenty SR:

- a) **Národný program výchovy a vzdelávania v Slovenskej republike na najbližších 15 až 20 rokov – Milénium** - strategický dokument SR v oblasti výchovy a vzdelávania - prijatý uznesením vlády SR č. 1193/2001.

Cieľ Milénia bolo premeniť tradičné encyklopedicko-memorovacie školstvo na tvorivo humánnu výchovu a vzdelávanie a poznatkovo-hodnotové školstvo s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti, ako aj tvorivý spôsob bytia pre život v novom tisícročí. Hlavné zámery výchovy a vzdelávania a stanovené ciele vychádzajú princípov: celoživotné vzdelávanie, európska dimenzia vo vzdelávaní, zabezpečenie rovnosti šancí, kvalita výchovy a vzdelávania, efektívne využívanie zdrojov, demokratické a efektívne riadenie.

Milénium vymedzilo hlavné priority a charakterizovalo zmeny potrebné na zvýšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva, pomenovalo kladý a nedostatky vzdelávacieho systému od roku 1990 až do roku 2000, nastolilo základné východiská a princípy zmien vo výchove a vzdelávaní a navrhlo zmeniť filozofiu výchovy a vzdelávania, obsah vzdelávania, spôsob, technológie vzdelávania, prípravu pedagogických zamestnancov, učiteľov, metódy, výchovy a riadenia týchto procesov, riadenie decentralizovať, viac dôverovať školám, školským zariadeniam, riaditeľom, miestnym komunitám, radám škôl, rodičom a pedagogickým kolektívom.

Strategické zámery Milénia:

- vytvoriť novú alebo **inovovanú teóriu výchovy a vzdelávania** na prahu nového tisícročia, ako základ pre systémové zmeny,
- vytvoriť prostredie slobodnej ponuky vzdelávacích príležitostí so zabezpečením práva slobodnej voľby vzdelávacej cesty, umožniť vysokú mieru účasti občanov, rodičov a komunity na správe záležitostí výchovy a vzdelávania,
- uskutočniť **obsahovú transformáciu** (kurikulárna transformácia), v ktorej pôjde o inováciu učebných osnov, učebných a študijných plánov, o zlepšenie učebníc, o zavedenie takých obsahov do vzdelávania, ktoré človek potrebuje pre kvalitný a tvorivý život, vytvoriť **legislatívu** pre oblasť výchovy a vzdelávania,
- zaviesť objektívny, prehľadný a sociálne orientovaný štátny systém **financovania** výchovy a vzdelávania; zvýšiť podiel finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu do školstva,
- modernizovať **riadenie školstva**, decentralizovať ho, profesionalizovať personálnu politiku, zabezpečiť tvorbu štandardov vzdelania a výchovy a štátneho dohľadu nad kvalitou získaného vzdelania a výchovy, ako základu pre konkurenciu.

b) Platné koncepcie

- Koncepcia informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020,
- Koncepcia výchovy a vzdelávania národnostných menšín, č. 1100/2007 zo dňa 19. 12. 2007,

- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014-2020

c) Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti na roky 2016-2023

II. Legislatívne východiská v oblasti regionálneho školstva

2.1 Všeobecne záväzné právne predpisy v oblasti regionálneho školstva

- a) Zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon o štátnej správe v školstve“)** - upravuje pôsobnosť, organizáciu a úlohy orgánov štátnej správy v školstve, obcí, samosprávnych krajov a orgánov školskej samosprávy a určuje ich pôsobnosť v oblasti výkonu štátnej správy v školstve a školskej samosprávy, v oblasti tvorby siete škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania SR, zaraďovania, vyradovania a zmien v sieti a v oblasti zriaďovania a zrušovania škôl, školských zariadení, stredísk praktického vyučovania a pracovísk praktického vyučovania, atď.
- b) Zákon NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon o financovaní regionálneho školstva“)** - upravuje financovanie škôl, v ktorých sa vzdelávanie považuje za sústavnú prípravu na povolanie, a financovanie MŠ pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a školských zariadení zriadených okresnými úradmi v sídle kraja, ktoré sú zaradené do siete podľa osobitného predpisu, poskytovanie príspevku na čiastočnú úhradu nákladov na výchovu a vzdelávanie detí, ktoré majú jeden rok pred plnením povinnej školskej dochádzky v materských školách, ktoré sú zaradené do siete podľa osobitného predpisu, príspevku na záujmové vzdelávanie pre žiakov škôl, ktoré sú zaradené do siete podľa osobitného predpisu, dotácií, atď.
- c) Zákon NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ďalej len „školský zákon“)** - ustanovuje princípy, ciele, podmienky, rozsah, obsah, formy a organizáciu výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach, stupne vzdelania, prijímanie a ukončovanie výchovy a vzdelávania, poskytovanie odbornej výchovno-poradenskej a terapeuticko-výchovnej starostlivosti, dĺžku a plnenie povinnej školskej dochádzky, vzdelávacie programy na štátnej úrovni a výchovno-vzdelávacie programy na školskej úrovni, sústavu škôl a školských zariadení, práva a povinnosti škôl a školských zariadení, práva a povinnosti detí, žiakov, zákonných zástupcov dieťaťa a výchovné opatrenie, predbežné opatrenie alebo ochranná výchova, výkon väzby alebo výkon trestu odňatia slobody, atď.
- d) Zákon NR SR č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, (ďalej len „zákon o PZ a OZ“)** - ustanovuje práva a povinnosti pedagogického zamestnanca (ďalej len „PZ“) a odborného zamestnanca (ďalej len „OZ“), predpoklady na výkon pedagogickej a odbornej činnosti, profesijný rozvoj, kariérové stupne a pozície, atestácie, kvalifikačné predpoklady, pedagogickú činnosť PZ, odborné činnosti OZ, rozsah, zameranie, organizáciu a ukončovanie jednotlivých druhov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ, akreditáciu programov kontinuálneho vzdelávania činnosť, postavenie akreditačnej rady ministerstva školstva pre kontinuálne vzdelávanie, výkon činnosti poskytovateľov kontinuálneho vzdelávania, získavanie kreditov, hodnotenie PZ a OZ starostlivosť o nich a ich ochranu, atď.

- e) **Zákon NR SR č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov**, (ďalej len „zákon o výkone práce vo verejnom záujme“) - upravuje práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov pri výkone práce vo verejnom záujme.
- f) **Zákon NR SR č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní** niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, (ďalej len „zákon o odmeňovaní pri výkone práce vo verejnom záujme“) - upravuje odmeňovanie niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme u zamestnávateľov, ktorými sú orgány štátnej správy, orgány alebo úrady, ktoré vykonávajú štátne záležitosti, ak ide o zamestnancov, ktorí neplnia úlohy štátneho orgánu pri vykonávaní štátnej správy alebo neplnia úlohy pri vykonávaní štátnych záležitostí v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom, ďalšie rozpočtové organizácie štátu, obce a vyššieho územného celku, atď.
- g) **Ďalšie súvisiace všeobecne záväzne právne predpisy** – vyhlášky, nariadenia vlády, atď.

III. Kompetencie jednotlivých úrovní verejnej a štátnej správy v oblasti regionálneho školstva

Kompetencie jednotlivých úrovní verejnej správy v oblasti regionálneho školstva vymedzuje zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

3.1 Kompetencie na úrovni obce, v podmienkach Bratislavy mestských častí a hlavného mesta SR Bratislavy:

A) Kompetencie obce – mestská časť:

- a) pri prenesenom výkone štátnej správy zriaďuje a zrušuje všeobecne záväzným nariadením (ďalej len „VZN“) ZŠ podľa siete,
- b) pri výkone samosprávy zriaďuje a zrušuje VZN, podľa siete MŠ, školské kluby detí (ďalej len „ŠKD“), zariadenia školského stravovania pre žiakov ZŠ a pre deti MŠ (ďalej len „ŠJ“), jazykové školy (ďalej len „JŠ“) pri ZŠ, strediská služieb škole (ďalej len „SSŠ“), centrá voľného času (ďalej len „CVČ“) pri ZŠ,
- c) vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie detí a žiakov najmä tým, že zriaďuje školy a školské zariadenia, na plnenie povinnej školskej dochádzky (ďalej len „PŠD“) v ZŠ, ktoré zriaďuje, zabezpečuje výchovu a vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, detí a žiakov s mimoriadnym nadaním a talentom v školách a v školských zariadeniach, ktoré zriaďuje,
- d) vykonáva štátnu správu v prvom stupni vo veciach ohrozovania výchovy a vzdelávania maloletého alebo zanedbávania starostlivosti o PŠD žiaka, ako školský úrad vykonáva štátnu správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ ZŠ, ktorej je príslušná obec zriaďovateľom,
- e) kontroluje v školách a školských zariadeniach, ktoré zriaďuje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej len „VZPP“) v oblasti výchovy a vzdelávania a v oblasti školského stravovania, vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov, najmä organizačné pokyny na príslušný školský rok, poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam, poskytuje právne poradenstvo riaditeľom, atď.

B) Kompetencie hlavného mesta SR Bratislavy:

Hlavné mesto SR Bratislava podľa osobitného predpisu

- a) zriaďuje a zrušuje základné umelecké školy (ďalej len „ZUŠ“) a centrá voľného času (ďalej len „CVČ“) a vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie detí a žiakov v ZUŠ a CVČ, ktoré metodicky a odborne riadi, vykonáva ich správu a zabezpečuje pre ne priestory, materiálno-technické zabezpečenie, didaktickú techniku, finančné

- prostriedky na osobné výdavky, prevádzku a údržbu, ktoré prerozdeľuje a kontroluje ich využívanie, vykonáva následnú finančnú kontrolu v ZUŠ a CVČ, ktorých je zriaďovateľom,
- b) poskytuje dotácie na mzdy a prevádzku zriaďovateľom cirkevných ZUŠ, CVČ, JŠ, MŠ a školských zariadení, zriaďovateľom súkromných ZUŠ, CVČ, JŠ, MŠ a školských zariadení,
 - c) spolupracuje s inými obcami, školskou samosprávou, Okresným úradom Bratislava, Bratislavským samosprávnym krajom (ďalej len „BSK“), so združeniami a inými právnickými osobami zaoberajúcimi sa záujmovou činnosťou detí a mládeže a športom a pri zabezpečovaní predmetových olympiád a súťaží, spracúva poskytuje informácie v oblasti výchovy a vzdelávania vo svojej pôsobnosti orgánom štátnej správy a verejnosti,
 - d) vyjadruje sa alebo udeľuje súhlas k žiadostiam zriaďovateľov o zaradenie škôl, školských zariadení, do siete škôl a školských zariadení SR,
 - e) vydáva mestským častiam predchádzajúci súhlas k zriadeniu a zrušeniu ZŠ podľa siete škôl; atď.

3.2 Kompetencie regionálnej územnej samosprávy (VÚC):

Samosprávny kraj:

- a) zriaďuje a zrušuje podľa siete, ZUŠ, JŠ okrem JŠ pri ZŠ, školské internáty, ŠJ, SŠŠ, školy v prírode, CVČ s územnou pôsobnosťou samosprávneho kraja, v prípade, že zruší školu alebo školské zariadenie určí školu alebo školské zariadenie, ktoré bude ďalej plniť úlohy zrušenej školy alebo školského zariadenia,
- b) vytvára podmienky na výchovu a vzdelávanie a na plnenie PŠD v SŠ, podmienky na zabezpečenie výchovy a vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a s mimoriadnym nadaním a talentom v školách a v školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom,
- c) vykonáva štátnu správu v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol riaditeľ školy,
- d) kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov (ďalej len „VZPP“) v oblasti školského stravovania, v oblasti výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach, ktorých je zriaďovateľom,
- e) po prerokovaní s príslušným okresným úradom v sídle kraja vydáva organizačné pokyny pre riaditeľov škôl a školských zariadení, ktorých je zriaďovateľom,
- f) prerokúva s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a sociálnymi partnermi návrhy na zriadenie, zrušenie alebo obmedzenie činnosti, stredných odborných škôl, atď.

3.3 Kompetencie štátnej správy a ústredných orgánov

A) Okresný úrad v sídle kraja (ďalej len „OÚ Bratislava“):

- a) zriaďuje a zrušuje podľa siete ZŠ, ak to vyžadujú osobitné podmienky, MŠ, ZŠ, SŠ pre deti, žiakov a študentov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, praktické školy, odborné učilištia, špeciálne výchovné zariadenia, školy, v ktorých sa výchova a vzdelávanie uskutočňujú v cudzom jazyku na základe medzinárodnej dohody, centrá špeciálno-pedagogického poradenstva, centrá pedagogicko-psychologického poradenstva, školský internát,
- b) rozhoduje v druhom stupni vo veciach ohrozovania výchovy a vzdelávania maloletého žiaka alebo zanedbávania starostlivosti o žiaka plniaceho si PŠD, v ktorých v prvom stupni rozhodla obec, vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhoduje riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia, ktorého je zriaďovateľom, riaditeľ ZŠ, ktorej zriaďovateľom je obec, ktorá nie je školským úradom,
- c) vykonáva kontrolu vo veci zabezpečovania činností a úloh obcí a samosprávnych krajov v oblasti školstva, mládeže a telesnej kultúry, spracúva podklady na štatistické spracovanie

- údajov o výchove a vzdelávaní v školách a v školských zariadeniach v jeho územnej pôsobnosti, potvrdzuje, že obec je školským úradom,
- d) metodicky riadi školské úrady vo svojej územnej pôsobnosti, v spolupráci s orgánmi územnej samosprávy organizačne a finančne zabezpečuje jazykové kurzy detí cudzincov s povoleným pobytom na území SR,
 - e) vyjadruje sa k zaradeniu školy, v ktorej vzdelávanie sa považuje za sústavnú prípravu na povolanie, do siete vo svojej územnej pôsobnosti, ak nie je zriaďovateľom školy, podľa potrieb na trhu práce,
 - f) plní úlohy v oblasti financovania škôl a školských zariadení podľa osobitného predpisu a zároveň kontroluje efektívnosť využívania finančných prostriedkov pridelených školám a školským zariadeniam, atď.

B) Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ“)

- a) riadi výkon štátnej správy na úseku školstva vypracovávaním koncepcií a vydávaním VZPP, smerníc a pokynov, zjednocovaním postupu pri ich používaní a kontroluje tento výkon,
- b) zabezpečuje finančné prostriedky na kapitálové výdavky a prevádzku, vrátane miezd, plátov, služobných príjmov a ostatných osobných vyrovnaní podľa osobitného predpisu v rozpočtovej kapitole MŠVVaŠ a v rozpočtovej kapitole Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“), rozpisuje finančné prostriedky zriaďovateľom škôl a školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti okresných úradov v sídle kraja zriadených podľa tohto zákona,
- c) vydáva vzorový Pracovný poriadok pre vypracovanie pracovného poriadku škôl a školských zariadení, ktoré sú zamestnávateľmi a pre zriaďovateľov, ktorí sú zamestnávateľmi PZ a ostatných zamestnancov škôl a školských zariadení,
- d) vykonáva následnú finančnú kontrolu na úseku dodržiavania VZPP a následnú finančnú kontrolu na úseku hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými z kapitoly MŠVVaŠ a kapitoly MV SR a z rozpočtu EÚ obciam, samosprávnym krajom, okresným úradom v sídle kraja, Štátnej školskej inšpekcii, atď. a kontroluje efektívnosť a účelnosť ich využitia,
- e) vybavuje sťažnosti a petície občanov, podáva návrhy na odvolanie riaditeľa školy alebo školského zariadenia, vedie štátny register detí a žiakov, riadi okresné, krajské, celoslovenské a medzinárodné kolá súťaží detí a žiakov škôl a školských zariadení a okresné, krajské, celoštátne a medzinárodné kolá predmetových olympiád žiakov škôl, atď.

C) Štátna školská inšpekcia – orgán štátnej správy v školstve

- a) plní funkciu kontroly štátu nad úrovňou pedagogického riadenia, výchovy a vzdelávania a materiálno-technických podmienok vrátane praktického vyučovania v školách a školských zariadeniach, na pracoviskách praktického vyučovania, nad úrovňou činností v špeciálnych výchovných zariadeniach a školských zariadeniach výchovného poradenstva a prevencie (ďalej len „kontrolovaný subjekt“), v tejto oblasti vybavuje sťažnosti a petície,
- b) riadi ju hlavný školský inšpektor, ktorý predkladá ministrovi školstva plán inšpekčnej činnosti, správu o stave a úrovni výchovy a vzdelávania za príslušný školský rok,
- c) na základe inšpekčných zistení a ďalších zistení, predkladá návrhy na vyradenie školy alebo školského zariadenia zo siete, na zmeny v sieti pri zistení závažných nedostatkov vo výchovno-vzdelávacom procese po predchádzajúcom prerokovaní so zriaďovateľom,
- d) predkladá zriaďovateľovi, po zistení závažných nedostatkov, návrh na odvolanie riaditeľa školy a školského zariadenia, príslušnej inštitúcii podieľajúcej sa na koordinácii odborného vzdelávania a prípravy pre trh práce, po zistení závažných nedostatkov vo výchove a vzdelávaní, návrh na zrušenie osvedčenia o spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, atď.

IV. Východiská a analýza školstva v mestskej časti Bratislava-Petržalka

4.1. História územia

Charakteristika územia z pohľadu matematicko-geografickej a humánno-geografickej polohy, prírodných podmienok, demografického vývoja, vrátane vekovej a vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva, hospodárstva a ďalších charakteristík je uvedená v PHSR. Vzhľadom na skutočnosť, že Koncepcia vychádza z tohto strategického dokumentu, v tejto časti sa venuje priestor stručnej histórii územia v kontexte s vývojom a rozvojom školstva na tomto území.

Prvé historické zmienky o osídlení Petržalky sú z druhej polovice 11. storočia, kedy sa spomína osada Pečenehov, strážcov územia medzi Uhorskom a Rakúskom. Do súčasnosti sa zachoval v pomenovaní Pečianskeho lesa a Pečianskeho ramena.

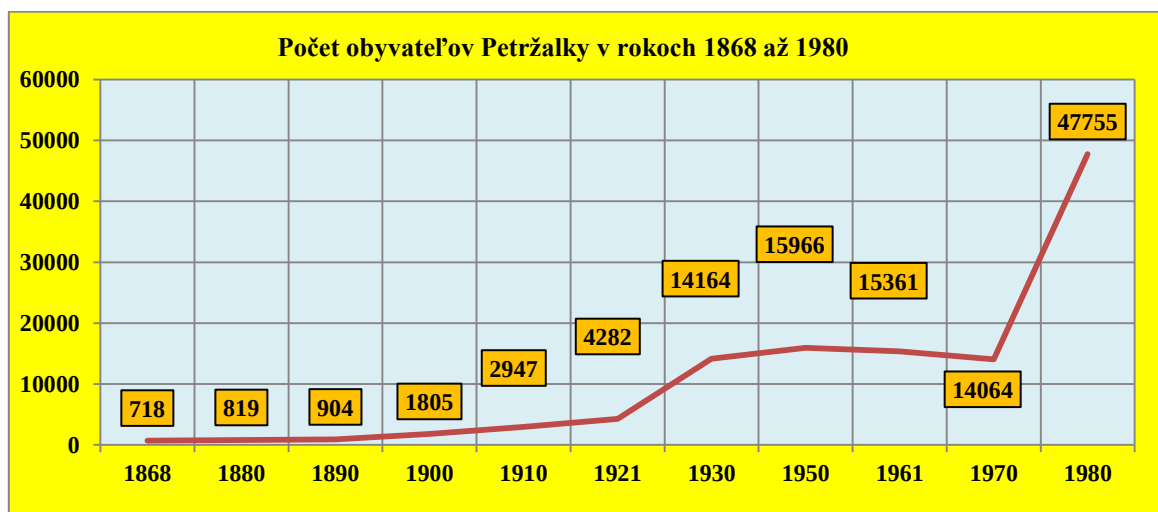
Prvé písomné zmienky o chotárných názvoch dnešnej Petržalky sú z roku 1225, keď sa v listine kráľa Ondreja II. spomína aj „ostrov Maďarov“ – Mogorsciget – Magyarsziget, kde neskôr vznikla „Uhorská niva“ - Ungerau. Ungerau sa prvýkrát uvádza v nemeckej účtovnej knihe mesta Bratislavy z roku 1493, v roku 1654 sa tento názov upravil na Engerau. V 17. storočí sa dostala do vlastníctva uhorského grófa Pálffyho a koncom 17. storočia je evidovaná prvá zmienka o kostole v Petržalke. V 18. storočí tu dala Mária Terézia vybudovať najväčší park v strednej Európe - dnes Sad Janka Kráľa. V roku 1728 bolo zriadené letné divadlo Aréna.

V nasledujúcom storočí, v rokoch 1805 a 1809 sa na petržalskom brehu Dunaja nakrátko zastavil Napoleon Bonaparte. V roku 1805 to bolo po bitke pri Slavkove. V decembri toho roku bol v Primacionálnom paláci podpísaný Bratislavský mier medzi Francúzskom a Rakúskom. Rokovaní o mieri sa nezúčastnili samotní panovníci, ale iba diplomati. Rakúsko zastupoval knieža Johann-Joseph Lichtenstein, Francúzsko Charles-Maurice de Talleyrand-Périgord. V nasledujúci deň v Schönbrunne Napoleon túto zmluvu ratifikoval.

Petržalka sa v 19. a 20. storočí postupne pretvárala z poľnohospodárskej osady na remeselnícko-priemyselné predmestie Bratislavy, o čom svedčí postavenie pevného mosta v roku 1891 a vznik priemyselných podnikov ako napr. továrne na smaltovaný riad Westen, Durvayovej tehelne, píle Harschovcov, neskôr preglejkáreň a továrne na gumové výrobky – neskôr Matador. Začiatkom 20. storočia vznikli továrne na farby a laky, továreň na hnacie remene a továreň na drevený tovar.

Vznik Československa, dobytie Petržalky v lete 1919, Trianon v roku 1920, zmenili hranice krajín. Z Engerau resp. Ligetfalu sa stáva slovenská Petržalka, v ktorej za 20 rokov prvej Československej republiky vzrástol päťnásobne počet obyvateľov. Rozvoj Petržalky nastal po roku 1945, kedy bola pričlenená k Bratislave.

Graf č. 1: Počet obyvateľov Petržalky od roku 1868 do roku 1980



Koncom šesťdesiatych rokov 20. storočia bolo rozhodnuté, že v intraviláne tejto predmestskej časti vznikne nové sídlisko. Do konca minulého storočia bola vybudovaná najväčšia mestská časť Bratislavy. V rokoch 1950 až 1970 mala ešte vidiecky charakter a v priemere okolo 15 000 obyvateľov. Výstavba Petržalky začala v roku 1973 na Námestí hraničiarov v rámci viacerých etáp. Boli vybudované zóny Háje, Lúky a Dvory. Výstavba znamenala viac ako desať násobné zvýšenie počtu obyvateľov, čo malo bezprostredný vplyv aj na rozvoj školstva. Na rozvoj školstva mala a má vplyv aj skutočnosť, že Bratislava je súčasťou cezhraničného regiónu CENTROPE, ktorý zahŕňa mestá Bratislavu, Viedeň, Brno a Győr a samotná Petržalka susedí s Maďarskom a Rakúskom.

4.2 História školstva na území Petržalky v 19. a 20. storočí

Prvé správy o školstve v Petržalke prináša staršia práca maďarského cirkevného historika Ferenc Komlóssyho. Podľa jeho výskumov petržalské deti pôvodne dochádzali za vzdelávaním do Bratislavy. Vlastnú školu si Petržalka zriadila v druhom desaťročí 19. storočia. Išlo o cirkevnú rímskokatolícku elementárnu školu, v ktorej sa vyučovalo po nemecky z dôvodu, že veľká časť Petržalčanov bola nemeckej národnosti. Od roku 1827 na nej učili učitelia z dynastie Zwingerovcov. V roku 1848 sídlila škola na Školskej ulici a navštevovalo ju 38 žiakov. Koncom 19. storočia to bolo 85 žiakov a v opakovanom náukobehu 25 žiakov. Išlo o typ vyššej ľudovej školy, v ktorej si žiaci po ukončení povinnej školskej dochádzky, ak nenavštevovali iný typ vyššej školy, dopĺňali vzdelanie dva resp. tri roky. V roku 1858 bola v Petržalke zriadená jednotriedna elementárna cirkevná evanjelická škola a. v. s vyučovacím jazykom nemeckým. Školu navštevovalo 45 žiakov. Obe školy s vyučovacím jazykom nemeckým pokračovali vo svojej činnosti aj po roku 1918. Evanjelická cirkevná obec v školskom roku 1928/1929 na vlastné náklady postavila novú budovu svojej školy na Zadunajskej ulici.

V roku 1920 boli na území Petržalky zriadené dve štátne ľudové školy s vyučovacím jazykom slovenských. Bola to štátna ľudová škola sídliaca na Školskej ulici (za vojny Schulgasse, neskôr Makarenkova, dnes Einsteinova ul.) v budove cirkevnej rímsko-katolíckej školy. V školskom roku 1927/1928 sa presťahovala do novej účelovej budovy na Marxovej ul. (neskôr Masarykova, Zadunajská ul.) Nová budova mala desať tried a telocvičňu. Vyučovacím jazykom popri slovenčine bola aj nemčina, čo sa premietlo aj do názvu školy – Štátna ľudová škola s vyučovacím jazykom slovenským a nemeckým. Nemecká zložka školy sa v roku 1931 odčlenila ako Štátna ľudová škola s vyučovacím jazykom nemeckým. Mala aj maďarskú pobočku. Druhou novou školou bola štátna ľudová škola na Janíkovom dvore.

Rozmach ľudových škôl si v roku 1931 vynútil zriadenie Štátnej meštianskej školy, ktorá bola jazykovo zmiešaná s vyučovacím jazykom slovenským a v jednej paralelnej triede sa vyučovalo v jazyku nemeckom. V školskom roku 1934/1935 sa škola presťahovala do novej budovy na Jánošíkovej ul. (neskôr Jazmínovej ul. – po jej zrušení žiaci tejto našli svoj „domov“ v ZŠ Lachova 1). Škola sa v roku 1937 rozdelila na dve samostatné nemeckú a slovenskú, pri ktorej bola v roku 1938 vytvorená maďarská pobočka.

Rozširovanie priemyselných podnikov viedlo v roku 1925 k zriadeniu učňovskej školy s jednou slovenskou a jednou nemeckou triedou. V školskom roku 1926/1927 aj k vzniku odbornej školy pre krajčírky po jednej triede s vyučovacím jazykom slovenským a nemeckým. Po pripojení Petržalky k Nemeckej ríši 10. októbra 1938 sa vyučovanie v ľudových a meštianskych školách prispôbilo novým politickým pomerom. Vyučovacím jazykom sa stala nemčina.

Po II. svetovej vojne, od školského roku 1945/1946, pôsobili na území Petržalky 4 školy a jedna detská opatrovňa. Boli to I. štátna ľudová škola zmiešaná s počtom 433 žiakov, II. štátna ľudová škola s počtom 21 žiakov, Štátna ľudová škola zmiešaná Ovsíšte so 110 žiakmi, Štátna meštianska škola s 215 žiakmi a Štátna detská opatrovňa, v ktorej sa starali o 38 detí.

Za vyšším vzdelaním dochádzali petržalské deti do centra Bratislavy. Zmena nastala v druhej polovici 50. rokov 20. storočia zriadením Jedenásťročnej strednej školy na Makarenkovej ulici. Otvorená bola v roku 1956. V školskom roku 1960/1961 sa pretransformovala na dvanásťročnú strednú školu a v školskom roku 1970/1971 na gymnázium so zameraním na

ekonomiku, neskôr informatiku a výpočtovú techniku. V súčasnosti je to Gymnázium Alberta Einsteina.

Vyššie vzdelanie poskytovala od roku 1979 aj Stredná ekonomická škola (vznikla v roku 1968) a pôvodne sídlila na Mlynských luhoch v Bratislave - Novom meste. V súčasnosti je to Obchodná akadémia Imricha Karvaša na Hrobákovej ul. 11 s bilingválnym slovensko-nemeckým štúdiom so zameraním na bankovníctva.

Rozsiahla výstavba Petržalky koncom sedemdesiatych a v osemdesiatych rokoch 20. storočia mala priamy dopad aj na rozvoj siete škôl a školských zariadení, ktorá prechádzala významnými zmenami. Etapu rozvoja siete základných a materských škôl vystriedala etapa ich transformácie na postupne sa rozširujúcu sieť stredných škôl a vybudovanie vysokých škôl.

Od 1. januára 1991 sa stala zriaďovateľom ZŠ a MŠ, v zmysle zákona 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve Školská správa Bratislava V. V tomto období pôsobilo na území Petržalky 22 ZŠ, 17 MŠ, 32 spoločných MŠ s detskými jasťami (ďalej len DJ) a 12 samostatných DJ.

Tabuľka č. 1: Základné školy

Základné školy v Petržalke k 1.1.1991		
P.č.	Škola	
1.	ZŠ	Beňadická 38
2.	ZŠ	Budatínska 61
3.	ZŠ	Černyševského 8
4.	ZŠ	Dudova 2
5.	ZŠ	Dudova 4
6.	ZŠ	Gessayova 2
7.	ZŠ	Hálova 16
8.	ZŠ	Haanova 28
9.	ZŠ	Holíčska 50
10.	ZŠ	Lachova 1
11.	ZŠ	Nobelovo nám. 6
12.	ZŠ	Pankúchova 4
13.	ZŠ	Pankúchova 6
14.	ZŠ	Prokofievova 5
15.	ZŠ	Sklodowskej 1
16.	ZŠ	Strečnianska 20
17.	ZŠ	Tematínska 10
18.	ZŠ	Tupolevova 20
19.	ZŠ	Turnianska 10
20.	ZŠ	Vlastenecké nám. 1
21.	ZŠ	Záporožská 8
22.	ZŠ	Žehrianska 9

Tabuľka č. 2: Materské školy

Materské školy v Petržalke k 1.1.1991		
P.č.	Škola	
1.	MŠ	Bradáčova 4
2.	MŠ	Bulíkova 25
3.	MŠ	Gessayova 6
4.	MŠ	Gessayova 31
5.	MŠ	Gwerkovej
6.	MŠ	Haanova 9
7.	MŠ	Haanova 36
8.	MŠ	Hrobákova 5
9.	MŠ	Hrobákova 42
10.	MŠ	Jankolova 8
11.	MŠ	Lachova 31
12.	MŠ	Medved'ovej 2
13.	MŠ	Mlynarovičova 21
14.	MŠ	Osuského 10
15.	MŠ	Poloreckého 1
16.	MŠ	Rovnianska 8
17.	MŠ	Šustekova 33

Tabuľka č. 3: MŠ zriadené po 1. januári 1991

MŠ zriadené po 1.1.1991		
P.č.	Škola	
1	MŠ	Krupinská 1
2	MŠ	Kremnická
3	MŠ	Znievská 4

Tabuľka č. 4: Spoločné MŠ s DJ

Združené materské školy a detské jasle v Petržalke k 1.1.1991		
1.	MŠ a DJ	Beňadická
2.	MŠ a DJ	Bohrova 1
3.	MŠ a DJ	Budatínska 59
4.	MŠ a DJ	Bzovická 6
5.	MŠ a DJ	Černyševského
6.	MŠ a DJ	Farského 1
7.	MŠ a DJ	Fedinova 7
8.	MŠ a DJ	Hálova 6
9.	MŠ a DJ	Holíčska 2
10.	MŠ a DJ	Holíčska 30
11.	MŠ a DJ	Il'jušinova 1
12.	MŠ a DJ	Krásnohorská 14
13.	MŠ a DJ	Lenardova 8
14.	MŠ a DJ	Lietavská 1
15.	MŠ a DJ	Macharova 1
16.	MŠ a DJ	Markova 1
17.	MŠ a DJ	Pifflova 10
18.	MŠ a DJ	Prokofievova 4
19.	MŠ a DJ	Röntgenova 6
20.	MŠ a DJ	Röntgenova 16
21.	MŠ a DJ	Ševčenkova 11
22.	MŠ a DJ	Ševčenkova 35
23.	MŠ a DJ	Šintavská 2
24.	MŠ a DJ	Strečnianska 2
25.	MŠ a DJ	Tematínska 1
26.	MŠ a DJ	Topolčianska 15
27.	MŠ a DJ	Turnianska 6
28.	MŠ a DJ	Vavilovova 18
29.	MŠ a DJ	Vyšehradská 17
30.	MŠ a DJ	Znievska 2
31.	MŠ a DJ	Znievska 26
32.	MŠ a DJ	Žehrianska 6

Tabuľka č. 5: Detské jasle k 1.1.1991

P.č.	Jasle	
1	DJ	Gessayova 8
2	DJ	Haanova 7
3	DJ	Haanova 38
4	DJ	Hrobáková 3
5	DJ	Hrobáková 44
6	DJ	Jankolova 6
7	DJ	Lachova 33
8	DJ	Medved'ovej 4
9	DJ	Mlynarovičova 23
10	DJ	Osuského 8
11	DJ	Poloreckého 2
12	DJ	Rovniankova 10

V školskom roku 1995/1996 na území Petržalky z pôvodných 52 MŠ (20 samostatných, 32 spoločných MŠ s DJ - v roku 1991) pôsobilo už len 34 MŠ a z celkového počtu 44 DJ (12 samostatných DJ a 32 spoločných DJ s MŠ) vyvíjali svoju činnosť už len 2 súkromné detské jasle. Počet 22 štátnych ZŠ sa v porovnaní s rokom 1991 nezmenil.

Okrem štátnych ZŠ povinnú školskú dochádzku už zabezpečovali aj dve cirkevné ZŠ. ZŠ Svätej rodiny, Gercenova 10 a Cirkevná ZŠ - bilingválna škola s vyučovacím jazykom slovenským a anglickým so sídlom v objekte bývalej MŠ a DJ Prokofievova 4 - zriaďovateľ Cirkev bratská na Slovensku. Od roku 2001 sídlila v prístavbe ZŠ na Beňadickej č. 38 a od školského roku 2004/2005 v hlavnej budove na Beňadickej 38, (po vyradení ZŠ Beňadická 38 vtedy už v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti - zo siete škôl a školských zariadení).

Záujmové umelecké vzdelávanie a rozvoj umeleckého talentu žiakov zabezpečovali ZUŠ Daliborovo nám. a ZUŠ Topolčianska. Záujmovú činnosť v spoločensko-vednej, športovej, turistickej, výtvarnej a v prírodovednej oblasti zabezpečovali CVC formou krúžkov, klubov, rôznych kurzov. **Poradensko-psychoterapeutické a diagnostické služby** pre deti, mládež, ich zákonných zástupcov a spoluprácu so školami v tejto oblasti zabezpečovala Pedagogicko-psychologická poradňa so sídlom na Hrobákovej ulici. Ďalej pôsobili v Petržalke 3 štátne **gymnázia** Einsteinova 13, Pankúchova 6 a Haanova 28, dve cirkevné gymnázia – Gymnázium Svätej rodiny na Gercenovej 10, a Evanjelické lýceum Vranovská 2, dve súkromné gymnázia – Súkromné osemročné gymnázium Mercury a gymnázium Kremnická 26, súkromná ZUŠ Kremnická 26.

Sieť stredných odborných škôl tvorili Obchodná akadémia Hrobáková 11 so zameraním na bankovníctvo a bilingválne štúdium a Dievčenská odborná škola, Znievska 2 so 4-ročným študijným odborom so zameraním na obchod a podnikanie a dve stredné odborné učilištia (ďalej len „SOU“), SOU strojárské, Vranovská 4 s dvoma maturitnými odbormi (mechanik nástrojár pre obrábacie stroje a linky a operátor gumárenskej a plastickej výroby), osem odborov trojročného

štúdia (nástrojár, obrábač kovov - sústruženie, frézovanie, strojní mechanik pre stroje a zariadenia, mechanik opravár, elektromechanik, gumár-plastikár pre spracovanie kaučuku a nový odbor zlatník, klenotník) a jeden odbor dvojročného štúdia (technické služby v autoservice) s Súkromné SOU odevné MODIN, Haanova 22 – zameranie trojročný odbor krajčír pre dámske odevy.

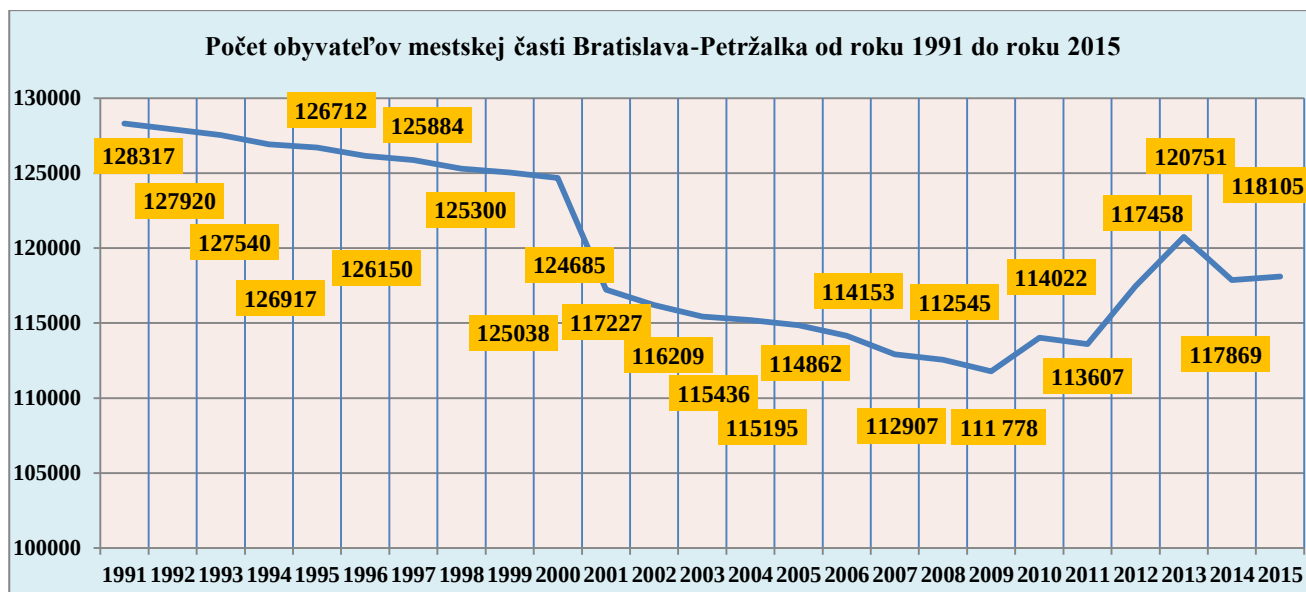
Od roku 1991 boli štátne ZŠ, MŠ, ZUŠ, Pedagogicko-psychologická poradňa (PPP) v zriaďovateľskej pôsobnosti Školskej správy Bratislava V. V zmysle § 12 zákona NR SR č. 222/1996 o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo 4. júla 1996 boli okrem iných zrušené školské správy pre ZŠ a kompetencie školských správ, v ktorých zriaďovateľskej pôsobnosti boli ZŠ, ZUŠ a školské zariadenia a v zmysle § 13 tohto zákona prešli dňom jeho vyhlásenia do pôsobnosti novozriadených okresných úradov.

V januári 2000 na území Petržalky bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti Okresného úradu Bratislava V (ďalej len „OÚ Bratislava V“) 18 ZŠ, 28 MŠ, 2 ZUŠ, jedna PPP a jedno CVČ.

Medzi rokmi 1996–2000 boli OÚ Bratislava V zrušené ZŠ Haanova 28, Pankúchova 6, Dudova 4 a Strečnianska 20. V objektoch uvoľnených po ZŠ boli zriadené gymnáziá resp. stredná zdravotnícka škola na Strečnianskej 20.

Z 34 MŠ v školskom roku 1995/1996 bolo do januára 2000 zrušených 6 MŠ a od januára 2000 do 1. júla 2002, kedy zriaďovateľská pôsobnosť aj vo vzťahu k MŠ prešla v zmysle zákona 416/2001 Z. z. na obce a vyššie územné celky, OÚ Bratislava V zrušil ďalších 6 MŠ. Celkove od roku 1991 do konca júna 2002 zriaďovateľmi, Školskou správou Bratislava V a OÚ Bratislava V, bolo z pôvodných 52 MŠ, resp. spoločných MŠ a DJ zrušených 30 MŠ. Príčinu týchto zmien v sieti škôl a školských zariadení i detských jaslí je potrebné vidieť aj v postupnom znižovaní počtu obyvateľov Petržalky a v zriaďovaní neštátnych ZŠ a MŠ.

Graf č. 2: Počet obyvateľov Petržalky v rokoch 1991 a 2015



(Zdroj: Evidencia obyvateľov v mestskej časti Bratislava-Petržalka – MÚ mestskej časti Bratislava-Petržalka)

V. Školstvo na území Petržalky od roku 2000 po súčasnosť

V januári 2000, podľa pasportu spracovaného Strediskom služieb škole OÚ Bratislava V bolo na území Petržalky v zriaďovateľskej OÚ Bratislava V:

- 18 ZŠ** – ZŠ Beňadická 38, Budatínska 61, Černyševského 8, Dudova 2, Gessayova 2, Hálova 16, Holíčska 50, Lachova 1, Nobelovo nám. 6, Pankúchova 4, Prokofievova 5, M. C. Sklodowskej 1, Tematínska 10, Tupolevova 20, Turnianska 10, Vlastenecké nám. 1., Záporožská 8, Žehrianska 9, ZŠ Prokofievova 5 a Hálova 16 z dôvodu vysokého počtu žiakov využívali pre zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu na I. stupni priestory bývalej MŠ na Ševčenkovej 11. V súčasnosti patria tieto priestory Metodicko-pedagogickému centru mesta Bratislavy.

b) **28 MŠ** – MŠ Bohrova 1, Bradáčova 4, Bulíkova 25, Bzovicka 6, Fedinova 7, Gessayova 31, Hálova 6, Haanova 9, Holíčska 30, Hrobákova 5, Iljušinova 1, Jankolova 8, Lachova 31, Lenardova 10, Lietavská 1, Macharova 1, Mlynarovičova 21, Pifflova 10, Rovniankova 8, Röntgenova 6, Röntgenova 16, Strečnianska 2, Ševčenkova 35, Šustekova 33, Topolčianska 15, Turnianska 6, Vavilovova 18 a Vyšehradská 17.

Od 1. júla 2002, v súlade so zákonom 416/2001 Z. z. z 20. septembra 2001 o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky (kompetenčný zákon) a v zmysle Prílohy č. 1a Štatútu hl. mesta SR z roku 2002, sa mestské časti stali zriaďovateľmi ZŠ a MŠ. Hlavné mesto sa stalo zriaďovateľom ZUŠ a CVČ.

Do zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti od uvedeného dátumu prešlo 17 ZŠ (medzi rokom 2000 do 1. júla 2002 bola ZŠ Žehrianska 9 spojená so ZŠ Turnianska 10) a 22 MŠ (medzi rokmi 2000 do 1. júla 2002 šesť MŠ vyradených zo siete).

Proces decentralizácie štátnej správy v oblasti regionálneho školstva pokračoval v roku 2004 prijatím zákona o štátnej správe v školstve. Tento zákon okrem iného upravuje pôsobnosť, organizáciu a úlohy orgánov štátnej správy v školstve, obcí, orgánov školskej samosprávy a určuje ich pôsobnosť pri výkone štátnej správy v školstve.

Súčasne so zákonom o štátnej správe v školstve nadobudol od 1. januára 2004 účinnosť aj zákon o financovaní regionálneho školstva. Oba tieto zákony uviedli do života normatívne financovanie na žiaka, ktoré sa odvíja od počtu žiakov v ZŠ, ale aj stredných školách (ďalej len „ŠŠ“).

5.3 Základné školy

5.3.1 Základné školy v rokoch 2000 – 2002 na území mestskej časti

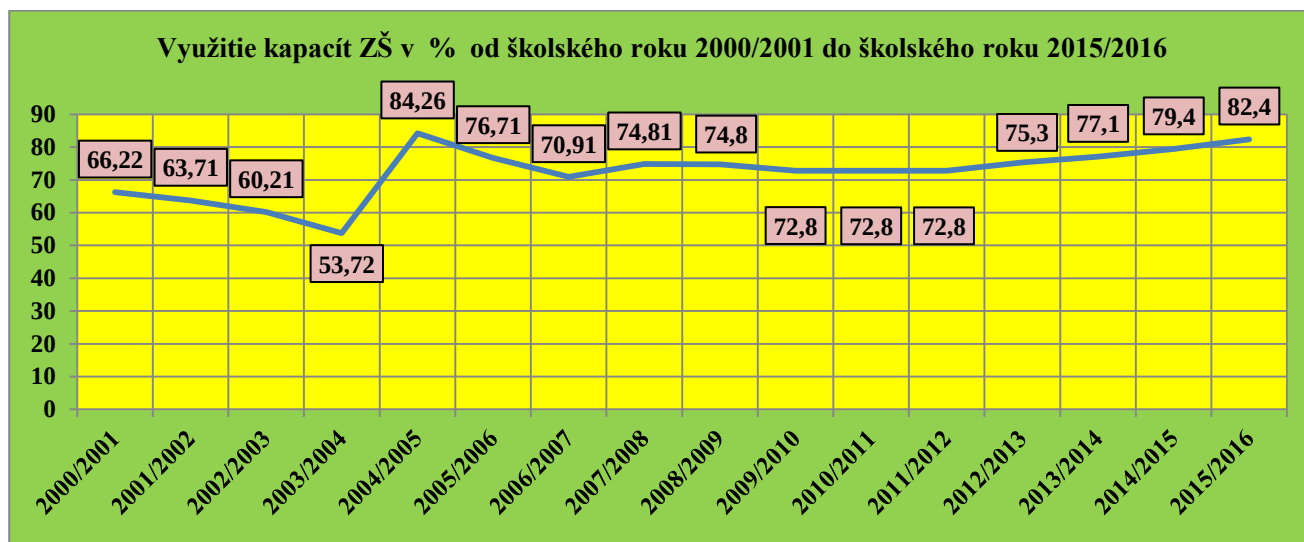
S výstavbou Petržalky v 70-tych a 80-tych rokoch 20. storočia sa v rámci komplexnej bytovej výstavky budovala aj sieť ZŠ. Predovšetkým budovy ZŠ boli budované „veľkoryso“ čo ale v období obrovského boomu výstavby obytných domov a mimoriadneho nárastu obyvateľov a tým aj detí vo veku PŠD malo svoju opodstatnenosť. Stavebné kapacity ZŠ boli, pri priemernom počte 30 žiakov v triede, v rozpätí najmenej 660 najviac 1400 žiakov, pričom ešte začiatkom deväťdesiatych rokov boli vybudované prístavby k ZŠ Beňadická 38 (v súčasnosti v nej sídli Cirkevná ZŠ NARNIA a prístavbe Cirkevné konzervatórium), ZŠ Hálova 16 (v súčasnosti v nej sídli Stredná priemyselná škola elektrotechnická a v prístavbe Múzeum pedagogiky), ZŠ Tupolevova 20 (v súčasnosti v prístavbe sídli MŠ Tupolevova 20 a CMŠ evanjelickej cirkvi a. v.) a ZŠ Turnianska (v súčasnosti v nej sídli Líbyjsko-arabská škola a centrum IMPULS. Priemerný počet žiakov v triedach sa pohyboval v rozpätí 30 - 35 žiakov.

V školských rokoch 2000/2001 a 2001/2002 boli ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti bývalého OÚ Bratislava V kapacitne využívané v priemere na cca 65 %.

5.3.2 Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti

V školských rokoch 2002/2003 a 2003/2004, už boli ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, Využívaná kapacita ZŠ sa ďalej znižovala a v školskom roku 2003/2004 dosiahla hranicu 53,72 %. Dokumentuje to graf č. 3

Graf č. 3: Využitie kapacít základných škôl od šk. r. 2000/2001 do šk. r. 2015/2016



Nedostatočné využitie kapacít ZŠ z titulu znižujúceho sa počtu žiakov spôsobovalo mestskej časti vážne problémy so zabezpečením financovania ich prevádzky. V roku 2003 boli už vo fáze definitívnej prípravy a schválenia dva nové zákony týkajúce sa regionálneho školstva. Bol to nový zákon o štátnej správe v školstve a nový zákon o financovaní základných a stredných škôl a školských zariadení, ktorý priniesol normatívne financovanie na žiaka. Na základe nepriaznivého vývoja počtu žiakov v ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti sa očakávalo, že prechod na normatívne financovanie na žiaka bude problém financovania škôl ďalej prehlbovať. To sa napokon potvrdilo 1. januára 2004, kedy nadobudli účinnosť oba zákony.

V roku 2003 prebiehal legislatívny proces prípravy oboch zákonov, mestská časť už v II. polroku 2003 pristúpila k náročnému ale neodvolateľnému procesu rozsiahlej racionalizácie siete ZŠ vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti.

V malom rozsahu už aj bývalý OÚ Bratislava V racionalizoval sieť ZŠ v rokoch 1998 – 2000, zrušením ZŠ Dudova 4 a zlúčením ZŠ Žehrianska 9 so ZŠ Turnianska.

Na základe žiadosti mestskej časti, v súlade s uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka z novembra 2003, MŠ SR vyradilo zo siete škôl a školských zariadení SR a mestská časť následne k 31. 7. 2004 zrušila 5 ZŠ. Boli to ZŠ Beňadická 38, ZŠ Hálova 16, ZŠ Tematínska 10, ZŠ Vlastenecké nám. 1 a ZŠ Záporožská 8. ZŠ M. C. Sklodowskej bola od školského roku 2004/2005 zaradená do režimu útlmu (neprijímali sa deti do I. ročníka a nebol možný prestup na túto školu). Od uvedeného školského roka ostalo v sieti 12 ZŠ

Nepriaznivý proces poklesu počtu žiakov v ZŠ pokračoval aj školských rokoch 2004/2005 a 2005/2006. So zreteľom na stále sa znižujúci počet žiakov v ZŠ mestská časť k 31. 8. 2007 ukončila proces racionalizácie siete ZŠ a zrušila ZŠ M.C. Sklodowskej 1.

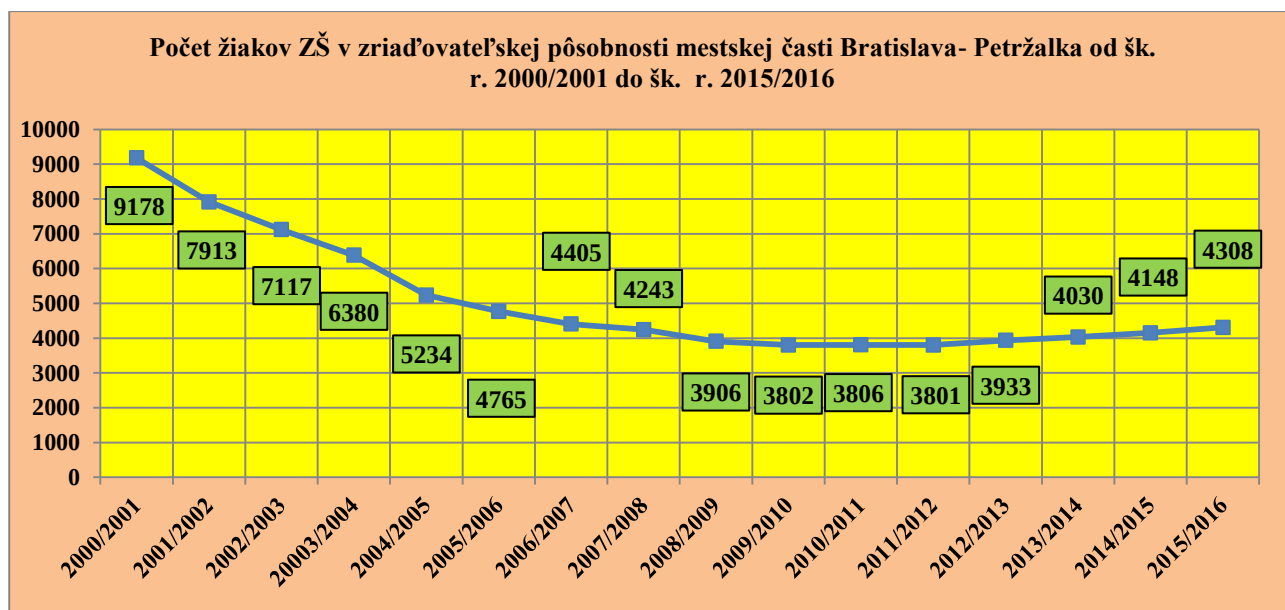
Od školského roku 2007/2008 je v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti 11 ZŠ a od tohto obdobia bol pokles žiakov miernejší. V školských rokoch 2009/2010 až 2011/2012 bol stav stabilizovaný. Od školského roku 2012/2013 sa postupne ich počet zvyšuje. V školskom roku 2015/2016 si PŠD v 11 ZŠ plní 4308 žiakov.

Tabuľka č. 6: Sieť základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti

Základná škola	Dátum otvorenia školy	Vek budovy
Budatínska 61	01.02.1983	33
Černyševského 8	01.09.1988	28
Dudova 2	01.09.1977	39
Gessayova 2	01.09.1982	34
Holíčska 50	01.09.1983	33
Lachova 1	20.08.1979	37
Nobelovo námestie 6	01.09.1988	28
Pankúchova 4	01.06.1988	28
Prokofievova 5	01.09.1986	30
Tupolevova 20	01.09.1985	31
Turnianska 10	01.02.1984	32

Tabuľka č. 6 dokumentuje aj dátum otvorenia jednotlivých ZŠ. Priemerný vek objektov ZŠ je 32 rokov. K dvom najstarším ZŠ patria ZŠ Dudova 2 – 39 rokov existencie a ZŠ Lachova – 37 rokov od otvorenia. Vek objektov ZŠ súčasne informuje o dôvodoch, prečo sú potrebné ďalšie investície do ich revitalizácie. Doba prevádzky objektov ZŠ je aj príčinou vzniku rôznych havárií, ktoré musela mestská časť v uplynulom období riešiť. Tento fakt by mal byť jedným z kritérií pri rozhodovaní, ktoré objekty je potrebné v rámci programu Zlepšenie technického stavu objektov ZŠ prioritne riešiť.

Graf č. 4: Počet žiakov ZŠ od roku školského roku 2000/2001 do školského roku 2015/2016



5.3.3 Plnenie povinnej školskej dochádzky v ZŠ

Mestská časť v zmysle § 6 ods. 3 zákona o štátnej správe v školstve vytvára podmienky na plnenie PŠD v ZŠ, ktorých je zriaďovateľom a podmienky na kvalitnú výchovu a vzdelávanie pre žiakov zdravých, ako aj pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Plnenie povinnej školskej dochádzky je v podmienkach mestskej časti okrem VZPP zabezpečené aj prostredníctvom VZN mestskej časti. Sú to VZN :

- VZN č. 13/2015 o školských obvodoch základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka,
- VZN č. 14/2015 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka,

- VZN č. 3/2015 zo dňa 24.02.2015, ktorým sa mení a dopĺňa VZN č. 1/2012 zo dňa 17. apríla 2012 o určení výšky príspevku a spôsobe jeho platby na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka v znení VZN č. 4/2013 zo dňa 23. apríla 2013

Každé dieťa s trvalým pobytom na území mestskej časti a vo veku plnenia povinnej školskej dochádzky má určenú spádovú ZŠ podľa miesta svojho trvalého bydliska. Zákonní zástupcovia žiakov však majú, v súlade so zákonom o štátnej správe v školstve, právo a možnosť výberu ZŠ, v ktorej bude ich dieťa plniť PŠD.

5.3.4 Výchovno-vzdelávací proces v ZŠ

Výchovno-vzdelávací proces v ZŠ sa realizuje v súlade so školským zákonom a Štátnymi vzdelávacími programami (ďalej len „ŠVP“) pre primárne vzdelávanie (ISCED 1) – I. stupeň 1. – 4. ročník a nižšie stredné vzdelávanie (ISCED 2) – II. stupeň - 5. – 9. ročník.

Školský zákon zabezpečuje prostredníctvom ŠVP a školskými vzdelávacími programami (ďalej „ŠkVP“), ktoré si vypracováva každá ZŠ, dvojúrovňový model vzdelávania. ŠVP obsahuje vzdelávacie oblasti, zoznam povinných vyučovacích predmetov s vymedzením povinného počtu vyučovacích hodín, ktoré sú pre ZŠ záväzné. Každá ZŠ si na jeho základe vypracovala vlastný ŠkVP, v ktorom využila špecifické podmienky a potreby školy, podmienky mestskej časti a ponuku voliteľných hodín ŠVP.

ŠVP bol od roku 2008, kedy vstúpil do platnosti, už niekoľkokrát inovovaný. Prvá zásadná zmena sa udiala k 01.09.2011, kedy MŠVVaŠ rozhodlo nahradiť pôvodné rámcové učebné plány z roku 2008 novými. Rámcový učebný plán je dokument, ktorý stanovuje časové dotácie jednotlivých vyučovacích predmetov. V zmysle novely školského zákona bola časová dotácia definovaná iba za celý stupeň vzdelania, pričom kompetencia rozpisu časovej dotácie do jednotlivých ročníkov, ktorý bol do septembra 2011 realizovaný MŠVVaŠ, bola od uvedeného dátumu prenesená na riaditeľov ZŠ.

Od 01.01.2014 sa v ZŠ uplatňuje ustanovenie § 29 ods. 5 školského zákona o najvyššom počte žiakov v triede ZŠ a rámcové učebné plány sa vrátili k pôvodnému zaradeniu učiva do jednotlivých ročníkov, súčasne sa posilnila časová dotácia matematiky, slovenského jazyka a literatúry, prírodovedných predmetov a pracovného vyučovania.

V školskom roku 2015/2016 nastala ďalšia zmena a vzdelávanie v ZŠ sa zabezpečuje podľa inovovaného štátneho ŠVP, ktorý sa postupne bude implementovať do praxe ZŠ. Od 1. septembra 2015 je záväzný iba pre 1. a 5. ročník ZŠ (ISCED1 a ISCED2). Inováciou ŠVP sa predpokladá zmiernenie problémov pri prestupe žiaka na inú školu. Zásadnou zmenou inovovaného ŠVP je opätovne predpísaný minimálny počet hodín jednotlivých predmetov podľa ročníkov. Podstatne sa zníži počet voliteľných hodín, ktoré sa zväčša používali na posilnenie hlavných predmetov ako slovenský jazyk a literatúra, matematika, cudzie jazyky či informatika.

Podľa nového učebného plánu sa povinne posilnil slovenský jazyk a literatúra, matematika a predovšetkým prírodovedné predmety s cieľom väčšieho dôrazu na technické vzdelávanie žiakov. Zredukovaný počet voliteľných hodín budú školy využívať vo svojich ŠkVP na svoju profiláciu. Ako prvý cudzí jazyk sa určil anglický jazyk, ktorý sa povinne vyučuje od 3. ročníka ZŠ a druhý cudzí jazyk je škola povinná ponúknuť žiakom v rámci voliteľných hodín podľa možností školy a záujmu žiakov. ŠVP pevne stanovuje možnosť výberu z francúzskeho, nemeckého, talianskeho, španielskeho a ruského jazyka. Od 3. ročníka sa zavádza povinná hodina pracovného vyučovania týždenne a pre prvákov a druhákov sa opäť vracia do učebných plánov predmet Prvouka.

Na druhom stupni sa zrušili predmety výchova umením a svet práce. Povinne sa posilnila výtvarná výchova o hodinu týždenne pre každý ročník. Zjednotili sa názvy predmetov telesná a športová výchova a informatika na oboch stupňoch ZŠ. Pre školy zostáva stále možnosť rozdeliť si učebný obsah v rámci celého stupňa, pričom musia zachovať vzdelávacie štandardy a celkový počet vyučovacích hodín z jednotlivých učebných predmetov.

ŠVP predstavuje záväzný národný rámec pre primárne (I. stupeň) a nižšie stredné vzdelávanie (II. stupeň) a je východiskovým dokumentom pre prípravu ŠkVP. Pre školy teda

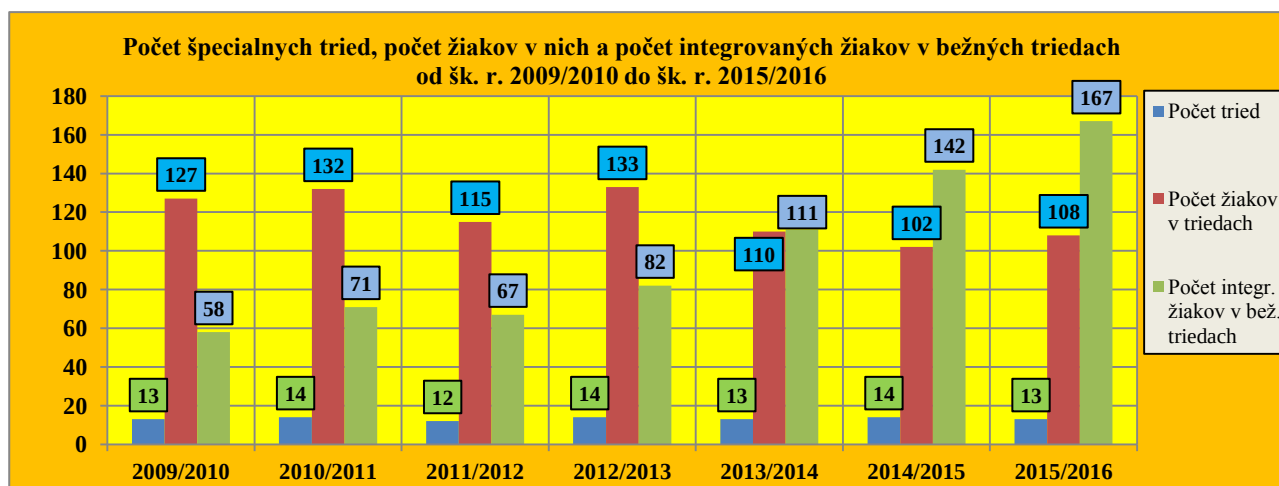
vyplývala povinnosť k 1.9.2015 vypracovať vlastné ŠkVP v zmysle inovovaných ŠVP pre 1. a 5. ročník a postupne pripravovať vzdelávacie programy aj pre ďalšie ročníky I. a II. stupňa. Ostatné ročníky (2. – 4. ročník ZŠ a 6. – 9. ročník ZŠ) postupujú od 01.09.2015 vo vzdelávaní podľa doteraz platných ŠVP.

Od školského roka 2015/2016 musia školy povinne dodržiavať aj minimálne počty žiakov v 1. a 5. ročníku, ktoré určuje § 29 ods. 8 školského zákona o najnižšom počte žiakov v triede (v 1. ročníku 11 žiakov, v 5. ročníku 15 žiakov).

V podmienkach ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti od školského roka 2015/2016 sú dodržané minimálne počty žiakov v 1. ročníku – najmenej 11 žiakov, v 2. - 4. ročníku 13 žiakov a v 5.- 9. ročníku najmenej 15 žiakov. Vo všetkých ZŠ a vo všetkých ročníkoch sú počty žiakov vyššie ako minimálne počty určené zákonom. V špeciálnych triedach platí dolná hranica 4 žiakov a najviac 10 žiakov. Riaditeľ môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch žiakov.

Výchova a vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) v ZŠ si vyžaduje vytvorenie špeciálnych podmienok a osobitostí vyplývajúcich zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania. Žiakom je potrebné poskytnúť odborný servis, upraviť podmienky vzdelávania, sledovať ich sociálne prostredie a zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Individuálne začleniť je možné každého žiaka so ŠVVP, ktorý splnil podmienky integrácie v súlade s platnou legislatívou. Povinnosťou školy je pre každého takéhoto žiaka vypracovať individuálny výchovno-vzdelávací program alebo zaradiť ho do špeciálnej triedy podľa druhu znevýhodnenia. V školskom roku 2015/2016 sa zvýšenej starostlivosti o žiakov so ŠVVP venujú všetky ZŠ. Žiaci s preukázateľným zdravotným znevýhodnením prijatí do špeciálnych tried sa vzdelávajú v troch ZŠ. V ZŠ Černyševského sa vzdelávajú v 8 triedach 77 žiakov so zdravotným oslabením, v ZŠ Prokofievova pokračujú 2 triedy pre žiakov s Aspergerovým syndrómom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami a v ZŠ Tupolevova boli zriadené 4 triedy pre 30 žiakov so špecifickými poruchami učenia a poruchami reči. Žiaci v špeciálnych triedach aj naďalej majú okrem základných predmetov učebného plánu aj špeciálne predmety ako sú logopedická starostlivosť a rozvíjanie špeciálnych funkcií. Predmety boli zaradené vo všetkých ročníkoch minimálne s hodinovou dotáciou. Za sledované obdobie je zaznamenaný pozitívny trend v počte začlenených žiakov do bežných tried ZŠ a to napriek tomu, že mestskej časti napriek každoročným opakovaným požiadavkám na vyšší počet asistentov učiteľa k týmto žiakom tieto požiadavky zo strany MŠVVaŠ neboli zohľadnené.

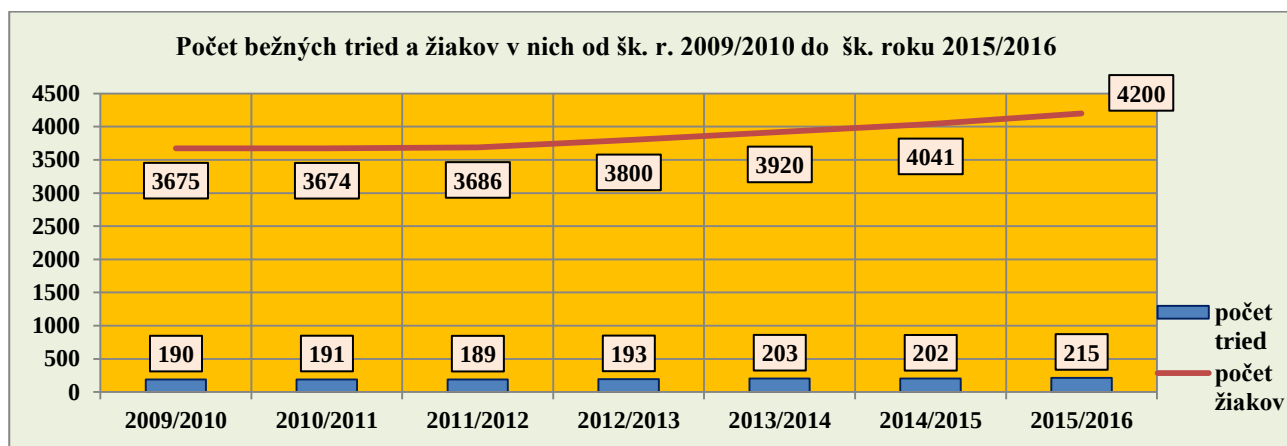
Graf č. 5 : Špeciálne triedy, počet žiakov v špeciálnych triedach a začlenení žiaci v bežných triedach



Napriek tomu, že sa v priebehu procesu reformy menili pravidlá prípravy ŠkVP, v podmienkach ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti riaditeľ ZŠ a pedagogické kolektívy túto úlohu zvládli veľmi úspešne. ŠkVP sú vypracované v súlade s požiadavkami a sú zárukou poskytovania kvalitného vzdelávania žiakov intaktných ako aj žiakov so zdravotným

znevýhodnením. Grafy č. 5 a 6 vývoj počtu špeciálnych tried, počtu žiakov navštevujúcich tieto triedy, vývoj bežných tried a žiakov v nich za obdobie siedmich školských rokov a počet začlenených (integrovaných) žiakov do bežných tried.

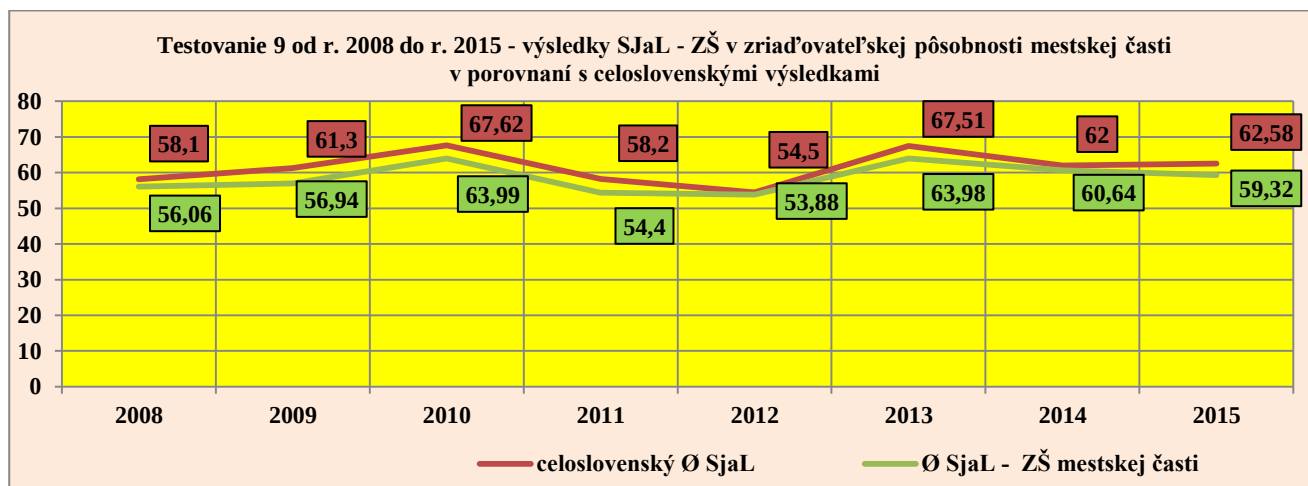
Graf č. 6 : Bežné triedy a počet žiakov



5.3.5 Testovanie žiakov 9 ročníka – výsledky od roku 2008 do roku 2015

Výsledky testovania žiakov sú vo všeobecnosti len jedným z kritérií, podľa ktorých je možné hodnotiť výchovno-vzdelávacie výsledky žiakov jednotlivých ZŠ, resp. vzdelávacie výsledky škôl. Grafy č. 7 a 8 dokumentujú výsledky dosiahnuté v Testovaní-9 v rokoch 2008 až 2015. Tabuľky č. 7 a 8 dokumentujú rozdiel medzi priemernými celoslovenskými výsledkami a priemernými výsledkami dosiahnutými ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

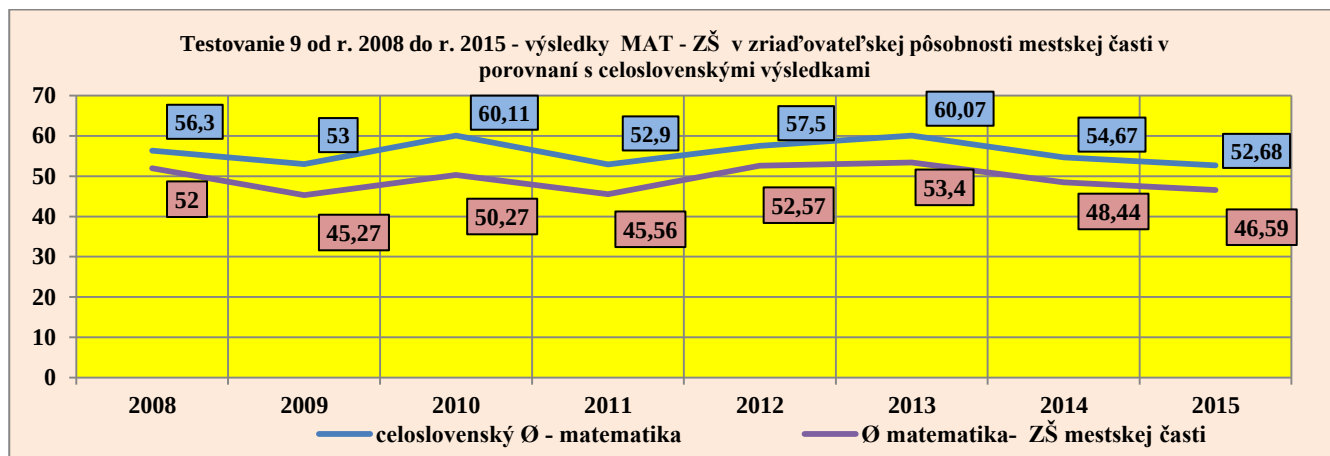
Graf č. 7 : Výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka zo SJaL od roku 2008 do roku 2015



Tabuľka č. 7: Rozdiel v priemerných celoslovenských výsledkoch testovania žiakov 9 ročníka s priemernými výsledkami ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka zo SJaL

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
celoslovenský Ø SJaL	58,1	61,3	67,62	58,2	54,5	67,51	62	62,58
ZŠ mestskej časti Ø SJaL	56,06	56,94	63,99	54,4	53,88	63,98	60,64	59,32
rozdiel	-2,04	-4,36	-3,63	-3,8	-0,62	-3,53	-1,36	-3,26

Graf č. 8 : Výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka zo SjaL od roku 2008 do roku 2015



Tabuľka č. 8: Rozdiel v priemerných celoslovenských výsledkoch testovania žiakov 9 ročníka s priemernými výsledkami ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka z MAT

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
celoslovenský Ø - matematika	56,3	53	60,11	52,9	57,5	60,07	54,67	52,68
Ø matematika- ZŠ mestskej časti	52	45,27	50,27	45,56	52,57	53,4	48,44	46,59
rozdiel	-4,3	-7,73	-9,84	-7,34	-4,93	-6,67	-6,23	-6,09

5.3.6 Testovania žiakov 5. ročníka v roku 2015

Celoslovenského testovania žiakov 5. ročníka Testovanie 5-2015 bolo realizované v októbri 2015 z matematiky a zo slovenského jazyka a literatúry prvýkrát v histórii regionálneho školstva. V 11 ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti absolvovalo testy 402 žiakov a celkovo dosiahli z oboch predmetov výsledky nad celoslovenským priemerom.

Maximálne počty bodov, ktoré mohli žiaci získať v oboch predmetoch bolo po 30 bodov. Z matematiky bol celoslovenský priemer 18,6 bodov. ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti získali 19,7 bodov. Percentuálna priemerná úspešnosť v SR bola 61,99 %, ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti získali 65,68 % čo je rozdiel + 3,96 percentuálnych bodov nad celoslovenským priemerom. Najlepšie výsledky z matematiky dosiahli ZŠ Černyševského, ZŠ Gessayova, ZŠ Pankúchova a ZŠ Budatínska.

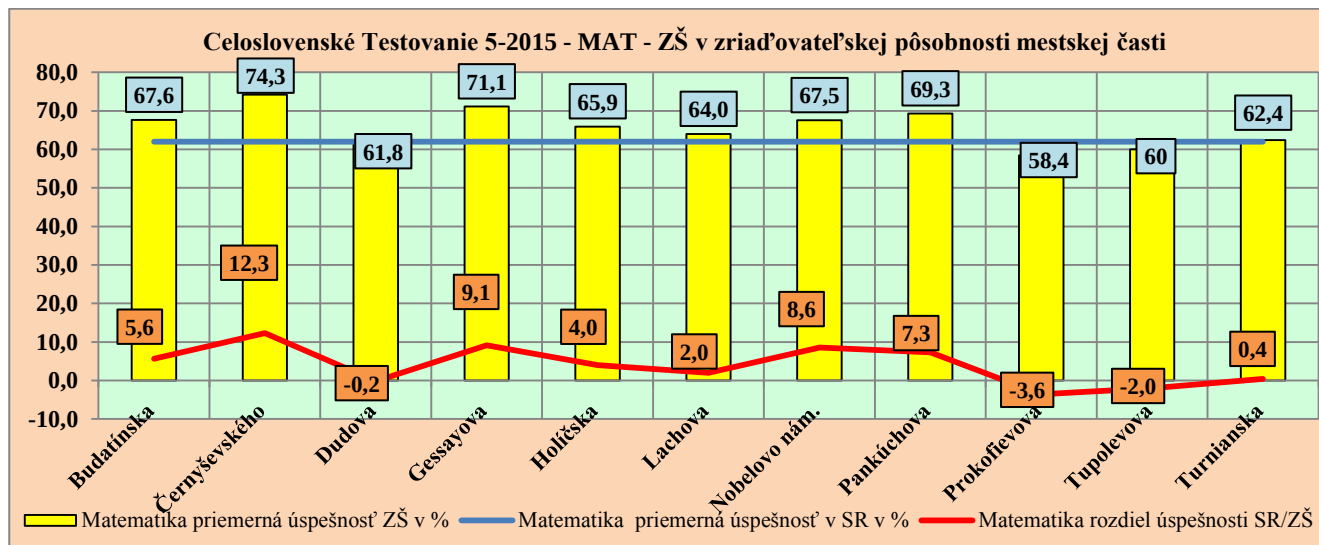
Zo slovenského jazyka a literatúry bol celoslovenský priemer 19,99 bodov. ZŠ získali priemer 21,1 bodov. Percentuálny celoslovenský priemer bol 66,62 %, ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti dosiahli 70,3 % úspešnosť, t. j. + 3,68 percentuálnych bodov nad celoslovenským priemerom. Najlepšie výsledky v poradí dosiahli ZŠ Černyševského, ZŠ Gessayova, ZŠ Nobelovo nám. a ZŠ Turnianska.

Dosiahnuté výsledky dokumentujú kvalitnú prípravu žiakov na I. stupni, no už v súčasnosti jednotlivé školy informujú o veľkom záujme zákonných zástupcov žiakov, aj na základe týchto výsledkov, prihlásiť svoje deti na osemročné gymnáziá. V kontexte s dlhodobou dosahovanými výsledkami žiakov 9. ročníka v Testovaní 9 potvrdzujú, že odchod najlepších žiakov po absolvovaní 5. ročníka na osemročné gymnáziá má významný vplyv na vzdelávacie výsledky žiakov ZŠ.

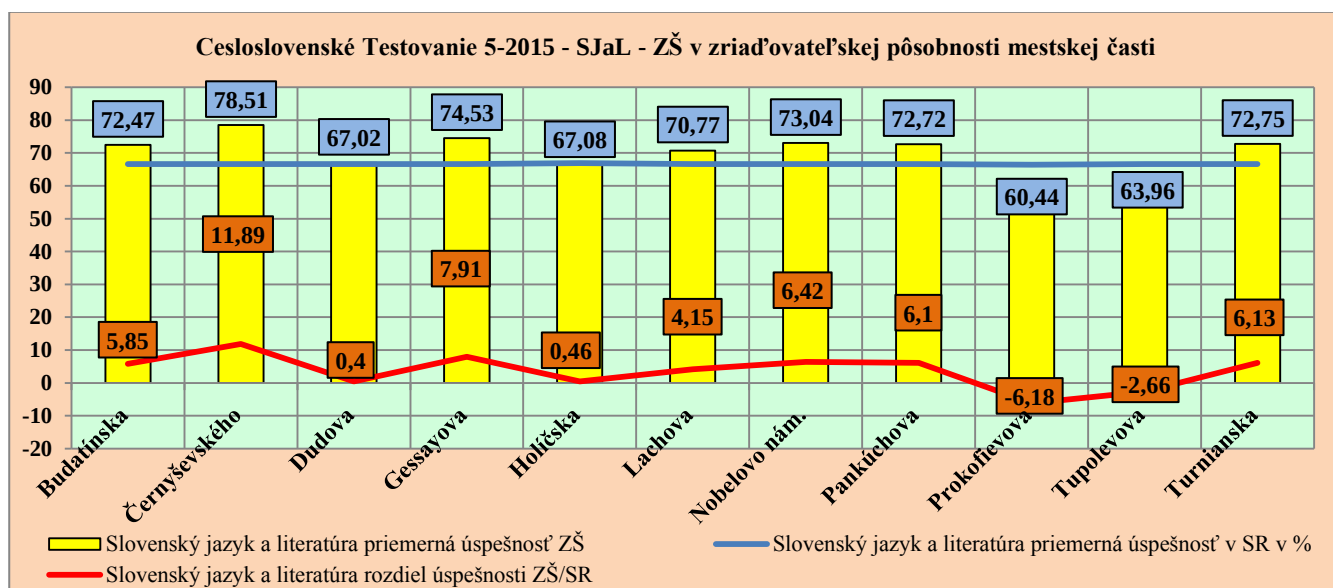
Grafy č. 9 a 10 dokumentuje výsledky dosiahnuté v prvom celoslovenskom testovaní žiakov 5. ročníka. Uvedené porovnania potvrdzujú skutočnosť, na ktorú dlhodobo upozorňujú ZŠ aj ich zriaďovatelia minimálne v Bratislavskom kraji, že na výsledky celoslovenského žiakov 9. ročníka

má priamy vplyv dlhodobý odchod absolventov 5. ročníka na osemročné gymnáziá a v 8. ročníku na bilingválne gymnáziá.

Graf č. 9 : Celoslovenské testovanie žiakov 5 ročníka z matematiky



Graf č. 10: Celoslovenské testovanie žiakov 5. ročníka zo slovenského jazyka a literatúry



5.3.7 Projekty

Školy v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu realizujú veľké množstvo vlastných projektov, projektov na základe grantových výziev, medzinárodných projektov a zapájajú sa do projektov realizovaných mestskou časťou. Všetky realizované projekty významnou mierou obohacujú a podporujú výchovno-vzdelávací proces v školách a prinášajú do neho nové dimenzie. Projekty Petržalská super škola, realizovaný v spolupráci so Slovenskou akadémiou vied (ďalej len „SAV“), Olympijský festival nádejí Petržalka organizovaný v spolupráci so Slovenským olympijským výborom (ďalej len „SOV“), Petržalka v pohybe, TIPSPORT hokejbalová liga – organizovaný v spolupráci s Inštitútom hokejových štúdií, projekt Tanec v duši so zameraním na ŠKD, organizuje mestská časť v spolupráci so všetkými ZŠ v jej zriaďovateľskej pôsobnosti. Cieľom týchto projektov je podporovať motivovať a rozvíjať záujem žiakov o systematické a cieľavedomé vzdelávanie sa a súčasne podporovať aktivity žiakov napr. aj v kontexte s Národným programom prevencie proti obezite. Projekty jednotlivých ZŠ sú zverejnené na ich web stránkach.

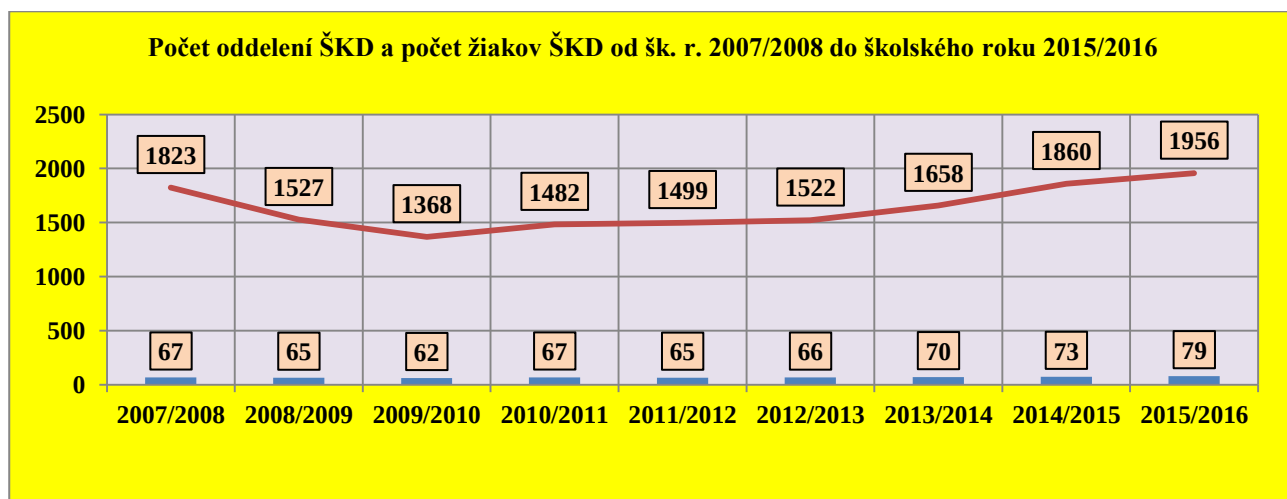
5.3.8 Školské zariadenia – súčasti ZŠ

5.3.8.1 Školské kluby detí ZŠ

ŠKD sú výchovno-vzdelávacími zariadeniami, ktoré sú súčasťami 11 ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Činnosť sa realizuje v jednotlivých oddeleniach pod odborným vedením vychovávateľov. ŠKD navštevujú spravidla žiaci I. stupňa, ale možnosť zúčastňovať sa na činnosti majú aj žiaci II. stupňa. Čiastočne túto možnosť využívajú žiaci 5. ročníka. ŠKD súčasne poskytujú nenahradiiteľnú službu zákonným zástupcom detí mladšieho školského veku v zabezpečovaní celodennej pedagogickej a odbornej starostlivosti. Kvalitným výchovným programom a pestrú činnosťou zabezpečujú zmysluplné využívanie voľného času detí po vyučovaní. V dennej programovej štruktúre zabezpečujú aj prípravu žiakov na vyučovanie. ŠKD sú významným benefitom, ktorý školy poskytujú zákonným zástupcom pri výchove a vzdelávaní ich detí v rámci celodennej kvalifikovanej a odbornej starostlivosti o ne.

ŠKD ponúkajú bezpečný a priateľský priestor, otvorenosť a toleranciu, nestresujúce, estetické prostredie, rozmanitý program, aktivity rozvíjajúce kreativitu, činnosti podporujúce tímovú prácu, podporu iniciatívy, nápaditosti a samostatnosti., organizujú pestré klubové podujatia, ktoré významne prispievajú k uspokojovaniu záujmov a potrieb detí mladšieho školského veku. ŠKD spolupracovali s rôznymi inštitúciami, predovšetkým s MŠ, Kultúrnymi zariadeniami Petržalky, pobočkami Miestnej knižnice Petržalka, Domovom sociálnych služieb Kampino, atď.

Graf č. 11: Vývoj počtu oddelení a žiakov v ŠKD



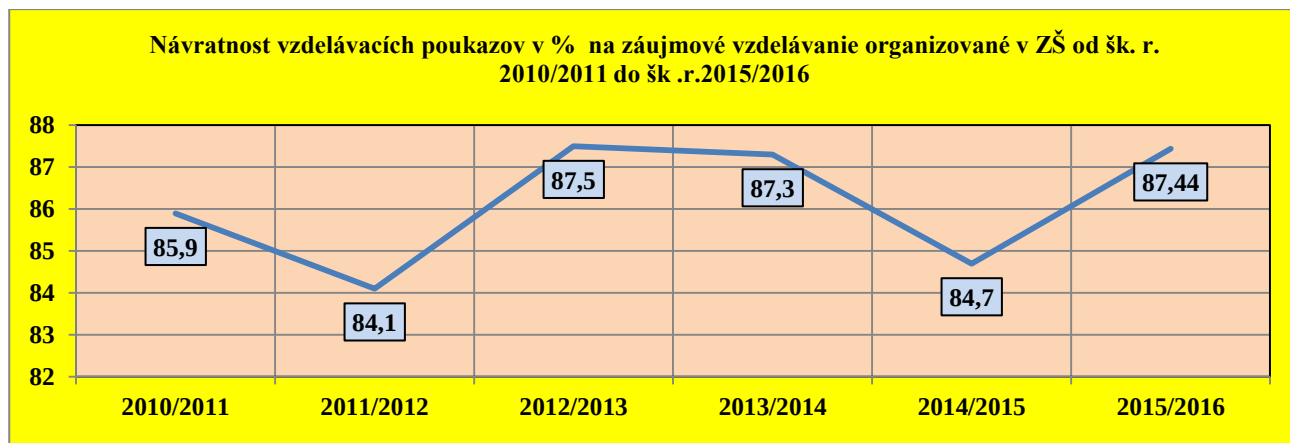
5.3.8.2. Záujmové vzdelávanie a vzdelávacie poukazy

Od 1. septembra 2004, v súlade so zákonom o financovaní regionálneho školstva, sa zaviedlo financovanie záujmového vzdelávania prostredníctvom vzdelávacích poukazov (ďalej len „poukaz“), ktoré sa stali prostriedkom na poskytovanie štátneho finančného príspevku na záujmové vzdelávanie na žiaka. Záujmové vzdelávanie zabezpečujú školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR. Poskytovateľmi záujmového vzdelávania boli do augusta 2008 ZŠ, stredné školy, ŠKD pri ZŠ, školské strediská záujmovej činnosti v súčasnosti CVC pri ZŠ a školské športové strediská pri ZŠ a SŠ, CVC, štátne jazykové školy, jazykové školy pri ZŠ alebo SŠ. Od 01. 09. 2008 k poskytovateľom záujmového vzdelávania patria aj ZUŠ.

Poukazy sú postavené na princípe slobodného rozhodnutia rodiča a dieťaťa vo výbere poskytovateľa záujmového vzdelávania. Školy nemôžu nútiť rodičov, aby si ako poskytovateľa záujmového vzdelávania vybrali ZŠ, ktorú dieťa navštevuje. Súčasne ZŠ nemôžu presunúť poukazy, ako poskytovatelia, do svojho vlastníctva. Poukazy musia vydať žiakom, ktorí spoločne so svojimi zákonnými zástupcami majú právo sa rozhodnúť, ktorého poskytovateľa záujmovej činnosti si vyberú.

Z dôvodu, že si niektorí žiaci plnia PŠD aj v zahraničí nie je možné dosiahnuť ich 100% návratnosť. Návratnosť poukazov do ZŠ dokumentuje graf č.12 :

Graf č. 12: Návratnosť vzdelávacích poukazov na záujmové vzdelávanie do ZŠ



S cieľom rozvíjať záujmy, nadanie a talent žiakov ponúkajú ZŠ bohatú, pestrú a prítiažlivú záujmovú činnosť, čo je významným benefitom škôl v prospech žiakov, ale aj ich zákonných zástupcov.

Tabuľka č. 9: Záujmová činnosť organizovaná ZŠ v školských rokoch 2013/2014 až 2015/2016

Základná škola	Počet krúžkov			Počet žiakov		
	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Budatínska 61	31 krúžkov	31 krúžkov	33	468	446	484
Černyševského 8	27 krúžkov	29 krúžkov	31	315	320	371
Dudova 2	10 krúžkov	9 krúžkov	27	164	155	383
Gessayova 2	16 krúžkov	14 krúžkov	17	341	298	313
Holíčska 50	15 krúžkov	17 krúžkov	23	258	281	313
Lachova 1	17 krúžkov	16 krúžkov	20	285	273	286
Nobelovo nám. 6	12 krúžkov	12 krúžkov	13	194	196	191
Pankúchova 4	25 krúžkov	17 krúžkov	34	340	300	464
Prokofievova 5	18 krúžkov	22 krúžkov	21	298	354	330
Tupolevova 20	12 krúžkov	16 krúžkov	18	293	355	351
Turnianska 10	19 krúžkov	24 krúžkov	35	366	335	582
S p o l u	202	207	272	3322	3313	4068

5.3.8.3 Centrá voľného času ZŠ

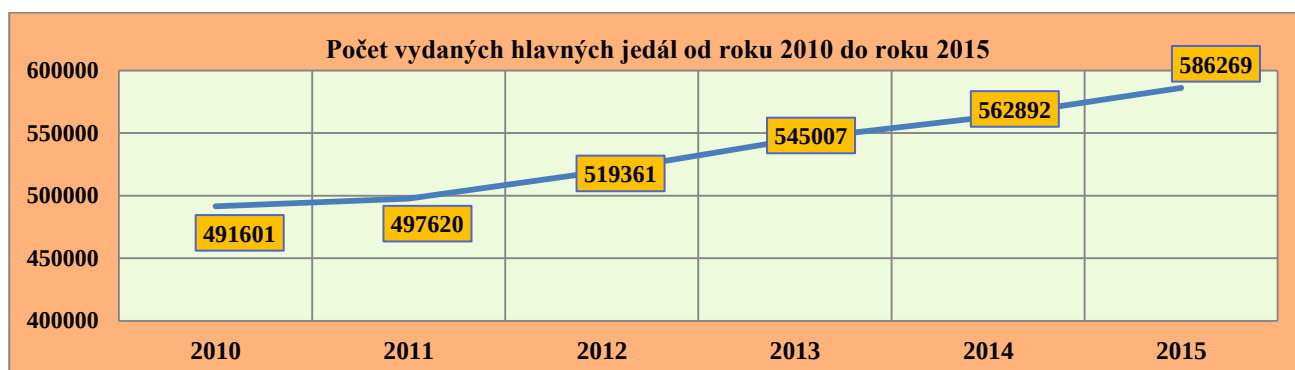
Záujmová činnosť je organizovaná aj CVČ pri ZŠ Holíčska a ZŠ Pankúchova. Pracuje v nich 16 záujmových útvarov zameraných na plávanie, basketbal, tanec, tenis, ktoré každoročne navštevuje priemerne 250 žiakov a študentov. Obe CVČ navštevujú okrem žiakov kmeňových škôl aj žiaci a študenti zo ZŠ Lachova, Evanjelická ZŠ Palisády, Súkromná ZŠ Česká, Gymnázium Sv. Uršule Nedbalova, Cirkevná ZŠ Narnia, ZŠ Košická Novohradská, Gymnázium Pankúchova, Gymnázium Metodova, Evanjelické lýceum Vranovská, Súkromná ZŠ Galileo School Dudvážska, ZŠ s MŠ sv. Jána Pavla II., ZŠ sv. Vincenta de Paul, SZŠ pre žiakov so všeobecným intelektovým nadaním Bajkalská, Gymnázium J. Hronca Novohradská, Obchodná akadémia Imricha Karvaša Hrobákova, ZŠ Tupolevova, ZŠ Nobelovo námestie, ZŠ s MŠ Jána Amosa Komenského.

5.3.8.4 Školské jedálne ZŠ

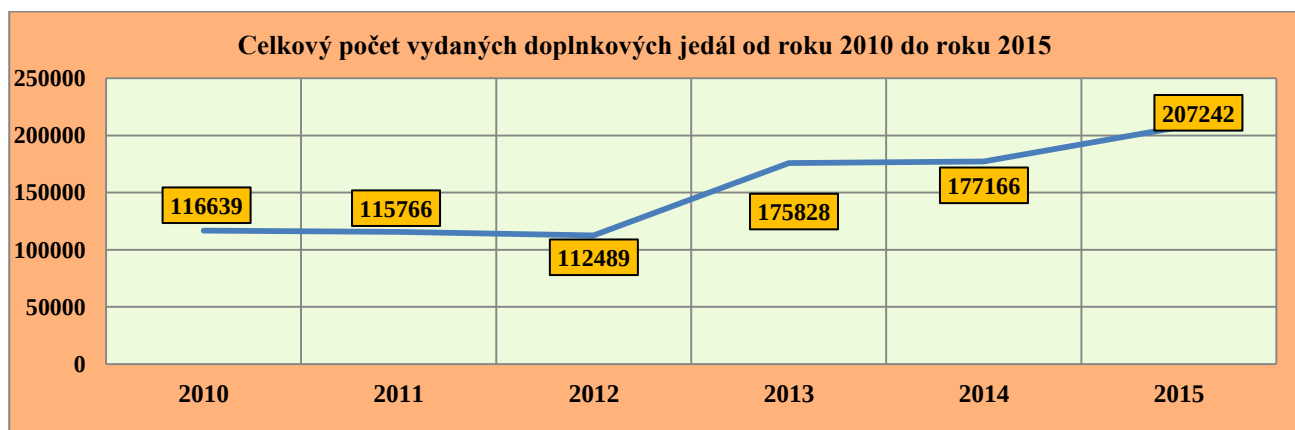
Mestská časť je zriaďovateľom 11 ŠJ pri ZŠ, ktoré zabezpečujú stravovanie predovšetkým žiakov a zamestnancov škôl. Strava, ktorá sa pripravuje v ŠJ je pripravovaná podľa prísnych hygienických požiadaviek, materiálno-spotrebných noriem a receptúr. Na zvyšujúci sa počet vydaných hlavných a doplnkových jedál (desiat) má vplyv postupné zvyšovanie počtu žiakov v ZŠ.

Vyváženou a kvalitnou stravou poskytovanou ŠJ sa realizujú opatrenia vyplývajúce z Národného programu prevencie obezity a zníženia počtu detí s nadváhou. Stúpajúci trend v počte vydaných hlavných a doplnkových jedál potvrdzuje skutočnosť, že v ŠJ ZŠ sa podáva kvalitná strava, o ktorú majú záujem aj cudzí strávníci. Stravovanie pre cudzích strávníkov (nie žiakov a zamestnancov ZŠ) poskytujú ŠJ ZŠ Budatínska, ZŠ Černyševského, ZŠ Dudova, ZŠ Gessayova, ZŠ Holíčska, ZŠ Nobelovo nám., ZŠ Prokofievova, ZŠ Tupolevova a ZŠ Turnianska. V posledných rokoch sa pozitívny vyvíja počet vydaných hlavných a doplnkových jedál v ŠJ ZŠ, čo dokumentujú grafy č.13a 14.

Graf č. 13: Vývoj počtu vydaných hlavných jedál v ŠJ ZŠ



Graf č. 14: Vývoj počtu vydaných doplnkových jedál (desiata) v ŠJ ZŠ



Všetky ŠJ ZŠ realizujú celonárodné programy „Ovocie a zelenina do škôl“. Projekt „Školský mliečny program“ realizuje 7 ŠJ ZŠ, ostatné 4 školy majú automaty na mlieko.

5.4 Materské školy

5.4.1 Materské školy v pôsobnosti Okresného úradu Bratislava V

Od školského roku 1999/2000 OÚ Bratislava V ako zriaďovateľ 29 MŠ začal razantnejšie pristupovať k racionalizácii siete MŠ z titulu nedostatočného využitia ich kapacít, čo bolo spôsobené znižujúcim sa počtom obyvateľov Petržalky a nižšou pôrodnosťou. Medzi školskými rokmi 1999/2000 a 2001/2002 z počtu 29 MŠ bolo 7 MŠ zrušených z dôvodu znižujúceho sa počtu obyvateľov Petržalky a z toho dôvodu aj znižujúceho sa dopytu po umiestnení detí do MŠ.

5.4.2 Stavebné kapacity a kapacity MŠ v zmysle VZPP

Tabuľka č. 10 a grafy č. 15 a 16 dokumentujú využitie stavebných kapacít MŠ a ich kapacít podľa vyhlášky Ministerstva školstva a vedy SR (MŠaV SR) o predškolských zariadeniach č. 353/1994 Z. z. v znení vyhlášky č. 81/1997 Z. z. Stavebná kapacita počítala s priemerným počtom 30 detí v triede MŠ. Kapacita určená v tomto období platnou vyhláškou určovala

maximálne počty detí v triedach podľa vekového zloženia. V školských rokoch 1999/2000 a 2001/2002 bol priemerný počet detí v triede MŠ 22 detí.

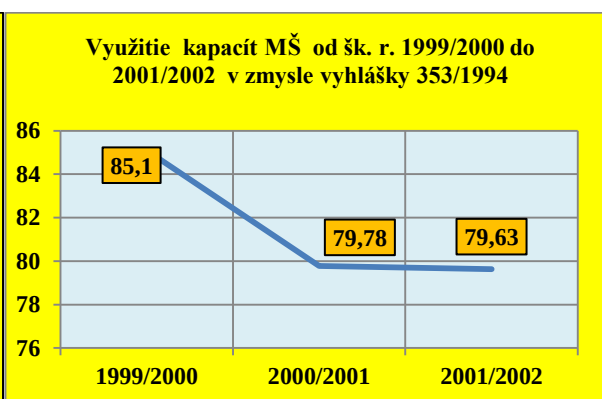
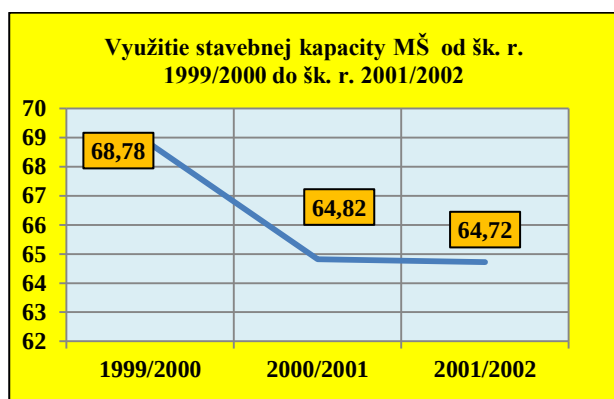
Tabuľka č.10 : Využitie stavebných kapacít MŠ a kapacít v zmysle vyhlášky MŠ SR 353/1994 o predškolských zariadeniach

školský rok	počet MŠ	stavebná kapacita MŠ		kapacita podľa vyhlášky 353/1994		Počet zriadených tried	Počet detí v MŠ	% využitie stavebnej kapacity		% využitie kapacity podľa vyhlášky		MŠ, ktoré ku koncu šk. r. ukončili činnosť, z dôvodu vyradenia zo siete škôl a školských zariadení SR
		počet tried	počet miest	počet tried	počet miest			triedy	počet detí	triedy	počet detí	
1999/2000	29	152	4135	152	3344	146	2844	96,1	68,78	96,1	85,0	MŠ Röntgenova 6
2000/2001	28	148	4015	126	3256	126	2604	85,1	64,86	85,1	79,98	MŠ Černyševského 27, MŠ Mlynarovičova 21, MŠ Vyšehradská 17
2001/2002	25	133	3600	133	2926	113	2330	85,0	64,72	85,0	79,63	MŠ Hálova 6, MŠ Hrobáková 6, MŠ Lenardova 6

Zdroje: Čerpané z pasportu vypracovaného Strediskom služieb škole Okresného úradu Bratislava V a zo školských štatistických výkazov k 15.09. každoročne vypracovaného Odborom školstva Okresného úradu Bratislava V

Graf č. 15: Využitie stavebnej kapacity MŠ

Graf č.16 : Využitie kapacít MŠ v zmysle vyhlášky



5.4.3 Prechod zriaďovateľskej kompetencie k MŠ na mestskú časť

Od 1. júla 2002, v zmysle kompetenčného zákona a v súlade s prílohou č. 1a Štatútu hlavného mesta SR Bratislavy prešlo do zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti okrem 17 ZŠ aj 22 MŠ, ktoré z organizačných dôvodov boli začlenené do Strediska služieb školám a školským zariadeniam Petržalky (ďalej len „SSŠaŠZP“).

SSŠaŠZP bolo zriadené uznesením Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka č. 345/2002 z 25.6.2002, na poskytovanie odbornej, technickej a materiálnej pomoci školám a školským zariadeniam. Svoju činnosť začalo 1. 7. 2002 a zabezpečuje odbornú, technickú a materiálnu pomoc ZŠ a MŠ, bežnú údržbu MŠ, verejné obstarávanie tovarov, služieb a prác. Osobitne pre MŠ a ŠJ MŠ zabezpečuje energetické, vodné hospodárstvo, majetkovú, bytovú, ekonomickú, mzdovú a personálnu agendu.

Kapacity a sieť MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti

Tabuľka č. 11 : Využitie stavebných kapacít MŠ a kapacít v zmysle vyhlášok č. 353/1994 Zb. a č. 540/2004 Z. z. o predškolských zariadeniach v školských rokoch 2002/2003 a 2007/2008

školský rok	počet MŠ	stavebná kapacita MŠ		kapacita podľa vyhlášky 353/1994 a vyhlášky 540/2004		Počet zriadených tried	Počet detí v MŠ	% využitie stavebnej kapacity		% využitie kapacity podľa vyhlášky	
		počet tried	počet miest	počet tried	počet miest			tried	miest	tried	miest
2002/2003	22	126	3330	126	2772	111	2227	88,1	66,9	88,1	80,3
2003/2004	22	126	3330	126	2772	111	2276	88,1	68,3	88,1	82,1
2004/2005	22	126	3330	126	2772	108	2322	85,7	69,7	85,7	83,8
2005/2006	20	115	2980	115	2875	109	2193	94,8	73,6	94,8	76,3
2006/2007	20	115	2980	115	2875	94	2181	81,7	73,2	81,7	75,9
2007/2008	19	105	2815	108	2700	93	2172	86,1	77,2	86,1	80,4

Zdroje: Čerpané z pasportu vypracovaného Strediskom služieb škole Okresného úradu Bratislava V a zo štatistických výkazov o škole spracovávaných každoročne k 15.09. základnými školami a Oddelením školstva, kultúry a športu Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Petržalka

V školskom roku 2002/2003 malo 22 MŠ kapacitu 126 tried. Pri tejto kapacite v školských rokoch 2002/2003 a 2003/2004 bolo v MŠ reálne otvorených 111 tried, ktoré boli v zmysle vyhlášky o predškolských zariadeniach využité v priemere na 81 % pričom boli prijaté všetky deti, ktorých zákonní zástupcovia mali záujem o umiestnenie svojho dieťaťa do MŠ. V tomto období dostatok kapacít v MŠ umožňoval prijímať do nich aj deti mladšie ako 3 roky, pričom ak boli prijímané deti v tomto veku do MŠ, znižoval sa fyzický počet detí v triede najmladšej vekovej kategórie o 2 detí za každé prijaté dieťa mladšie ako 3 roky. Vyhláška tiež umožňovala, že ak sa do MŠ prijalo 8 detí mladších ako 3 roky, tieto sa zaradovali do samostatnej triedy a do takejto triedy nebolo možné zaradiť viac ako 20 detí.

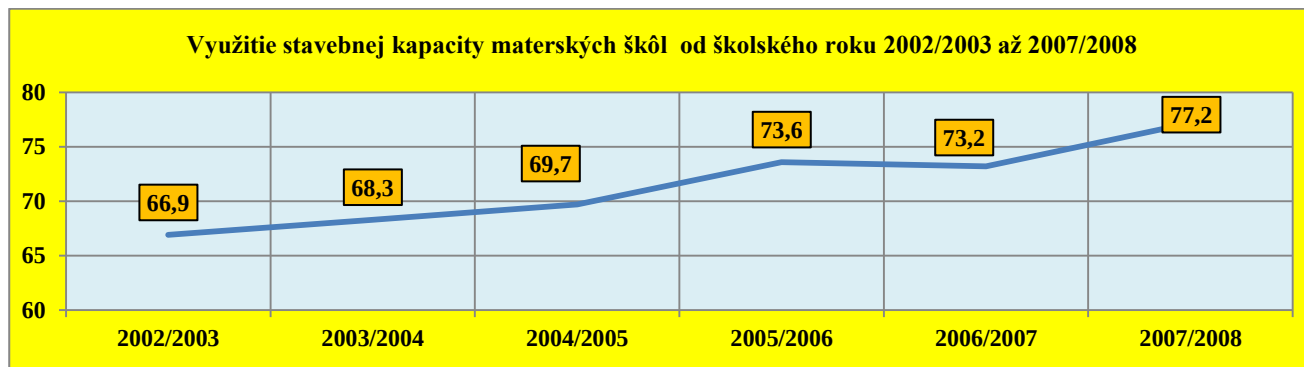
5.4.5 Vplyv VZPP na využívanie kapacít MŠ, zmeny v sieti MŠ

Využívanie kapacít MŠ významným spôsobom ovplyvnila vyhláška Ministerstva školstva a vedy SR (ďalej len „MŠaV SR“) č. 540/2004 Z. z., o predškolských zariadeniach, ktorou bola novelizovaná vyhláška č. 353/1994 Z. z. v znení vyhlášky č. 81/1997 Z. z. Touto novelou sa zvýšili počty detí v triedach MŠ podľa vekového zloženia. Tak sa z priemerného počtu cca 22 detí v triede pred účinnosťou tejto vyhlášky, zvýšil priemerný počet detí v triedach MŠ na 24 – 25 detí podľa vekového zloženia. Napriek tomu, kapacitné využitie MŠ v školských rokoch 2004/2005 až 2007/2008 bol v priemere 79 %. (tab. č. 11)

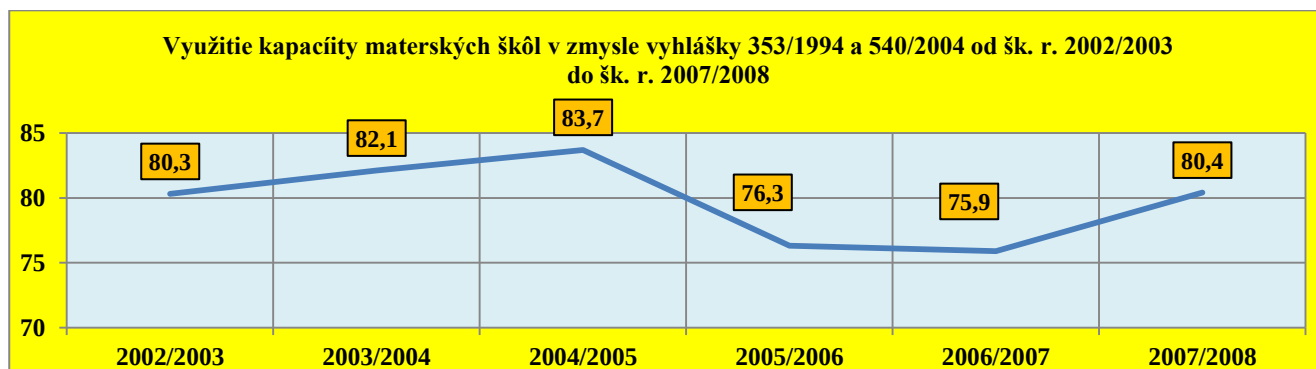
Z dôvodu poklesu počtu detí v MŠ, ich nedostatočného kapacitného využitia mestská časť začala v roku 2004 riešiť racionalizáciu ich siete, ktorá bezprostredne súvisela s nedostatkom finančných prostriedkov na prevádzku kapacitne nedostatočne využívaných MŠ. K tomu sa pridružila aj skutočnosť, že v MŠ Topolčianska a MŠ Vavilovova, ešte bývalý zriaďovateľ OÚ Bratislava V zrušil školské jedálne a zabezpečenie stravovania bol riešený dovoz stravy do oboch MŠ. To spôsobovalo veľmi vážne problémy s dodržiavaním hygienických a bezpečnostných predpisov. Okrem toho v MŠ Vavilovova bola narušená statika budovy a neboli zdroje na riešenie situácie, ktorá ohrozovala bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov. To boli dôvody prečo mestská časť požiadala MŠaV SR o vyradenie týchto MŠ zo siete k 31.7.2005. Ďalšia MŠ na Fedinovej ul. 7 prešla do režimu útlmu a k termínu 31.7.2007 bola vyradená zo siete. Vyradenie 3 MŠ zo siete sa v nasledujúcom školskom roku 2007/2008 a ďalších rokoch premietlo do vyššieho využitia kapacít ostatných MŠ a ich efektívnejšieho financovania. V školskom roku 2008/2009 bolo v 19 MŠ voľných 39 miest a MŠ navštevovalo 140 detí z iných mestských častí, ktoré boli prijaté ešte

v predchádzajúcich školských rokoch. Grafy č. 17 a 18 dokumentujú využitie stavebnej kapacity MŠ a využitie kapacít MŠ podľa dovtedy platných VZPP.

Graf č. 17: Využitie stavebnej kapacity MŠ od šk. roka 2002/2003 do šk. r. 2007/2008



Graf č. 18 : Využitie kapacity MŠ od šk. roka 2002/2003 do šk. r. 2007/2008 v zmysle vyhlášok 353/1994 a 540/2004 o predškolských zariadeniach



Tabuľka č. 12: Sieť MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti po ukončení racionalizácie k 31.07.2007 do 31.12.2015

Sieť MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti od šk. r. 2007/2008 po ukončení racionalizácie siete MŠ do 31.12.2015			
P.č.	Materská škola	P.č.	Materská škola
1.	Bohrova 1	11.	Lietavská 1
2.	Bradáčova 4	12.	Macharova 1
3.	Bulíková 25	13.	Pifflova 10
4.	Bzovicka 6	14.	Röntgenova 16
5.	Gessayova 31	15.	Rovniankova 8
6.	Haanova 9	16.	Strečnianska 2
7.	Holíčska 30	17.	Ševčenkova 35
8.	Il'jušina 1	18.	Šustekova 33
9.	Jankolova 8	19.	Turnianska 6
10.	Lachova 31		

Veľmi vážnym spôsobom zasiahol do využívania kapacít MŠ aj zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý v § 24 definoval, že zariadenia pre deti a mládež, sú na účely tohto zákona zariadenia, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie a mimoškolského vzdelávania detí a mládeže.

Zákon nadobudol účinnosť 31.7.2007 a vykonávací predpis k nemu, vyhláška MZ SR č. 527/2007 o podrobnostiach o požiadavkách na zariadenia pre deti a mládež (ďalej len „vyhláška MZ SR“), nadobudla účinnosť 1.12.2007.

Touto vyhláškou boli stanovené podrobnosti o požiadavkách na priestorové usporiadanie, funkčné členenie, vybavenie, prevádzku, režim dňa, režim stravovania a pitný režim, činnosti vedúce k výchove a vzdelávaniu a náležitosti prevádzkového poriadku v zariadeniach pre deti a mládež. Vyhláška v § 2 stanovuje požiadavky a kritéria na vonkajšie priestory predškolských zariadení na jedno dieťa predškolského veku najmenej 2,5 m² trávnej plochy a najmenej 4 m² plochy detského ihriska a ak je na nezastavanom pozemku zriadené pieskovisko, jeho plocha musí byť najmenej 0,5 m² na jedno dieťa. Ďalej v § 3 je riešené priestorové usporiadanie a funkčné členenie vnútorných priestorov predškolského zariadenia a je stanovené na jedno dieťa najmenej 4 m² plochy dennej miestnosti, ktorá plní funkciu herne a spálne, a ak je spálňa stavebne oddelená tak najmenej 3 m² plochy herne. Ďalej na jedno ležadlo na spanie musí byť najmenej 1,7 m² a na jednu stoličku v jedálni musí byť najmenej 1,4 m² plochy jedálne. Implementácia zákona vyhlášky do praxe MŠ znamenalo ďalšie zníženie možností využitia kapacít v MŠ.

Od 1.septembra 2008 nadobudol účinnosť nový školský zákon, ktorý zásadným spôsobom riešil predškolské vzdelávanie. Materské školy prestali byť predškolskými zariadeniami a boli zaradené do sústavy škôl ako druh školy, v ktorej sa zabezpečuje výchova a vzdelávanie prostredníctvom vzdelávacích programov a poskytujú predprimárne vzdelávanie. Ďalšou významnou zmenou, ktorú priniesol nový školský zákon a ktorá mimoriadne ovplyvnila kapacity MŠ bolo určenie najvyššieho možného počtu detí v triedach podľa vekového zloženia:

Vekové zloženie triedy MŠ	Maximálny počet detí v triede
3- 4 ročné deti	20
4 – 5 ročné deti	21
5 – 6 ročné deti	22
3 – 6 ročné deti	21

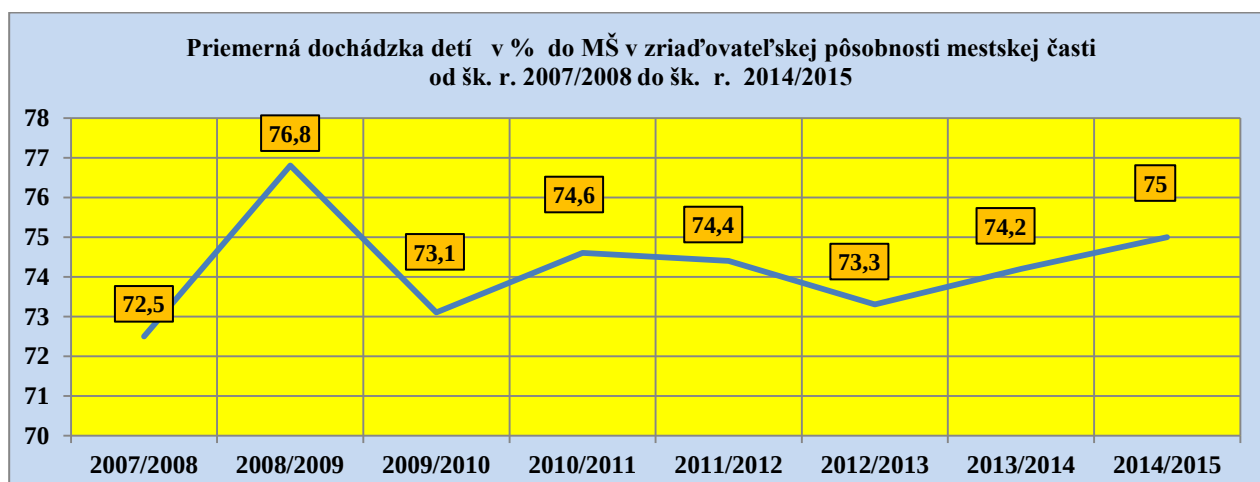
V prípade, ak sú splnené požiadavky určené vyhláškou MZ SR najvyšší počet detí v triede sa môže zvýšiť o tri deti z dôvodu zmeny trvalého pobytu dieťaťa, zaradenia dieťaťa len na adaptačný pobyt alebo len na diagnostický pobyt v MŠ, odkladu plnenia PŠD, dodatočného odkladu plnenia PŠD alebo zvýšeného záujmu zákonných zástupcov detí o výchovu a vzdelávanie v MŠ. Znamenalo to zníženie počtu detí v MŠ na najnižší priemerný počet od školského roku 1999/2000 a to na 21 detí v triede MŠ.

V MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti sú vo všetkých triedach zvýšené počty detí o 3 deti z dôvodu zvýšeného záujmu zákonných zástupcov o výchovu a vzdelávanie v MŠ.

V tomto období bola stavebná kapacita objektov 19 MŠ 105 tried pre 2790 detí. Školský zákon a vyhláška MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole v znení vyhlášky č. 308/2009 Z. z. však neumožňujú naplnenie počtu detí na 100 % stavebnej kapacity MŠ. Pri porovnaní projektovej dokumentácie s kapacitou v zmysle vyššie uvedených všeobecne záväzných právnych predpisov je možné existujúcu kapacitu objektov MŠ naplniť len na 88,3 %.

Pri zákonom stanovených maximálnych počtoch detí v triedach MŠ nebola braná do úvahy priemerná dochádzka detí do MŠ. Keďže v MŠ sa zabezpečuje predprimárne vzdelávanie a nie PŠD zákonní zástupcovia k pravidelnej dochádzke svojich detí pristupujú benevolentnejšie. Na dochádzku má však vplyv predovšetkým vyššia chorobnosť detí vekovej kategórie 3 – 6 ročných detí, prerušenie dochádzky z rôznych dôvodov napr. dlhodobá choroba detí, pobyt zákonných zástupcov detí v zahraničí, rôzne aj tzv. rodinné dôvody. Z prehľadu dochádzky detí do MŠ, ktoré sa v podmienkach mestskej časti sleduje od školského roku 2007/2008 jednoznačne vyplýva, že v priebehu sledovaných školských rokov boli a sú kapacity MŠ využívané v priemere na menej ako 75 % - 80 %, čo by umožňovalo prijímať do MŠ aj viac detí. Tento vývoj je osobitne nepriaznivý od školského roku 2011/2012, kedy pre nedostatok miest v MŠ nebolo možné od 1. septembra prijať veľký počet detí, ktoré k 31.8. dovŕšili vek 3 roky, ale aj staršie deti a deti rok pred nástupom na PŠD. Priemernú dochádzku detí do MŠ dokumentuje graf č.: 19

Graf č. 19: Priemerná dochádzka detí do MŠ



5.4.6 Zvyšovanie kapacít materských škôl

Mestská časť ako zriaďovateľ MŠ flexibilne reagovala na zmeny, ktoré priniesli nové VZPP resp. novely VZPP a od roku 2008 postupne rozširovala kapacity svojich MŠ. V roku 2014 miestne zastupiteľstvo mestskej časti uznesením č.559/20014 z 30.09.2014 prijalo Postup mestskej časti Bratislava-Petržalka pri riešení zvyšovania kapacít MŠ v jej zriaďovateľskej pôsobnosti.

Tabuľka č. 13: Zvyšovanie kapacít MŠ

Zvyšovanie kapacít materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka					
P. č.	Materská škola	počet novo zriadených tried	kapacita novo zriadenej tried	termín otvorenia triedy	Poznámka
1.	Bzovicka	1	20	1.9.2008	prebudovaním priestorov
2.	Röntgenova	1	20	1.9.2008	prebudovaním priestorov
3.	Pifflova	1	23	1.9.2008	ukončením prenájmu
4.	MŠ Ševčenkova	1	18	1.1.2009	prebudovaním priestorov
		1	23	1.9.2009	zrušením prenájmu
6.	MŠ Lietavská	1	20	1.2.2011	ukončenie prenájmu
7.	MŠ Pifflova	1	23	1.9.2011	ukončenie prenájmu
8.	MŠ Holíčska	1	20	1.9.2011	prebudovaním priestorov
9.	MŠ Macharova	1	20	1.9.2012	prebudovaním priestorov
10.	MŠ Holíčska	2	40	1.1.2013	vybudovaním elokovaného pracoviska v priestoroch ZŠ Holíčska 50
11.	MŠ Bzovicka	1	15	1.10.2013	prebudovaním priestorov
12.	MŠ Lachova	1	20	1.11.2014	prebudovaním priestorov
13.	Il'jušinova	4	88	1.1.2015	vybudovaním elokovaného pracoviska v ZŠ Tupolevova 20
14.	MŠ Röntgenova	2	40	1.2.2015	vybudovaním elokovaného pracoviska v ZŠ Nobelovo nám. 6
Spolu		19	390		

5.4.7 Prijímanie detí do MŠ

Prijímanie detí do MŠ sa realizuje v súlade so školským zákonom a vyhláškou č. 306/2008 v znení vyhlášky č. 308/2009 o MŠ na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu s potvrdením o zdravotnom stave dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Ak ide o dieťa so ŠVVP, zákonný zástupca predloží aj vyjadrenie príslušného zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Do MŠ sa prijímajú deti priebežne alebo pre nasledujúci školský rok. Miesto, termín a podmienky prijímania detí pre nasledujúci školský rok zverejní riaditeľ po dohode so

zriaďovateľom na budove materskej školy a inom verejne dostupnom mieste spravidla od 15. februára do 15. marca. Prednostne sa prijímajú deti, ktoré dovŕšili piaty rok veku, deti s odloženou PŠD a deti s dodatočne odloženou PŠD. Podmienky prijímania detí určí riaditeľ a po prerokovaní s pedagogickou radou školy zverejní na viditeľnom mieste. Do triedy možno prijať najviac dve deti so zdravotným. V posledných rokoch sa zákonní zástupcovia detí snažia poistiť prijatie svojho dieťaťa do MŠ tým, že žiadosti o prijatie svojho dieťaťa podávajú do 2 – 9 MŠ. Prehľad o počte podaných žiadostí, opakovaných žiadosti, skutočnom počte žiadostí a počte prijatých detí dokumentuje tabuľka č. 14.

Tabuľka č.14 : Počet prijatých detí do MŠ každoročne k 1. 9. od šk. r. 2009/2010 do šk. r. 2015/2016

školský rok	Podané žiadosti spolu	Opak. žiadosti (do 2-9 MŠ)	Skutočný počet žiadostí	Prijaté deti	Neprijaté deti pre nedostatok miesta									
					spolu	3. r.	4. r.	5.r.	3 r. dovŕšené po 1.9.do 31.12.	2 r. a mladšie. ako 3 r. - nar. po 01.01.kalen..roka	deti matiek na MD	z iných MČ	zdrav. znev.	iné dôv.
2009/2010	974	112	862	558	304	0	0	0	11	248	43	0	0	0
2010/2011	1092	151	941	614	327	0	0	0	50	197	61	19	0	0
2011/2012	1169	229	940	622	318	0	0	0	109	138	46	21	4	0
2012/2013	1388	219	1169	677	492	29	10	0	163	144	117	23	4	2
2013/2014	1449	214	1235	628	607	59	15	2	205	168	123	20	6	9
2014/2015	1880	460	1420	689	731	178	42	11	216	153	80	23	14	14
2015/2016	1900	524	1376	714	662	196	82	11	213	132	0	19	9	0

Komentár k tabuľke č. 14

Školský rok 2009/2010:

- zostalo k dispozícii 18 voľných miest v MŠ Macharova a Pifflova, o ktoré zákonní zástupcovia neprejavili záujem z dôvodu, že neboli v blízkosti ich bydliska,
- v tomto školskom roku sa prvýkrát do praxe implementoval nový školský zákon týkajúci sa nižšieho počtu detí v MŠ s riešením v rámci prechodného obdobia do školského roku 2011/2012, kedy bolo možné požiadať Štátnu školskú inšpekciu o súhlas so zvýšením počtu detí v triedach o 3 z dôvodov veľkého záujmu o umiestnenie detí do MŠ. Túto možnosť využili všetky MŠ a mestská časť v priebehu celého prechodného obdobia

Školský rok 2012/2013:

- kompetencia rozhodovať o zvýšení počtu detí nad rámec počtov stanovených školským zákonom prešla so Štátnej školskej inšpekcie na Rady škôl pri MŠ. Mestská časť ako zriaďovateľ predložila návrhy na vyššie počty, ktoré boli v RŠ schválené,
- v tomto školskom roku sa riešilo aj ďalšie zvýšenie počtu detí v MŠ, v ktorých to hygienické a prevádzkové podmienky dovoľovali, zvýšená kapacita v MŠ o ďalších 49 miest.

Školský rok 2013/2014:

- ďalšia novela školského zákona zobrala radám škôl pri MŠ kompetenciu rozhodovať o zvýšení počtu detí a stanovila zákonom podmienky, za ktorých bolo možné zvýšiť počty detí o maximálne 3 detí v jednotlivých triedach MŠ a neumožnilo sa využiť ďalšie kapacity na zvýšenie miest aj keď to hygienické a prevádzkové podmienky v MŠ dovoľovali. Z toho dôvodu sa znížila kapacita MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti o 49 miest.

Školský rok 2015/2016:

- prestalo sa štatisticky zisťovať, koľko detí matiek na MD nebolo prijatých do MŠ z dôvodu nedostatku miesta. Tieto deti sú zahrnuté v jednotlivých vekových kategóriách.

Neprijatie z iných dôvodov:

- nepreradenie už prijatých detí z jednej do druhej MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

Tabuľka č. 15: Materské školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti od 1. januára 2016 resp. od 1.4.2016

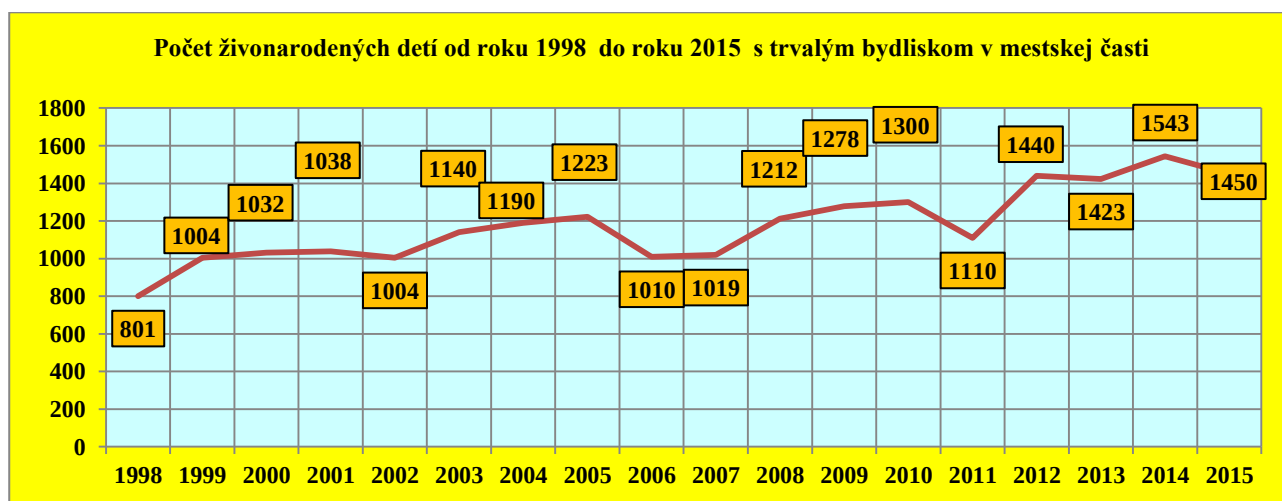
MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti k 1. 4. 2016							
P.č.	Materská škola	Daná do prevádzky	Vek budovy	P.č.	Materská škola	Daná do prevádzky	Vek budovy
1.	Bohrova 1	01.01.1989	27	13.	Lietavská 1	04.01.1982	34
2.	Bradáčova 4	15.02.1978	38	14.	Macharova 1	15.07.1987	29
3.	Bulíkova 25	17.08.1981	35	15.	Nobelovo nám. 6	01.01.2016 v objekte ZŠ	28
4.	Bzovická 6	16.11.1984	32	16.	Pifflova 10	24.10.1986	30
5.	Gessayova 2	01.04.2016 v objekte ZŠ	34	17.	Röntgenova 16	08.03.1988	28
6.	Gessayova 31	22.06.1979	37	18.	Rovniaková 8	16.12.1977	
7.	Haanova 9	08.11.1979	37	19.	Strečnianska 2	04.10.1982	34
8.	Holíčska 30	10.01.1984	32	20.	Ševčenkova 35	09.08.1985	31
9.	Holíčska 50	01.01.2016 v objekte ZŠ	33	21.	Šustekova 33	31.08.1981	35
10.	Il'jušinova 1	11.01.1985	31	22.	Tupolevova 20	01.01.2016 v objekte ZŠ	31
11.	Jankolova 8	01.04.1978	38	23.	Turnianska 6	24.10.1983	33
12.	Lachova 31	01.04.1978	38				

Od 1. januára 2016 je organizačnou súčasťou SSŠaŠZP 22 MŠ a 19 ŠJ MŠ. Od 1. apríla 2016 počet MŠ vzrástol o ďalšiu dvojtriednu MŠ Gessayova 2, zriadenú v prebudovaných voľných nebytových priestoroch ZŠ Gessayova 2.

Z prehľadu o začatí činnosti MŠ vyplývajú dôvody potreby investícií do rekonštrukcií a opráv objektov MŠ. Priemerný vek objektov MŠ je 32 rokov. K najstarším patria budovy MŠ Bradáčova, MŠ Jankolova 8, MŠ Lachova 31 (po 38 rokov), MŠ Gessayova 31 a Haanova 9 (po 37 rokov), MŠ Bulíkova a MŠ Šustekova (po 35 rokov). Vek nad 30 rokov majú objekty 17 MŠ z toho 3 MŠ v objektoch ZŠ. Tento fakt je nevyhnutné brať na zreteľ, ako jedno z kritérií, pri rozhodovaní o investíciách na revitalizáciu objektov MŠ ale aj ZŠ.

Ďalšie zvyšovanie kapacít MŠ vyplýva aj z demografického vývoja počtu živonarodených detí s trvalým bydliskom v mestskej časti a z ďalšej bytovej výstavby v jednotlivých lokalitách mestskej časti. Len na základe doterajšieho demografického vývoja sa očakáva veľký záujem o umiestnenie detí do MŠ minimálne v nadchádzajúcich 3 rokoch.

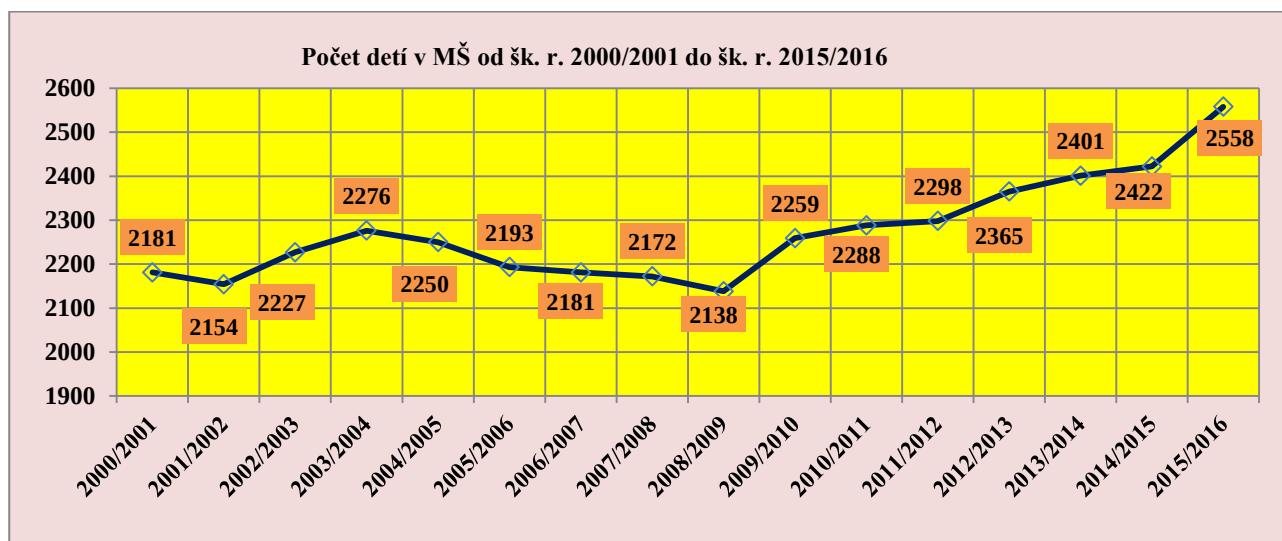
Graf č. 20: Demografický vývoj od roku 1998 do roku 2015



Zdroj: Štatistický úrad www.statistics.sk časť Obyvateľstvo a migrácia ukazovatele.

Poznámka: Presný údaj za rok 2015 bude až v auguste 2016 z dôvodu, že zákonní zástupcovia detí majú možnosť čerpať príspevok pri narodení dieťaťa až do polroka po narodení dieťaťa. Uvedený údaj je len kvalifikovaný odhad

Graf č. 21: Počet detí v MŠ od šk. r. 2000/2001 do šk. r. 2015/2016



5.4.8 Výchovno-vzdelávací proces v MŠ

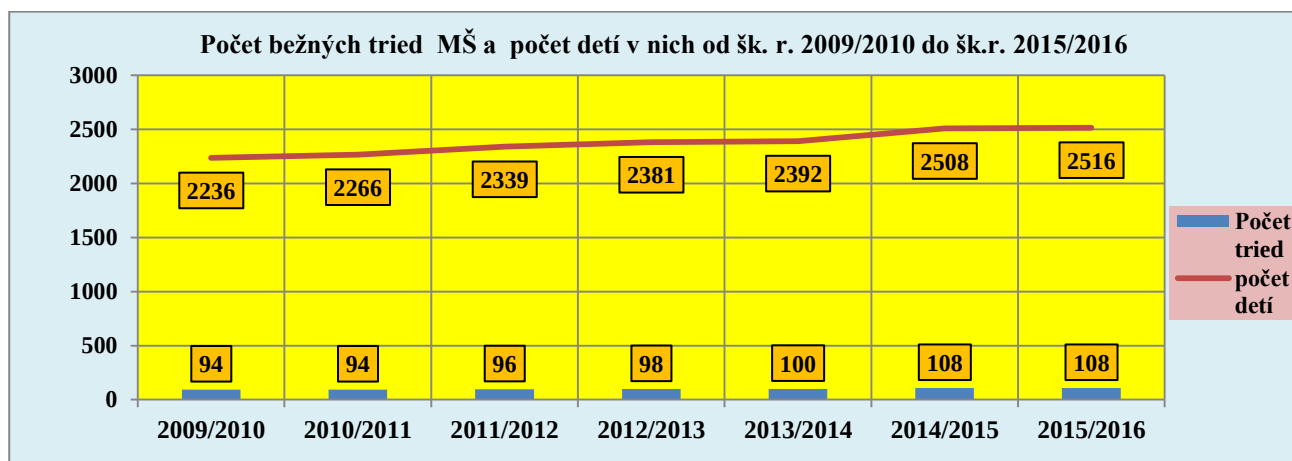
Výchovno-vzdelávací proces v MŠ sa realizuje v súlade so štátnym vzdelávacím programom (ďalej len „ŠVP“) ISCED 0 pod názvom „Dieťa a svet“, ktorý je záväzný pre predprimárne vzdelávanie pre všetky MŠ a je východiskom pre vypracovanie ŠkVP.

MŠ realizujú výchovno-vzdelávací proces v zmysle ŠkVP, ktoré zahŕňajú obsahové a výkonové štandardy. Hlavnou organizačnou formou plnenia štandardov zo ŠkVP je edukačná aktivita. Edukačné aktivity sa realizujú cieľavedome, systematicky v konkrétnych edukačných činnostiach s prihliadnutím na dodržiavanie psychohygienických zásad. Sú zamerané na rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionalnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíjajú schopnosti a zručnosti, utvárajú predpoklady na ďalšie vzdelávanie v ZŠ. Pre deti so zdravotným znevýhodnením v 3 MŠ sú zriadené špeciálne triedy. V MŠ Il'jušinova 2 triedy pre deti s diagnózou autizmus, v MŠ Pifflova špeciálna trieda pre deti s poruchami výživy a v MŠ Turnianske pre deti s ľahkým mentálnym postihnutím.

MŠ pri výchovno-vzdelávacej činnosti rešpektujú potreby detí, požiadavky zákonných zástupcov detí a zriaďovateľov na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti. S cieľom zvyšovať kvalitu edukácie MŠ realizujú projekty a nadštandardné aktivity, implementujú prvky alternatívnych pedagogických smerov. Pre zákonných zástupcov detí zabezpečujú metodickú a poradenskú činnosť a organizujú spoločné športové a kultúrne podujatia. Dlhodobou tradíciou v činnosti MŠ sú spoločné mimoškolské aktivity, ktorými obohacujú edukačnú činnosť patria k nim aktivity ako napr. Detský vodičák, Deň matiek, Deň otcov, otvorené hodiny pre zákonných zástupcov, tvorivé dielne pri príležitosti Vianoc, Veľkej noci, karnevaly, brigády s rodičmi, športové popoludnia, spoločné podujatia s Dennými centrami seniorov, atď. Všetky spoločné podujatia mali veľký vplyv na intenzívnu spoluprácu so zákonnými zástupcami detí a na ich aktívnu účasť na dianí MŠ.

Výchovno-vzdelávací proces v MŠ sa realizuje v bežných triedach a podľa priestorových, kapacitných, personálnych a organizačných podmienok aj v špeciálnych triedach. Graf č. 22 dokumentuje vývoj počtu bežných tried.

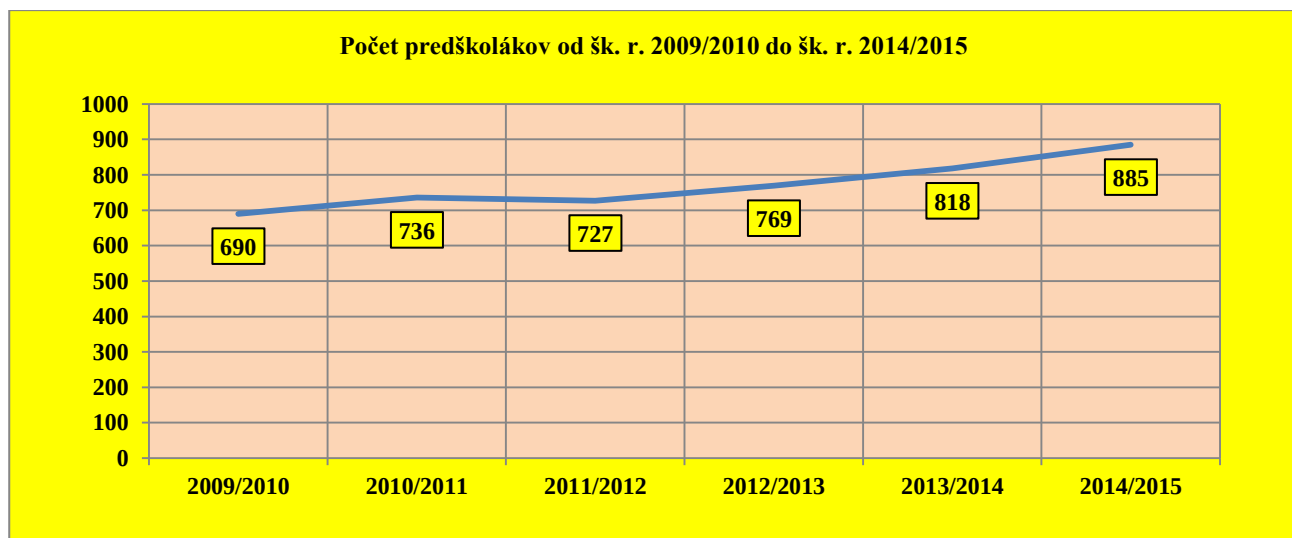
Graf č. 22: Bežné triedy v MŠ a počet detí



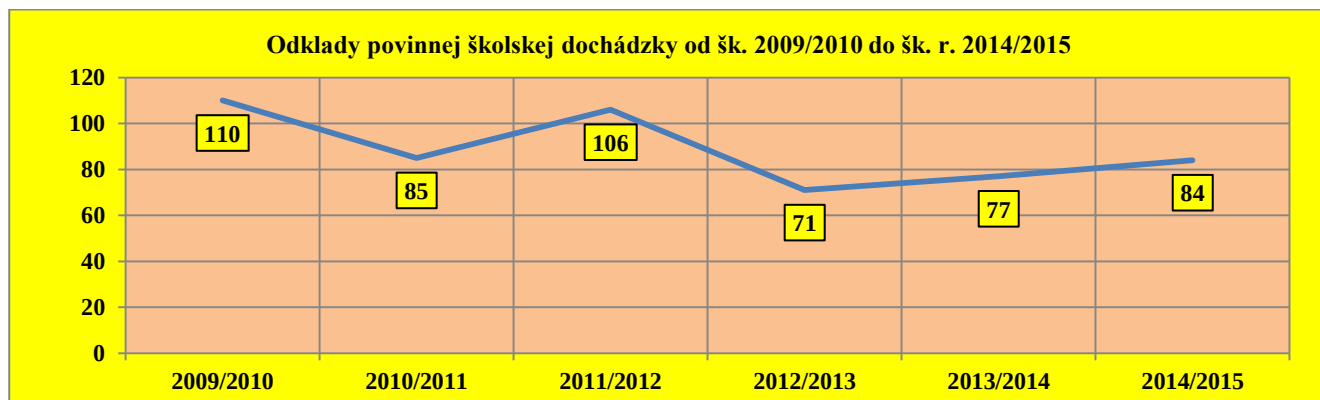
V MŠ sa každý školský rok otvárajú 4 triedy pre deti so zdravotným znevýhodnením. V MŠ Il'jušina 2 triedy pre deti s autizmom, v MŠ Pifflova jedna trieda pre deti s poruchami výživy a v MŠ Turnianska 1 trieda pre deti s ľahkým mentálnym postihom. Tieto triedy navštevuje v priemere 43 detí. Zvyšovanie počtu špeciálnych tried pre deti so zdravotným postihom v MŠ je limitované priestorovými a personálnymi podmienkami. Do tried pre deti s autizmom a ľahkým mentálnym postihom je možné prijať maximálne 6 - 8 detí, čo následne znižuje celkovú kapacitu MŠ. Počet začlenených detí do MŠ bol za sledované obdobie nízky, pohyboval sa v rozpätí 2 – 4 detí a v ostatných troch školských rokoch nebolo začlenené žiadne dieťa do bežnej triedy MŠ z dôvodu, že nie sú v nich vytvorené podmienky a prijatím takýchto detí sa znižuje celkový počet detí v triedach. Ďalším dôvodom je skutočnosť, že pre tieto deti je potrebný asistent učiteľa. Náklady na ich osobné ohodnotenie asistentov učiteľa v MŠ z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na celkovú prevádzku MŠ neboli v rozpočte mestskej časti.

Po absolvovaní predprimárneho vzdelávania získavajú predškoly osvedčenie o ukončení predškolského vzdelávania. Pretrvávajúcim problémom v mestskej časti je skutočnosť, že z počtu absolventov predprimárneho vzdelávania je veľký počet detí, ktoré nie vždy z objektívnych dôvodov majú odklad PŠD. Táto skutočnosť následne tiež spôsobuje nedostatok miest v MŠ. (viď grafy č. 23 až 25)

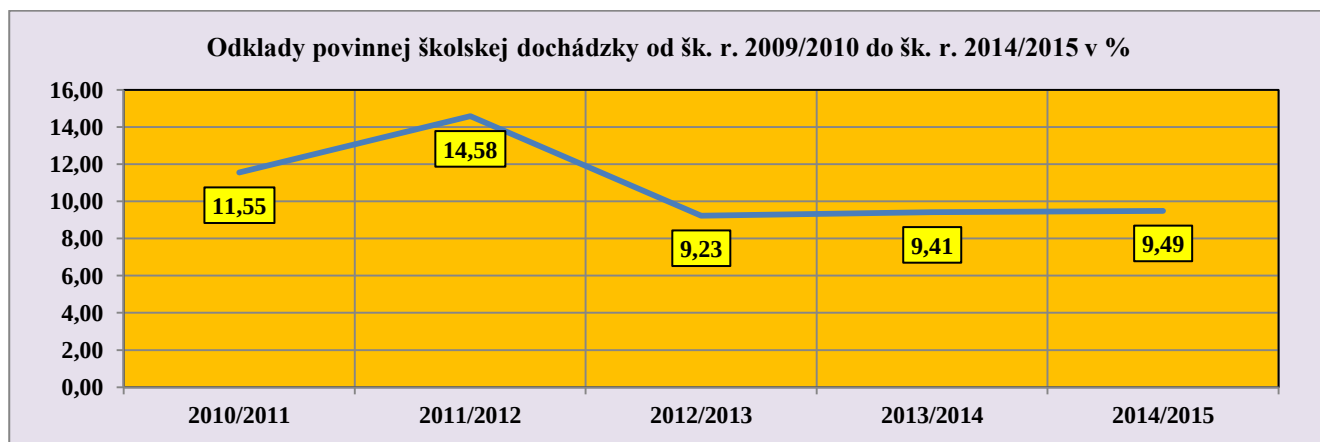
Graf č. 23: Počet predškolákov – prehľad od šk. r. 2009/2010 do 2014/2015



Graf č. 24 : Počet odkladov povinnej školskej dochádzky – vývoj od šk. r. 2009/2010 do 2014/2015



Graf č.25 : Percentuálne vyjadrenie odkladov PŠD – vývoj od šk. r. 2009/2010 do 2014/2015

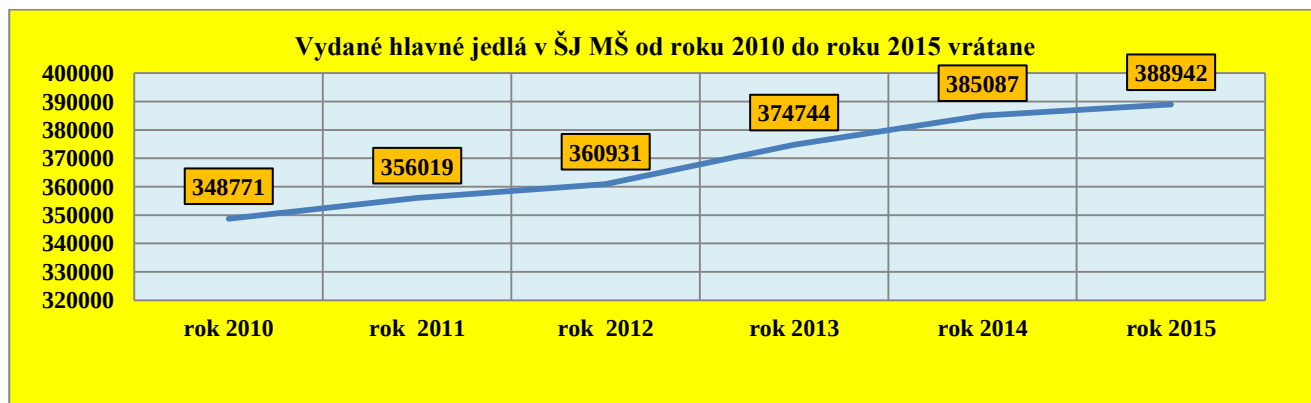


5.4.9 Školské zariadenia – súčasti materských škôl

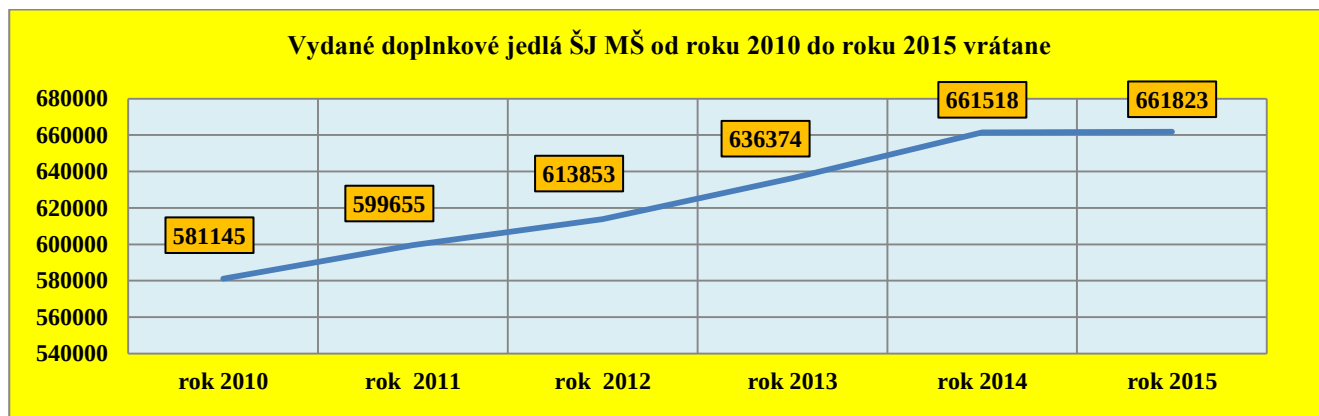
5.4.9.1 Školské jedálne MŠ

Súčasťou ŠJ MŠ, ktoré pripravujú celodennú stravu pre deti (desiata, obed, olovrant) a obedy pre zamestnancov MŠ. ŠJ MŠ úzko spolupracujú s MŠ pri realizácii programov podpory zdravia, zdravého stravovania a výchovy k zdraviu prostredníctvom spoločných podujatí ako sú „Deň jablka, Týždeň zdravej výživy, Deň mlieka, ochutnávok nátierok, zeleninových a ovocných šalátov. Všetky ŠJ MŠ spolupracujú s MŠ pri realizácii Národného programu ovocie a zelenina do škôl a Národného programu školské mlieko. Zvýšením počtu detí v MŠ priamo úmerne stúpa aj počet vydaných jedál v ŠJ MŠ. Vývoj počtu vydaných hlavných a doplnkových jedál od roku 2010 do roku 2015 dokumentujú grafy č.

Graf č. 26: Vývoj počtu vydaných hlavných jedál v MŠ od roku 2010 do roku 2015



Graf č. 27: Vývoj počtu vydaných doplnkových jedál v MŠ od roku 2010 do roku 2015



5.5 Stredisko služieb školám a školským zariadeniam Petržalky

SSŠaSZP je rozpočtová organizácia zriadená mestskou časťou od 1.7.2002 pre poskytovanie odbornej, technickej a materiálnej pomoci školám a školským zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. SSŠaSZ plní svoje úlohy vo vzťahu k MŠ a ZŠ v zmysle v zriaďovacej listiny a štatútu v odbornej, technickej a materiálnej pomoci, v rámci bežnej údržby objektov vlastnými kapacitami, verejným obstarávaním tovarov, služieb a prác. Organizačnou súčasťou SSŠaSZ je 22 MŠ (+ 1 MŠ od 01.04.2016) a 19 ŠJ pri MŠ, pre ktoré okrem už uvedených činností plní aj úlohy v personálnej a mzdovej oblasti, v majetkovej, bytovej, ekonomickej a zabezpečuje aj úlohy v energetickom a vodnom hospodárstve. SSŠaSZ je právnická osoba, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet mestskej časti.

Stredisko zabezpečuje úlohy v oblasti rozširovania kapacít MŠ, v súčasnosti v súlade s výzvou o nenávratný finančný príspevok v rámci IROP „Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ“. Ďalej rieši personálne zabezpečenie činnosti MŠ, zlepšovanie mzdových podmienok všetkých kategórií zamestnancov SSŠaSZP (MŠ a SSŠaSZP), znižovania energetickej náročnosti prevádzok MŠ a ŠJ MŠ, vybavenie MŠ modernou didaktickou technikou a IKT, obnovou výpočtovej techniky a softvérového vybavenia MŠ a SSŠaSZ, rekonštrukciu hygienických zariadení MŠ, v spolupráci s vedeniami MŠ rieši priebežnú údržbu MŠ, atď. So ZŠ spolupracuje v technickej a odbornej podpore pri zabezpečovaní ich prevádzky, spolupracuje pri príprave podkladov na verejné obstarávanie, pri odstraňovaní havárií a pod.

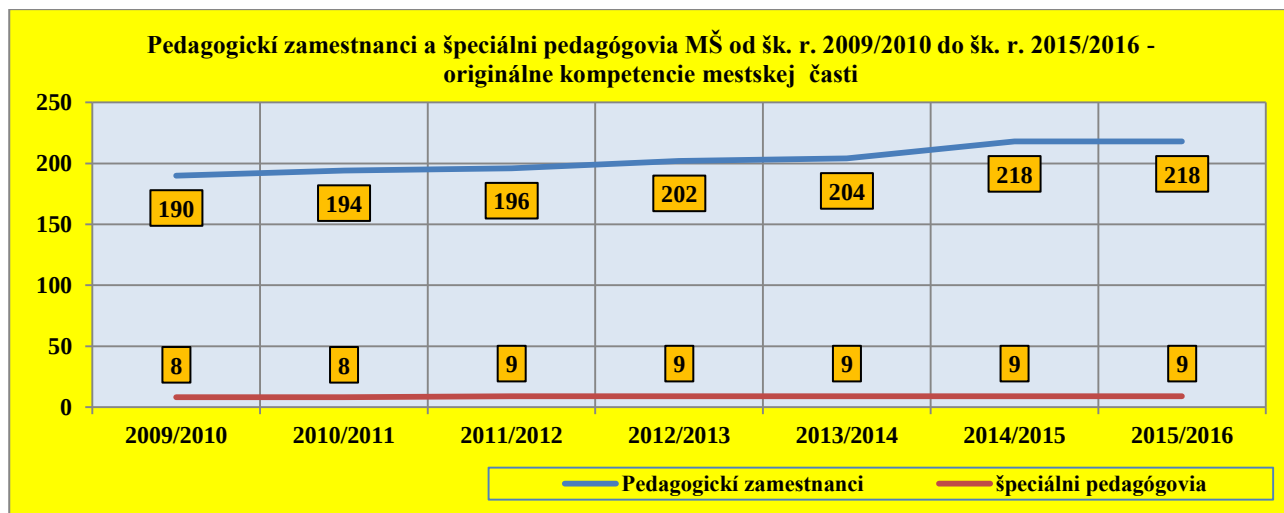
5.6 Zamestnanci škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti

5.6.1 Zamestnanci MŠ a ZŠ

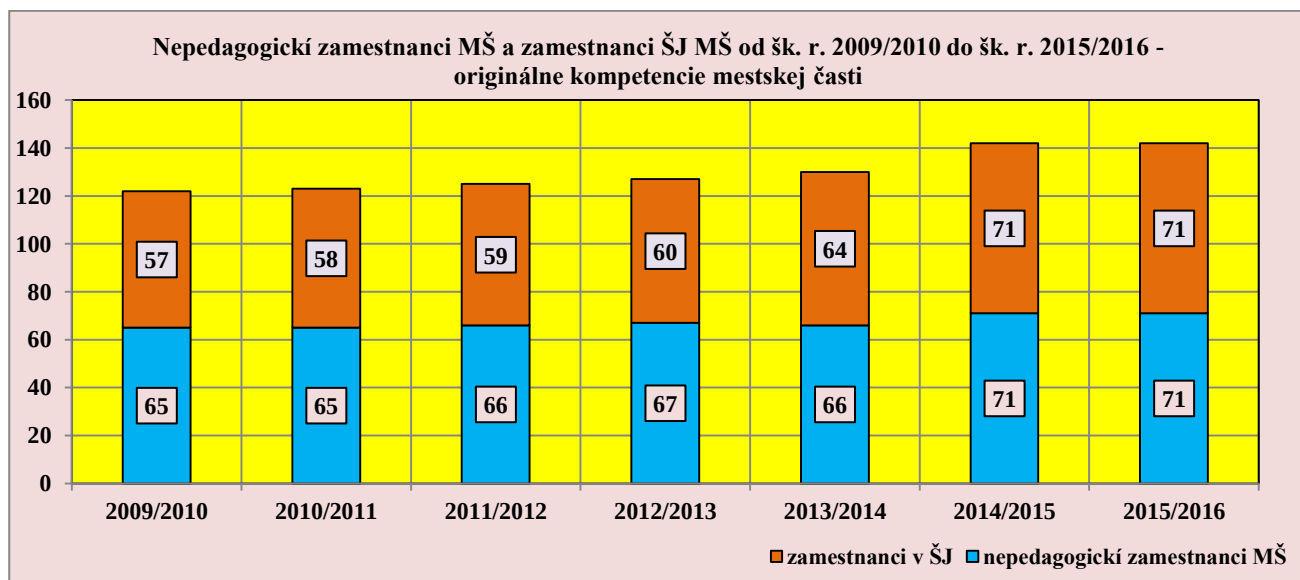
Pedagogickí zamestnanci (učitelia a vychovávatelia) a odborní zamestnanci (školskí psychológovia, špeciálni školskí pedagógovia) v ZŠ a MŠ zabezpečujú výchovno-vzdelávací proces a odborné činnosti súvisiace s pedagogickým procesom. Podporné činnosti nevyhnutné k vytváraniu komfortných podmienok pre výchovno-vzdelávací proces zabezpečujú nepedagogickí zamestnanci (zamestnanci na ekonomickom úseku, školníci, upratovačky) a zamestnanci v ŠJ. Počet zamestnancov, tak ako to dokumentujú grafy č. 28-31 sa vyvíja adekvátne k postupnému zvyšovaniu počtu detí v MŠ a počtu žiakov v ZŠ.

V ZŠ je však počet všetkých zamestnancov každoročne nižší ako dovoľuje Nariadenie vlády č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo ŠR pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov (graf č. 32) Napriek tomu mestská časť musí, z dôvodu nedostatku normatívnych finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy každoročne vstupovať s MŠVVaŠ SR do dohodovacieho konania.

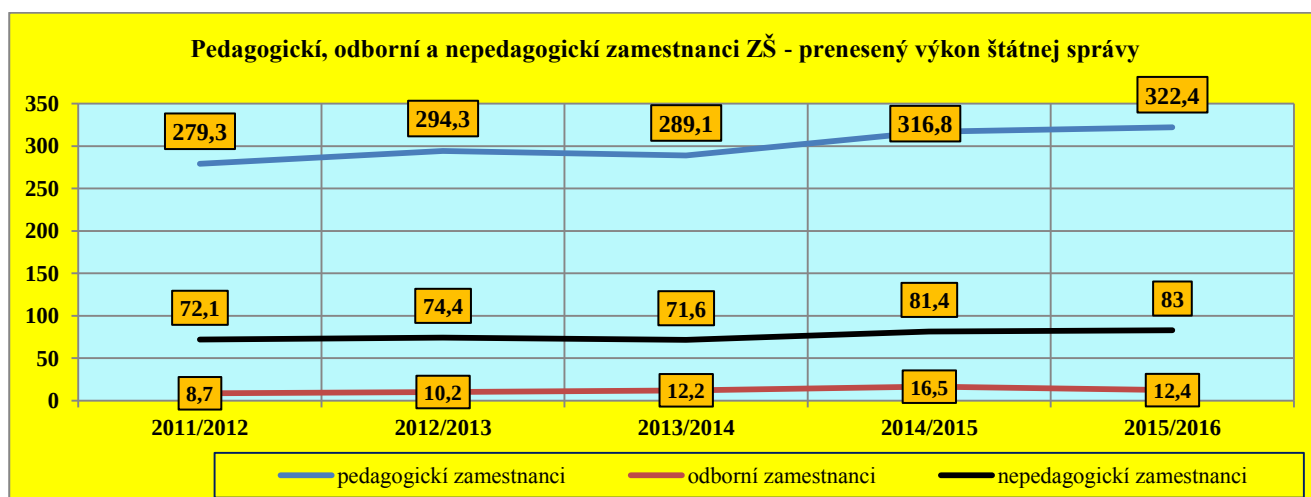
Graf č. 28: Pedagogickí zamestnanci (učitelia) a špeciálni pedagógovia v MŠ – vývoj od šk. r. 2009/2010 do 2015/2016



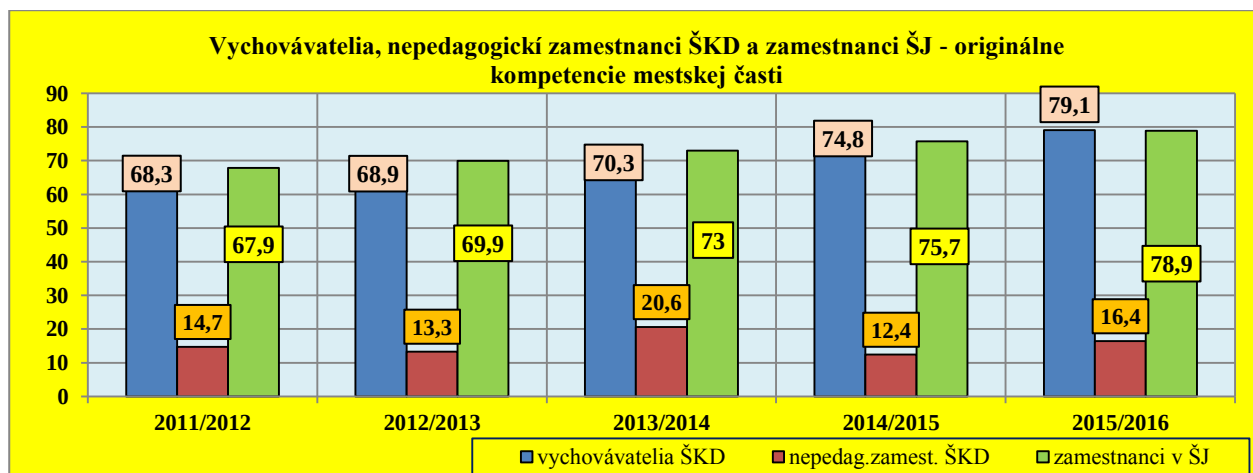
Graf č. 29: Nepedagogickí zamestnanci MŠ (školníčky a upratovačky) a zamestnanci ŠJ MŠ – vývoj od šk. r. 2009/2010 do 2015/2016



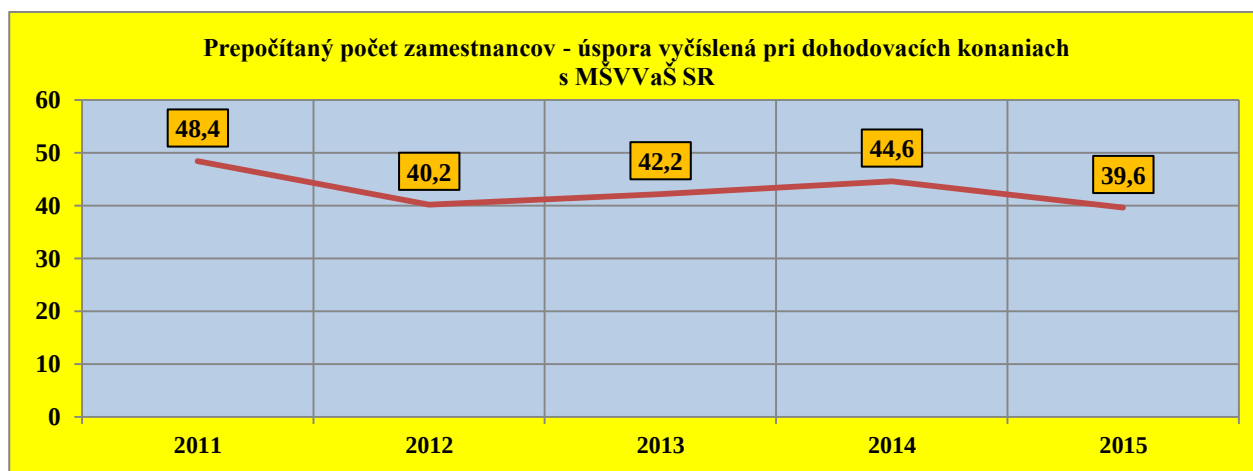
Graf č. 30: Pedagogickí, odborní zamestnanci a nepedagogickí zamestnanci ZŠ – prenesený výkon štátnej správy vývoj od šk. r. 2009/2010 do šk. r. 2015/2016



Graf č. 31 : Vychovávateľia ŠKD, nepedagogickí zamestnanci ŠKD a zamestnanci ŠJ ZŠ – originálne kompetencie mestskej časti – vývoj od šk. r. 2009/2010 do šk. r. 2015/2016



Graf č. 32: Úspora zamestnancov v ZŠ vyčíslená pri dohodovacích konaniach s MŠVVaŠ SR – prenesený výkon štátnej správy – prehľad od roku 2011 do roku 2015



Vážny problém, ktorý dlhodobo rezonuje aj v podmienkach MŠ aj ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti je vysoký priemerný vek jednotlivých kategórií zamestnancov. Aktuálny priemerný vek PZ v MŠ je takmer 49 rokov, nepedagogických zamestnancov (školníčky a upratovačky) viac ako 51 rokov a priemerný vek zamestnancov v ŠJ MŠ je takmer 52 rokov. **(Zdroj:** Podklady SSŠaŠZP)

V ZŠ je aktuálny priemerný vek zamestnancov zabezpečujúcich prenesený výkon štátnej správy nasledovný: PZ (učitelia) takmer 48 rokov a OZ (školskí psychológovia a školskí špeciálni pedagógovia) takmer 46 rokov a nepedagogickí zamestnanci viac ako 52 rokov.

Zamestnanci zabezpečujúci úlohy v originálnych kompetenciách v ZŠ - vychovávateľia v ŠKD a nepedagogickí zamestnanci (upratovačky) dosahujú vek takmer 49 rokov, zamestnanci ŠJ ZŠ takmer 51 rokov, pedagogickí zamestnanci CVČ pri ZŠ 42 rokov a nepedagogickí zamestnanci takmer 45 rokov. **(Zdroj:** podklady zo ZŠ)

Veľmi nepriaznivá situácia je aj v mzdovom ohodnotení jednotlivých kategórií zamestnancov ZŠ, MŠ a SSŠaŠZ, osobitne v kategórii nepedagogických zamestnancov a zamestnancov školských jedální. Aktuálnu situáciu dokumentujú tabuľky č. 16 a 17

Aktuálne priemerné mzdy zamestnancov ZŠ, MŠ a SSŠaŠZP

Tabuľka č. 16: Prenesený výkon štátnej správy a originálne kompetencie mestskej časti v ZŠ - mzdové ohodnotenie

Prenesený výkon štátnej správy ZŠ					Originálne kompetencie ZŠ					
					Školský klub detí				Školská jedáleň	
Ø príplatky a odmeny v %	Ø mzda spolu	z toho Ø mzda			Ø príplatky a odmeny v %	Ø mzda spolu	z toho Ø mzda		Ø príplatky a odmeny v %	Ø mzda spolu
		PZ - učiteľia	OZ škol. psychológ a špec. pedagóg	NPZ – upratov., školníci			PZ vychov.	NPZ upratovačky		
10,75	864,1	960,1	880,6	496	8,90	669	721,2	421,4	16,80	516,3

Tabuľka č. 17: Originálne kompetencie mestskej časti – MŠ a SSŠaŠZ

Materské školy a Stredisko služieb školám a školským zariadeniam Petržalky -originálne kompetencie							
Materské školy				Školská jedáleň MŠ		SSŠaŠZP	
Ø príplatky a odmeny v %	Ø mzda spolu	z toho Ø mzda		Ø príplatky a odmeny v %	Ø mzda spolu	Ø príplatky a odmeny v %	Ø mzda spolu
		PZ vychovávateľia	NPZ – upratovačky, školníčky				
9,40	697,9	792,2	403,9	19,30	470,3	34,80	690,1

V kontexte s nízkym finančným ohodnotením všetkých kategórií zamestnancov v regionálnom školstve a aj z toho dôvodu malého záujmu absolventov stredných a vysokých škôl pedagogického zamerania o profesionálne uplatnenie v MŠ a ZŠ, je už v súčasnosti vážnou hrozbou zabezpečenie kvality výchovy a vzdelávania v MŠ a ZŠ predovšetkým v Bratislavskom kraji. Dokumentujú to aj aktuálne skúsenosti mestskej časti so získavaním pedagogických a nepedagogických zamestnancov do MŠ pri rozširovaní ich kapacít, ako aj častý odchod mladých perspektívnych pedagogických a odborných zamestnancov po krátkom pôsobení v školských službách zo ZŠ a MŠ.

5.6.2 Ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Kvalifikácia a odbornosť pedagogických a odborných zamestnancov v ZŠ a MŠ je na úrovni 98,7 %. Ďalšie vzdelávanie zamestnancov ZŠ a MŠ sa realizuje v zmysle plánov kontinuálneho vzdelávania jednotlivých ZŠ a MŠ. V plánoch sú zohľadňované potreby ZŠ a MŠ v kontexte so školskými vzdelávacími programami ZŠ a výchovnými programami ŠKD. Záujem PZ a OZ o ďalšie vzdelávanie je stále vyšší ako sú možnosti akreditovaných vzdelávacích inštitúcií. Dokumentuje to aj skúsenosť pedagogických zamestnancov MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, ktorí ani 2 roky po podaní prihlášky na kontinuálne vzdelávanie neboli zaradení do žiadnej z formy vzdelávania.

Zriaďovateľ a vedenia ZŠ a MŠ podporujú ďalšie zvyšovania kvalifikácie PZ a OZ a operatívne reagujú na vzdelávacie ponuky. Okrem účasti PZ a OZ na vzdelávaní v akreditovaných vzdelávacích inštitúciách si školy realizujú vzdelávanie aj vo vlastnej réžii napr. vzdelávanie na získanie zručností v ovládaní portálu Datakabinet, v spolupráci s Metodicko-pedagogickým centrom Bratislava zorganizované aktualizčné vzdelávanie Finančná gramotnosť v ZŠ. V spolupráci s vydavateľstvom RAABE realizované vzdelávanie k všestrannému využívaniu interaktívnych tabúl na vyučovaní, atď.

Záujem o ďalšie vzdelávanie zo strany PZ a OZ je primeraný, zohľadňujú sa požiadavky a potreby jednotlivých škôl ako aj potreby PZ a OZ. V priebehu školského roka sa PZ a OZ zúčastňujú viacerých druhov vzdelávania

Tabuľka č. 18: Prehľad o zapojení pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ do kontinuálneho vzdelávania

Druh kontinuálneho vzdelávania	Prihlásení na vzdelávanie			Vzdelávanie začalo			Vzdelávanie ukončilo		
	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.
	12/13	13/14	14/15	12/13	13/14	14/15	12/13	13/14	14/15
Adaptačné	12	18	23	12	15	23	15	14	22
Špecializačné	13	9	7	12	6	6	13	1	7
Funkčné a funkčné inovačné	15	7	8	15	6	8	9	2	4
Aktualizačné	86	109	110	60	90	107	59	84	102
Inovačné	68	33	31	56	29	27	69	25	25
Kvalifikačné	0	3	0	0	3	0	6	2	0
Celkom	194	179	179	155	149	171	161	128	160

Tabuľka č. 19: Prehľad o zapojení pedagogických zamestnancov MŠ do kontinuálneho vzdelávania od šk. r. 2012/2013 do šk. r. 2014/2015

Druh kontinuálneho vzdelávania	Prihlásení na vzdelávanie			Vzdelávanie začalo			Vzdelávanie ukončilo		
	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.	Šk. r.
	2012/13	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	2014/15	2011/13	2013/14	2014/15
Adaptačné	6	14	13	6	14	13	6	11	10
Špecializačné	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Funkčné + funkčné inovačné	5	22	5	5	9	3	3	8	1
Aktualizačné + prípravné atestačné	301	454	318	301	425	236	283	401	229
Inovačné	40	5	16	40	4	15	38	4	15
Celkom	352	495	352	352	452	267	330	424	255

5.7 Priestorové a materiálno-technické podmienky činnosti MŠ a ZŠ, náklady na tepelnú energiu

5.7.1 Priestorové a materiálno-technické podmienky

Objekty ZŠ a MŠ v mestskej časti boli budované v sedemdesiatych a osemdesiatych rokoch 20. storočia veľkoryso so zreteľom na skutočnosť, že v období ich výstavby ZŠ počítali s kapacitou najmenej 22 kmeňových tried a 660 žiakov a najviac 27 tried s kapacitou 810 žiakov (Ø počet žiakov v triedach 30 - 36). Pričom koncom osemdesiatych a začiatkom deväťdesiatych rokov, zhruba do roku 1994 boli školy predimenzované a počty žiakov sa pohybovali v rozpätí od 1200 do 1500 žiakov. To bol aj dôvod prečo ešte v roku 1991 boli vybudované prístavby k budovám ZŠ Beňadická, ZŠ Hálova 16, ZŠ Tupolevova 20, ZŠ Turnianska 10 a ZŠ Žehrianska. Tým sa kapacita týchto 5 ZŠ zvýšila rádovo o 10 – 12 tried teda o 300 až 360 žiakov.

Priestorové podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých ZŠ sú v súčasnosti primerané a vhodné čo sa týka ich počtu. Okrem kmeňových učební, školy disponujú odbornými učebňami na vyučovanie cudzích jazykov, chémie, fyziky, biológie, pracovného vyučovania, hudobnej výchovy, žiackymi kuchyňami, odbornými učebňami informatiky, žiackymi knižnicami, a ďalšími priestormi, podľa profilácie jednotlivých škôl. V Prokofievova 5, ZŠ Dudova 2 a v ZŠ Turnianska 10 boli vybudované pobočky MKP. Všetky ZŠ disponujú vhodnými priestormi pre zamestnancov (riaditeľňa, zborovňa, kabinety, sklady učebníc a ďalšie skladové priestory a pod.).

Každá škola má k dispozícii 2 telocvične so šatňami a sociálnymi zariadeniami, ktoré však v súčasnosti vo veľkej časti z nich sú už po životnosti a žiadajú si investície na modernizáciu, čo sa aj postupne realizuje. Na vyučovanie TV a mimoškolskú záujmovú činnosť majú ZŠ k dispozícii školské areály, štyri školy disponujú školskými bazénmi, ktoré využívajú na vyučovanie TV ako aj na plaveckú prípravu žiakov I. stupňa všetkých ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti a v niektorých aj na predplaveckú prípravu detí MŠ.

V školách je zriadených 22 multimediálnych učební, 13 učební vybavených PC pre vyučovanie informatickej výchovy a informatiky a ďalších 39 učební, ktoré sú vybavené interaktívnymi tabuľami. Všetky školy každoročne vynakladajú maximálne úsilie o dopĺňanie, obnovu a zakúpenie nových prvkov IKT predovšetkým z mimorozpočtových zdrojov.

Školy sú v súčasnosti vybavené 837 PC, z toho je 830 s pripojením na internet, disponujú 50 interaktívnymi tabuľami, 164 dataprojektormi, 22 skenermi, majú k dispozícii 152 tlačiarň z toho 43 multifunkčných. Všetky školy sú pripojené na internet (telefónna linka 3 ZŠ, ADSL 7 ZŠ, SANET 3 ZŠ). Vybavenie ZŠ, ktoré si zabezpečili z svojho rozpočtu a z mimorozpočtových zdrojov sa dá hodnotiť ako dobré. Vážnejším problémom je, že toto vybavenie nie je ešte dostatočne využívané na vyučovanie jednotlivých predmetov, na čo upozorňujú aj výsledky inšpekčnej činnosti Štátnej školskej inšpekcie. PC sa v pedagogickom procese využívajú na 73,4 %, v záujmovom vzdelávaní na 38,6 % a v administratíve 12,78 %. Spokojnosť nie je ani s využívaním IKT pedagogickými zamestnancami na vyučovaní, čo aktuálne využíva len 55,9 % učiteľov.

Súčasťou každej ZŠ je školská kuchyňa so školskou jedálňou. Do väčšiny z nich je však potrebné, s cieľom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzky zakúpiť moderné, nízko energetické veľkokuchynské zariadenia a vykonať hygienické opatrenia stanovené Regionálnym úradom verejného zdravotníctva.

Všetky školy majú školské areály. Podrobnejší prehľad o areáloch ZŠ so športoviskami je uvedený v Koncepcii rozvoja športu v mestskej časti na roky 2016-2023.

ZŠ získavajú aj mimorozpočtové finančné prostriedky, z ktorých nakupujú učebné pomôcky na modernizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu, športové vybavenie od sponzorov získavajú finančné prostriedky na opravy areálov škôl, vymaľovania učební, revitalizáciu bežeckých dráh a školských areálov. Školy získavajú finančné prostriedky z 2% daní z príjmov, zo zberu druhotných surovín, z realizácie projektov a od sponzorov. Napriek tejto snahe je ešte stále nedostatočné vybavenie ZŠ modernými učebnými pomôckami osobitne na prírodovedné predmety a technické vzdelávania, ktorými je potrebné v priebehu troch rokov vybaviť všetky ZŠ.

MŠ sú priestorovo riešené ako 4 triedne, resp. v druhej polovici 90 rokov, po zrušení detských jasí, ako 7 triedne MŠ. Každá MŠ je okrem tried vybavená spálňami, šatňami a sociálnymi zariadeniami a vhodnými priestormi pre zamestnancov (riaditeľňa, zborovňa, skladové priestory a pod.). Súčasťou každej MŠ je areál, ktorý je vybavený hrovými prvkami, ktoré boli postupne modernizované a zabezpečené v súlade s hygienickými a bezpečnostnými požiadavkami a potrebami pre prácu s deťmi vo veku 3 až 6 rokov. Každá MŠ má v areáli k dispozícii aj pieskovisko.

Nedostatok moderných učebných a didaktických pomôcok, didaktickej techniky a hrového vybavenia riešia MŠ postupne v úzkej spolupráci so SSŠaSZ, získavaním mimorozpočtových prostriedkov, v spolupráci s radami rodičov a radami škôl, nadáciami, právnickými a fyzickými osobami a využitím finančných prostriedkov z projektov z 2 % z daní a sponzorsky. V kontexte s rozširovaním kapacít MŠ je nevyhnutné zo strany zriaďovateľa venovať tejto oblasti systematickú pozornosť.

5.7.2 Náklady na tepelnú energiu

Vo všetkých ZŠ a MŠ boli v rokoch 2009-2010 z úveru vymenené okná za plastové a vo väčšine boli zateplené a obnovené strechy. V rokoch 2013 – 2014 boli vo všetkých ZŠ vymenené svietidlá, čo významnou mierou prispelo k zníženiu energetickej náročnosti ich prevádzky. Výmena

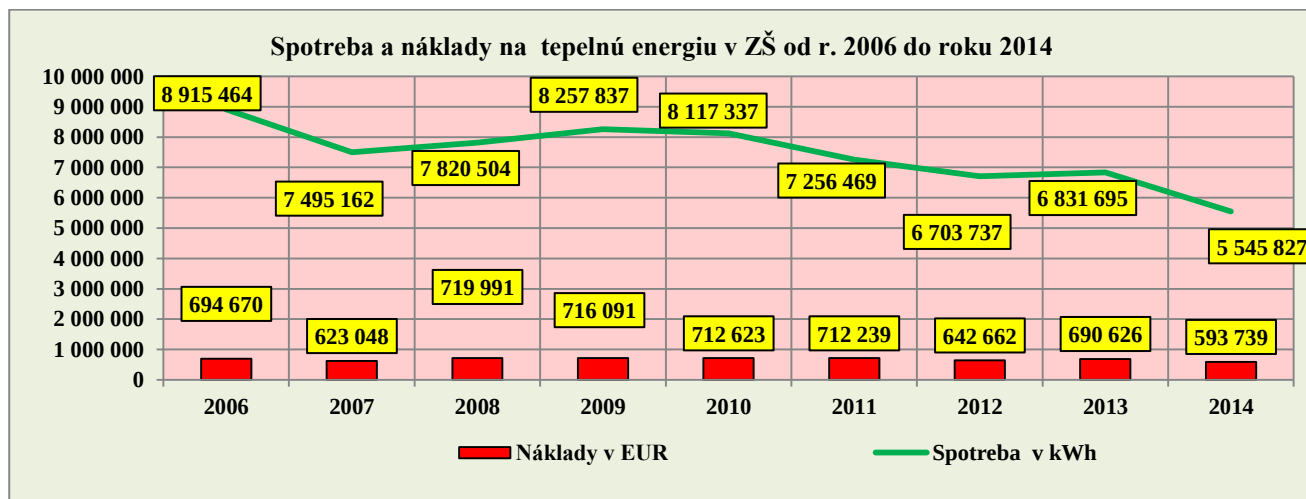
svietidiel sa v súčasnosti postupne realizuje v jednotlivých MŠ, v ktorých sa postupne menia aj regulátory tepla na radiátoroch.

Prevádzka MŠ a ZŠ, napriek zlepšeniu technického stavu objektov, si ešte stále vyžaduje vysoké náklady na tepelnú energiu. Úspornými opatreniami, ktoré boli prijaté v predchádzajúcich rokoch, vrátane výmeny okien a zateplení striech v ZŠ a MŠ, vyregulovaním jednotlivých vetiev v ZŠ a vykonaným centrálnym vykurovaním objektov MŠ v roku 2005 sa spotreba tepelnej energie medzi rokmi 2006 – 2014 znížila.

ZŠ medzi rokmi 2006 – 2014 šetrili spotrebu tepelnej energie o takmer 3 400 000 kWh, to je 37,8 % úspora. Toto šetrenie sa však na znížení nákladov na tepelnú energiu prejavilo len minimálne. Za sledované obdobie sa náklady v ZŠ znížili len o cca 101 000 €, čo je len 14,53 % úspora (graf č. 33). V MŠ sa spotreba tepla sledovala od roku 2005 kedy bolo realizované centrálné vykurovanie objektov MŠ. Medzi rokmi 2005 a 2014 sa na spotrebe tepla ušetrilo 2 131 291 kWh, čo je 45,04 % a dosiahnutá úspora predstavovala len 107 220 € čo je 27,51 %. (graf č. 34).

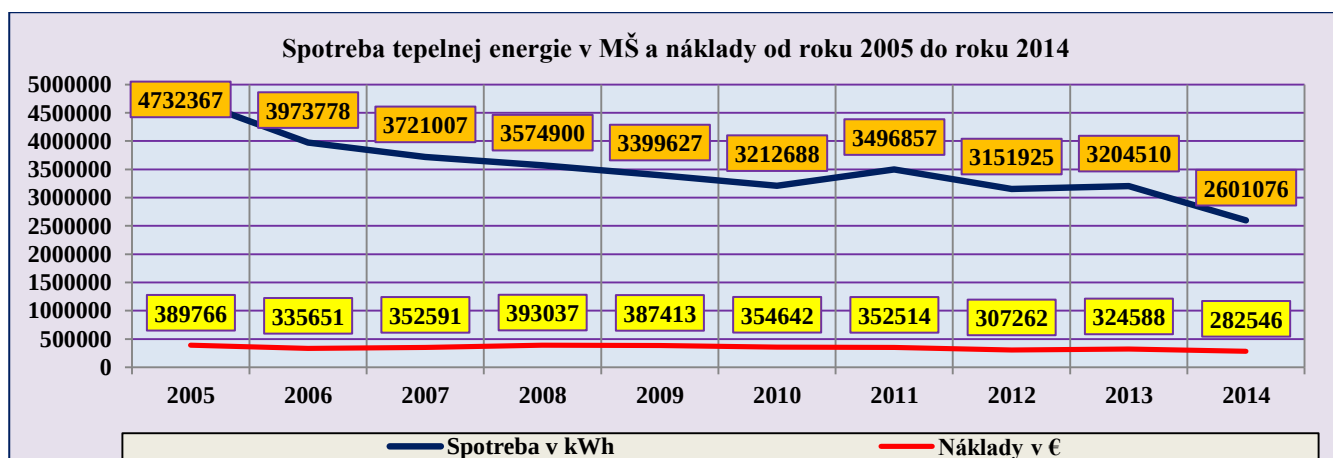
Z uvedených dôvodov bude potrebné v ďalších rokoch uvažovať aj o zateplňovaní obvodových plášťov predovšetkým v ZŠ a postupne aj v MŠ, čo by prinieslo výraznejšiu úsporu nákladov na teplo a možnosť využiť ušetrené finančné prostriedky na investície do modernizácie vnútorného vybavenia škôl a učebných pomôcok a tým ďalšieho skvalitňovania výchovy a vzdelávania v ZŠ a MŠ.

Graf č. 33: Spotreba a náklady na tepelnú energiu v ZŠ od roku 2006 do roku 2014



Zdroj: Podklady o spotrebe a nákladoch za jednotlivé kalendárne roky FO a- ZŠ

Graf č. 34: Spotreba tepla v MŠ od roku 2005 do roku 2014

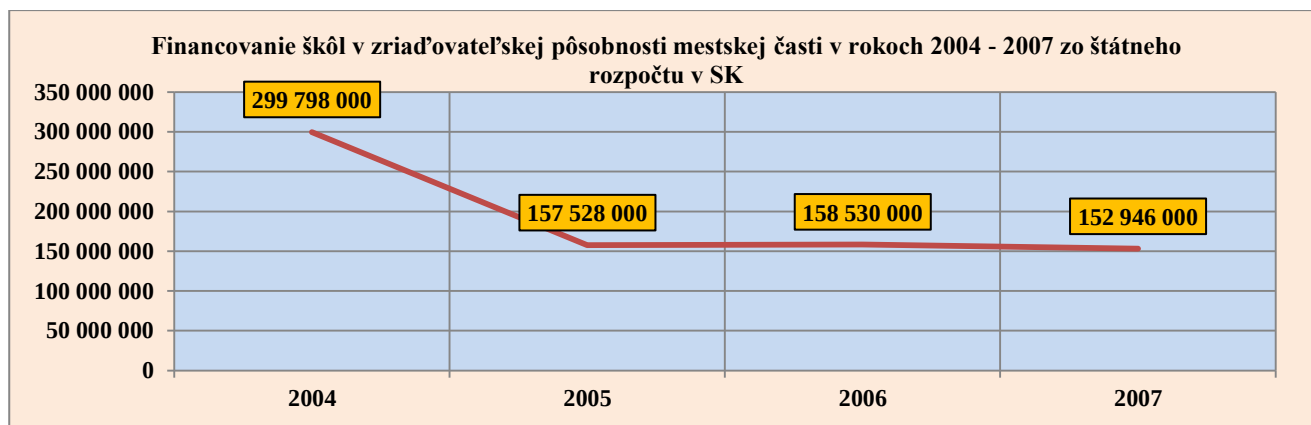


Zdroj: Podklady o spotrebe a nákladoch – SSŠaŠZP

5.8 Financovanie ZŠ a MŠ

Od januára 2005 sa fiškálnou decentralizáciou zmenilo financovanie regionálneho školstva. Prenesené kompetencie boli financované z kapitoly ministerstva školstva, originálne kompetencie začali byť financované z rozpočtov obcí - z podielových daní a ďalších príjmov obcí. V roku 2004 boli ešte poskytnuté finančné prostriedky z kapitoly ministerstva školstva na prenesený výkon štátnej správy aj na originálne kompetencie. Z toho dôvodu sú rádovo 2x vyššie ako v ďalších rokoch. Po fiškálnej decentralizácii v roku 2005 boli už finančné prostriedky na originálne kompetencie poskytované z podielových daní z rozpočtu mestskej časti.

Graf č. 35 : Financovanie škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti medzi rokmi 2004 až 2007



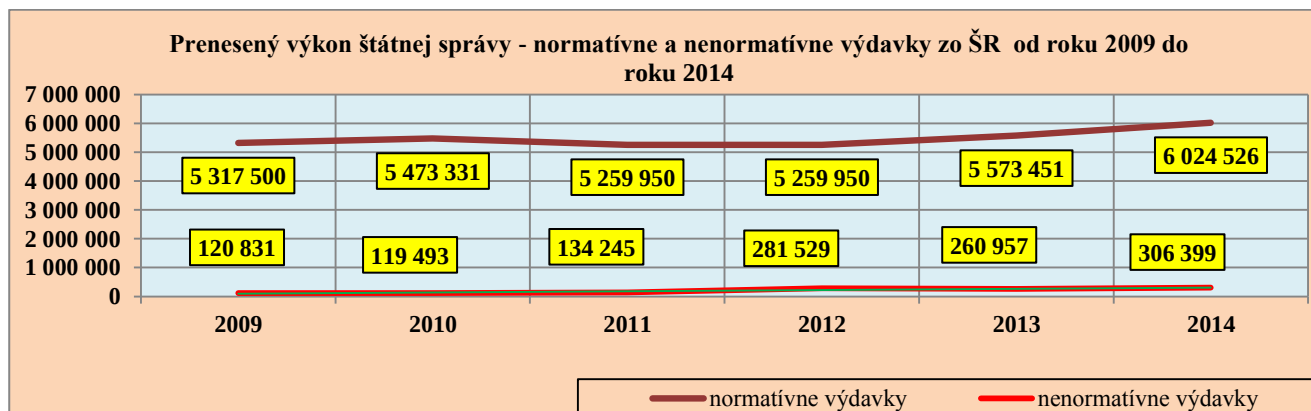
5.8.1 Financovanie škôl školských zariadení v podmienkach hlavného mesta SR Bratislavy

Tok finančných prostriedkov pre školy a školské zariadenia na prenesené a originálne kompetencie od fiškálnej decentralizácie v roku 2005 v podmienkach Bratislavy:

- 1. Ministerstvo školstva ► Krajský školský úrad ► Magistrát hl. mesta SR Bratislava ► mestské časti**
 - dotácia na výkon prenesených kompetencií štátnej správy na úseku školstva, (finančné prostriedky na mzdy, odvody, tovary a služby pre základné školy)
- 2. Ministerstvo financií ► Magistrát hl. mesta SR Bratislava ► mestské časti**
 - dotácia z podielových daní na výkon originálnych kompetencií (samosprávnych pôsobností) na úseku školstva, t.j. finančné prostriedky na mzdy, odvody, tovary a služby pre MŠ, ŠKD, ŠJ pri ZŠ, ŠJ pri MŠ, jazykové školy)

5.8.2 Finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy – normatívne a nenormatívne výdavky zo ŠR pre ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti od roku 2009 do roku 2014

Graf č. 36: Financovanie preneseného výkonu štátnej správy medzi rokmi 2009 – 2014 (**Zdroj:** záverečné účty MČ)



5.8.3 Finančné prostriedky na originálne kompetencie mestskej časti– pre ŠKD ZŠ, ŠJ ZŠ a CVČ pri ZŠ, pre MŠ a ŠJ MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti od roku 2009 do roku 2014

Graf č. 37: Financovanie originálnych kompetencií mestskej časti medzi rokmi 2009 - 2014

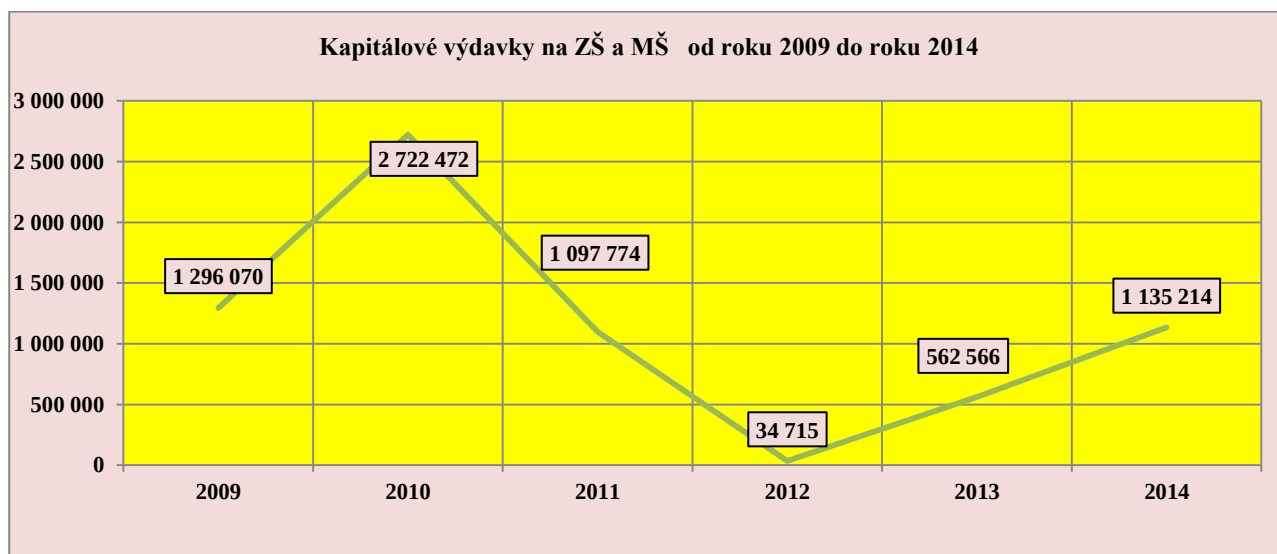


Zdroj: Závěrečné účty MČ za roky 2009 - 2014

5.8.4 Kapitálové výdavky na rekonštrukcie ZŠ a MŠ od roku 2009 do roku 2014

Kapitálové výdavky boli čerpané na projekt Zlepšenie technického stavu objektov, výmena okien vo všetkých ZŠ a MŠ, zateplenie a rekonštrukcia striech, rekonštrukcia vstupných priestorov ZŠ, plynofikáciu služobných bytov v MŠ, rekonštrukcie hygienických zariadení, výmenu osvetlenia vo všetkých ZŠ a postupnú výmenu aj v MŠ, prestavbu časti priestorov ZŠ Holíčska, Nobelovo nám. a Tupolevova na triedy MŠ (rozširovanie kapacít MŠ), prestavbu školského bytu v MŠ Lachova na ďalšiu triedu MŠ, vybudovanie pobočky MKP v ZŠ Turnianska, rekonštrukciu vonkajších fasád MŠ, opravu kanalizácie ZŠ, nákup interaktívnych tabúl do všetkých MŠ, postupnú výmenu termoventilov v MŠ s cieľom zníženia energetickej náročnosti prevádzky MŠ, atď. (**Zdroj:** Závěrečné účty MČ za roky 2009 – 2014)

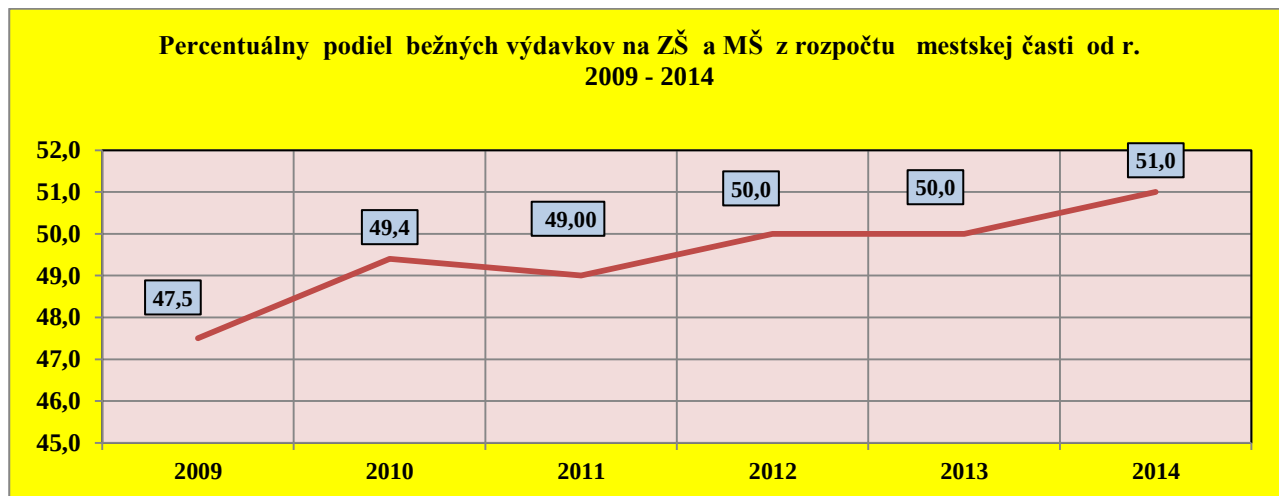
Graf č. 38: Kapitálové výdavky na ZŠ a MŠ medzi rokmi 2009 - 2014



Zdroj: Závěrečné účty MČ za roky 2009 - 2014

5.8.5 Percentuálny podiel bežných výdavkov na ZŠ a MŠ z rozpočtu mestskej časti predstavuje za obdobie rokov 2009 – 2014 priemerne ročne 49,5 %.

Graf č. 39: Podiel bežných výdavkov na ZŠ a MŠ z rozpočtu mestskej časti v rokoch 2009 - 2014



Zdroj: Záverečné účty MČ za roky 2009 – 2014

5.8.6 Zmeny vo financovaní regionálneho školstva

Od 1. januára 2013, zákonom 325/2012 Z. z., sa menil a doplnil zákon o financovaní regionálneho školstva. Finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy pre obce, štátom uznávanej cirkvi alebo náboženskej obce, iné právnické alebo fyzické osoby a pre obvodné úrady v sídle kraja sú rozpočtované v kapitole Ministerstva vnútra SR. Finančné prostriedky sú určené na výchovno-vzdelávací proces a prevádzku ZŠ, na financovanie detí v MŠ rok pred nástupom na PŠD resp. s odkladom PŠD a dodatočným odkladom PŠD, mimoriadne výsledky žiakov, riešenie havarijných situácií, rozvojové projekty, financovanie nákladov na žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, príspevkov na záujmové vzdelávanie kapitálové výdavky, výstavbu, prístavbu, modernizáciu a rekonštrukciu škôl, verejných MŠ, odchodné a úhradu nákladov súvisiacich so starostlivosťou o pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca školy, dohodovacie konanie, zabezpečenie obvodných a krajských kôl súťaží a predmetových olympiád detí a žiakov škôl a školských zariadení, atď.

Tok finančných prostriedkov pre školy a školské zariadenia na prenesené a originálne kompetencie je od januára 2013 v podmienkach Bratislavy nasledovný:

1. Ministerstvo vnútra SR ► Obvodný úrad v sídle kraja ► Magistrát hl. mesta SR Bratislava ► mestské časti – finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy –

2. Ministerstvo financií ► Magistrát hl. mesta SR Bratislava ► mestské časti

dotácia z podielových daní na výkon originálnych kompetencií (samosprávnych pôsobností) na úseku školstva, t.j. finančné prostriedky na mzdy, odvody, tovary a služby pre MŠ. ŠKD, CVČ pri ZŠ ŠJ pri ZŠ, ŠJ pri MŠ - bez zmeny oproti predchádzajúcemu obdobiu

5.9. Riadenie škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti

Úlohy mestskej časti ako zriaďovateľa MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP v súlade so zákonom o štátnej správe v školstve v oblasti riadenia ZŠ a MŠ, zabezpečenia plnenia povinnej školskej dochádzky, prijímania detí do MŠ, výberových konaní na miesta riaditeľov škôl, odborného-poradenskej činnosti vo vzťahu k ZŠ, MŠ a SSŠaŠZ, realizácie projektov, záujmového vzdelávania, kontrolnej činnosti v zmysle zákona o štátnej správe v školstve, atď. zabezpečuje oddelenie školstva a športu (do 31.8.2015 – oddelenie školstva, kultúry a športu – od 1.9.2015 organizačná zmena).

Oddelenie školstva a športu (ďalej len „OŠaŠ“) plní aj úlohy Školského úradu pre mestské časti Bratislava-Petržalka a Bratislava-Rusovce. OŠaŠ organizuje pravidelné porady riaditeľov ZŠ, MŠ vedúcich ŠJ, kontroluje a spracováva sumárne štatistické výkazy MŠ a ZŠ, vedie evidenciu detí MŠ a žiakov ZŠ, SS vo veku plnenia PŠD, pripravuje materiály na rokovanie orgánov mestskej časti – správy a informácie o výchovno-vzdelávacej činnosti jej výsledkoch a podmienkach v MŠ a ZŠ pedagogicko-organizačné zabezpečenie jednotlivých školských rokov, návrhy VZN, vydáva organizačné pokyny pre ZŠ a MŠ, realizuje spoločné projekty mestskej časti, atď.

Úlohy v oblasti financovania ZŠ a MŠ zabezpečuje finančné oddelenie a úlohy v oblasti zanedbávania plnenia PŠD, dotácie na stravu a školské potreby pre deti z rodín v hmotnej núdzi, riešenie záškoláctva zabezpečuje oddelenie sociálnych vecí. Oddelenie nakladania s majetkom rieši prenájmy voľných nebytových priestorov v ZŠ a MŠ v spolupráci so ZŠ a SSŠaŠZP.

Primeraným spôsobom sa na plnení úloh v ďalších oblastiach činnosti ZŠ, MŠ a SSŠaŠZP podieľajú oddelenie životného prostredia, oddelenie územného rozvoja a dopravy, špecializovaný stavebný úrad a referát verejného obstarávania. Všetky oddelenia pri zabezpečovaní úloh pri prenesenom výkone štátnej správy ako aj pri zabezpečovaní originálnych kompetencií vzájomne úzko spolupracujú.

Narastajúce množstvo úloh v rámci preneseného výkonu štátnej správy i v rámci originálnych kompetencií, absencia organizácií, ktoré by tak ako v minulosti, poskytovali školám a školským zariadeniam metodickú podporu a pomoc si v najbližších rokoch bude vyžadovať personálne dobudovanie OŠaŠ a vytvorenie pozícií metodikov pre ZŠ a MŠ. V súčasnosti úlohy v oblasti preneseného výkonu štátnej správy a originálnych kompetencií sú zabezpečované tromi zamestnancami na referáte školstva oddelenia školstva a športu.

VI. SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
stabilizovaná sieť ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti, optimálne rozložená v jednotlivých lokalitách, ďalšie rozširovanie kapacít MŠ aj vo voľných nebytových priestoroch ZŠ	vysoké náklady na energie, potreba ďalšieho znižovania energetickej náročnosti prevádzky MŠ a ZŠ, potreba zatepľovania objektov škôl, montáže termoregulačných ventilov a osvetlenia v MŠ
dostatočná kapacita ZŠ pre zabezpečenie plnenia povinnej školskej dochádzky pri postupnom náraste počtu žiakov ZŠ	nevyhovujúci stav hygienických zariadení v MŠ a ZŠ
veľkoryso stavebne riešené priestory ZŠ, vrátane telocviční a školských areálov, štyri ZŠ so školskými bazénmi	pretrvávajúci nedostatok kapacít v MŠ
vybudovanie športového areálu ZŠ Tupolevova s atletickou dráhou	zastarané technologické zariadenia v školských bazénoch, nevyhovujúce hygienické zariadenia pri bazénoch
vybavenie MŠ a ZŠ interaktívnymi tabuľami a IKT, vybudované multimediálne učebne na vyučovanie informatiky a informatickej výchovy, vybavenie škôl interaktívnymi tabuľami, zriadené jazykové učebne	nedostatočná vybavenosť MŠ a ZŠ modernými učebnými a kompenzačnými pomôckami a didaktickou technikou na prírodovedné a technické vzdelávanie
vybudované pobočky MKP v priestoroch troch ZŠ	zastarané technologické vybavenie zariadení ŠJ v ZŠ a MŠ
dostatočná sieť neštátnych ZŠ v územnej pôsobnosti mestskej časti a sieť SŠ jednotlivých zriaďovateľov	nedostatok finančných prostriedkov ZŠ a MŠ na nákup moderných učebných a kompenzačných pomôcok a didaktickej techniky
dotlačný mechanizmus na umiestnenie neprijatých detí do MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti do súkromných MŠ	nedostatočné priestorové, personálne a materiálno-technické podmienky pre zvyšovanie počtu špeciálnych tried v MŠ
úvery a rozpočet mestskej časti na program Zlepšenie technického stavu objektov ZŠ a MŠ, znižovanie energetickej náročnosti prevádzky, výmena okien, zateplenie a opravy striech	nedostatočné finančné ohodnotenie všetkých kategórií zamestnancov v ZŠ a MŠ, nízke nástupné platy, nízka finančná motivácia pre prácu v regionálnom školstve
výmena osvetlenia vo všetkých ZŠ a postupná výmena osvetlenia v MŠ	nezáujem absolventov stredných a vysokých škôl pedagogického smeru o prácu v MŠ a ZŠ
SSŠaŠZP - organizácia poskytujúca podporné činnosti pre MŠ a ZŠ - podmienky pre kvalitnú výchovno-vzdelávaciu činnosť	vysoký priemerný vek všetkých kategórií zamestnancov ZŠ a MŠ
získavanie mimorozpočtových zdrojov ZŠ a MŠ na svoj rozvoj	nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov SSŠaŠZP, znížená možnosť získavať kvalifikovaných zamestnancov na jednotlivé úseky činnosti
kvalitné školské vzdelávacie programy MŠ a ZŠ, kvalitné výchovné programy ŠKD, bohatá a pestrá záujmová činnosť, využívanie vzdelávacích poukazov na záujmové vzdelávanie	narastajúci počet detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a s ADHD - nedostatočný počet asistentov učiteľov, nedostatočné finančné prostriedky poskytované zo ŠR
zapojenie ZŠ do projektu Externé hodnotenie kvality škôl podporujúce sebahodnotiace procesy a rozvoj škôl a do výzvy mestskej časti Naučiť lepšie-odmeniť viac	chýbajúca logopedická starostlivosť pre deti s poruchami reči v MŠ,
vlastné projekty ZŠ a MŠ, zapájanie sa do regionálnych, celoštátnych a medzinárodných projektov	potreba rekonštrukcie telocviční a hygienických zariadení pri telocvičniach a potreba rekonštrukcií športových areálov ZŠ
spoločné projekty mestskej časti a ZŠ Petržalská super škola, Olympijský festival nádejí Petržalky, Petržalka v pohybe, Tanec v duši, TIPSPORT hokejová prípravka	
špeciálne triedy MŠ a ZŠ pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a zdravotným postihnutím a zvyšovanie počtu začleňovaných (integrovaných) žiakov do bežných tried ZŠ	
trvalý záujem pedagogických a odborných zamestnancov škôl o ďalšie vzdelávanie a rozvoj kompetencií	
takmer 100% kvalifikovanosť pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ a MŠ	
dobrá spolupráca ZŠ a MŠ so zriaďovateľom, so zákonnými zástupcami detí a žiakov MŠ a ZŠ aj prostredníctvom rád rodičov, pri vybavení škôl učebnými pomôckami, materiálom a organizovaním spoločných podujatí	
aktívna práca a spolupráca zástupcov zriaďovateľa v radách škôl pri ZŠ a MŠ pri riešení spoločných úloh škôl	
kvalitné školské stravovanie, zvyšovanie počtu stravníkov v MŠ a ZŠ, zvyšovanie počtu poskytovaného doplnkového stravovania v ŠJ ZŠ, zvyšovanie počtu cudzích stravníkov v ŠJ ZŠ,	
výborná vzájomná spolupráca ZŠ a MŠ s Miestnou knižnicou Petržalka a s Kultúrnymi zariadeniami Petržalky,,,	

Príležitosti	Riziká - ohrozenia
realizácia projektu Zlepšenie technického stavu objektov MŠ a ZŠ s cieľom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzky	veľmi časté zmeny v legislatívnom prostredí regionálneho školstva, obavy zriaďovateľa aj zamestnancov ZŠ a MŠ z očakávaných ďalších nesystémových zmien
možnosti získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov na revitalizáciu objektov škôl, získavanie grantov a dotácií na zvyšovanie kapacít MŠ	zásahy štátu do originálnych kompetencií samosprávy
rozširovanie spolupráce škôl s ďalšími subjektmi podľa účelov sa na výchovu a vzdelávaní	nedostatok finančných prostriedkov na prenesený výkon štátnej správy, každoročné aj niekoľkokrát opakované dohodovacie konania na dofinancovanie normatívneho rozpočtu pre ZŠ
implementácia Koncepcie informatizácie a digitalizácie rezortu školstva do praxe ZŠ a MŠ - skvalitnenie metodologickej podpory pedagogických a odborných zamestnancov pri využívaní digitálnych technológií vo vzdelávacom procese	zákonom neumožnené využívanie finančných prostriedkov poskytovaných zo štátneho rozpočtu pre deti rok pred nástupom na PŠD na prevádzku a osobné výdavky v MŠ
komplexnejšie využívanie IKT vo vyučovacom procese v ZŠ a MŠ	nedostatočné osobné ohodnotenie všetkých kategórií zamestnancov v regionálnom školstve
zvyšovanie manažérskych kompetencií vedúcich pedagogických zamestnancov ZŠ a MŠ	nedostatočná kontinuita pri rozširovaní kapacít MŠ v kontexte s potrebou prípravy pedagogických zamestnancov do MŠ na stredných a vysokých školách,
implementácia Národného programu boja proti nadváhe a obezite do školských vzdelávacích programov ZŠ a MŠ a výchovných programov ŠKD	znižovanie úrovne ZŠ a osemročných gymnázií odchodom absolventov 5. ročníka na túto formu gymnaziálneho štúdia
systémové riešenie finančného ohodnotenia jednotlivých kategórií zamestnancov v regionálnom školstve (ZŠ, MŠ,	odchod mladých perspektívnych pedagógov do iných rezortov z dôvodu ich nedostatočného finančného ohodnotenia
ideálna poloha mestskej časti na hraniciach 3 štátov – rozvoj cezhraničnej spolupráce medzi ZŠ a MŠ	vysoký počet odkladov povinnej školskej dochádzky a z toho dôvodu možnosť prijímať menší počet detí do MŠ
Zriaďovanie špeciálnych tried v MŠ pre zdravotne znevýhodnené deti	nedostatočné finančné prostriedky poskytované zo ŠR na asistentov učiteľa

VII.Strategické ciele v rozvoji MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP

Strategická ciele rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti rešpektuje strategické ciele vytýčené v PHSR v sociálnej oblasti v kontexte s hospodárskou a environmentálnou oblasťou. Vychádza z historického vývoja škôl a školských zariadení v deväťdesiatych rokoch 20 storočia a prvého desaťročia 21. storočia a z analýzy súčasného stavu škôl a školských zariadení v jednotlivých oblastiach ich pôsobenia a činnosti. Opiera sa o SWOT analýzu, osobitne o slabé stránky a príležitosti. Odstránenie, vyriešenie resp. eliminácia slabých stránok je východiskom pre napĺňanie strategických cieľov, pričom je potrebné brať do úvahy možné ohrozenia a riziká, ktoré budú ovplyvňovať napĺňanie vízie ďalšieho rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti napr. z dôvodu nestabilného legislatívneho prostredia regionálneho školstva.. Z toho dôvodu je potrebné koncepciu chápať ako otvorenú, ktorej plnenie je potrebné každoročne vyhodnocovať, na základe toho korigovať a prijímať aktuálne opatrenia na jej napĺňanie.

Strategická vízia rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti sleduje rozvoj škôl a školských zariadení, ktoré rešpektujú požiadavky na moderné, humánne vzdelávanie a školstvo a prípravu mladých ľudí pre život v 21. storočí.

Strategická vízia vychádza z PHSR a sleduje

- znižovanie nákladov na tepelnú energiu v ZŠ a MŠ a v dlhodobej budúcnosti riešenie nízko energetických objektov MŠ a ZŠ,
- znižovanie nákladov na prevádzku zariadení školského stravovania a skvalitňovanie školského stravovania

- zvyšovanie kapacít MŠ,
- vytváranie finančného rámca v rozpočte mestskej časti na ďalší rozvoj MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP,
- moderne vybavené učebne školským nábytkom a IKT, multifunkčné učebne, vybavenie tried ZŠ a MŠ interaktívnymi tabuľami a ďalšou digitálnou technológiou,
- využívanie digitálnych a multimediálnych pomôcok vo vzdelávacom procese ZŠ a MŠ,
- skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ a ZŠ,
- posilnenie výchovy detí a žiakov k zdravému životnému štýlu, k prevencii proti obezite,
- systematické monitorovanie a hodnotenie kvality výchovy a vzdelávania aj prostredníctvom sebahodnotenia škôl ako základnej podmienky ich rozvoja,
- zlepšovanie mzdového ohodnotenia všetkých kategórií zamestnancov MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP,
- zvyšovanie spoločenského a ekonomického postavenia PZ a OZ zodpovedajúcich významu ich poslania,
- vytváranie podmienok na ďalšie vzdelávanie PZ a OZ, zvyšovanie ich kompetencií v oblasti digitálnych technológií a ich aplikácie vo vzdelávacom procese,
- podpora účasti škôl v projektoch na regionálne, národnej i medzinárodnej úrovni.

Strategická vízia podrobnejšie rozpracováva špecifický cieľ č. 2.2. **Rozvoj školskej infraštruktúry** PHSR mestskej časti na roky 2016 – 2023 a v niektorých opatreniach aj do projektových zámerov v jednotlivých oblastiach týkajúcich sa:

1. Stabilizácie súčasnej siete ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.
2. Zvyšovania kapacít MŠ, zlepšovania technického stavu objektov MŠ a ZŠ, rekonštrukcií technologického vybavenie zariadení školského stravovania v ZŠ a MŠ, priestorového zabezpečenie činnosti MŠ a ZŠ.
3. Modernizácie a skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ a ZŠ, využívaním moderných technológií vo vzdelávacom procese – digitálne edukačné programy; sebahodnotenie škôl ako podmienky pre ďalšie zvyšovanie ich kvality vo všetkých oblastiach činnosti.
4. Personálneho zabezpečenia výchovy a vzdelávania v ZŠ a MŠ jednotlivými kategóriami zamestnancov, zvyšovania ich statusu, ich finančného ohodnotenia a podpory ich ďalšieho vzdelávania zo strany zamestnávateľov (ZŠ a SSŠaŠZP) a zriaďovateľa.
5. Finančného zabezpečenia činnosti MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP

7.1. Stabilizácia siete ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti

Súčasná sieť ZŠ má dostatočnú kapacitu, ktorá je v súčasnosti využitá na 82,4 %, pričom v prípade mimoriadne vysokého nárastu počtu žiakov je možné ukončiť prenájmy nebytových priestorov ZŠ a opätovne ich využiť na výchovno-vzdelávací proces. Z toho dôvodu je strategickým cieľom ďalej stabilizovať súčasnú sieť ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.

7.2 Zvýšenie kapacít MŠ a skvalitnenie priestorov a výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ **Opatrenie 2.2.1 PHSR**

7.2.1 Zvýšenie kapacít MŠ

Z demografického vývoja živonarodených detí sledovaného v mestskej časti od roku 1998, každoročného vysokého záujmu zákonných zástupcov detí o ich umiestnenie do MŠ vyplýva jeden zo strategických cieľov mestskej časti, ktorým je ďalšie zvyšovanie súčasnej kapacity MŠ. Zvyšovanie kapacít MŠ aj vo voľných nebytových priestoroch ZŠ je jedným z racionálnych riešení využívania priestorov ZŠ, ktoré už v súčasnosti mestská časť realizuje. Súčasne sa týmto vytvára priestor na flexibilné riešenie do ďalších rokov, kedy sa očakáva prechod detí z MŠ do ZŠ a tým aj ďalšie zvyšovanie počtu žiakov ZŠ. Priestory ZŠ v súčasnosti prebudované na triedy MŠ nebude finančne náročné vrátiť do pôvodného stavu pre potreby plnenia povinnej školskej dochádzky. MŠ umiestnené v priestoroch ZŠ sú súčasne prirodzeným zdrojom budúcich žiakov týchto škôl.

Strategický rámec PHSR mestskej časti Bratislava-Petržalka na roky 2016-2023

Globálny cieľ v sociálnej oblasti:

Rozvoj infraštruktúry sociálnych služieb, **školskej infraštruktúry** a kultúrnej infraštruktúry za účelom zvyšovania kvality života všetkých obyvateľov a podpora budovania lokálnej identity mestskej časti Bratislava-Petržalka

Špecifický cieľ 2.2: Rozvoj školskej infraštruktúry

Opatrenie 2.2.1	Projekt	termín ukončenia rekonštrukcie	termín začatia prevádzky MŠ	finančné krytie projektu
Zvýšenie kapacity a skvalitnenie priestorov a výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ	Vybudovanie MŠ Vyšehradská	31.12.2016	1.9.2017	úver

7.2.2 Ďalšie príležitosti na zvýšenie kapacít MŠ

Riadiaci orgán pre IROP	Výzva - otvorená	Zameranie	Mestská časť Bratislava-Petržalka	Zvýšenie kapacity
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	Predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok v rámci IROP január 2016	Zvýšenie kapacít infraštruktúry MŠ	prebudovanie školského bytu MŠ Šustekova na triedu MŠ	18 miest
			rozšírenie existujúcej kapacity MŠ Bzovicka o ďalších 10 miest	10 miest
			vybudovanie 2 triednej MŠ vo voľných nebytových priestoroch ZŠ Prokofievova	42 miest
			vybudovanie 4 triednej MŠ v prístavbe ZŠ Turnianska 10	88 miest
			Zvýšenie kapacity MŠ spolu	158 miest

Poznámka: Predpokladaný termín realizácie v prípade úspešnosti projektov - roky 2017 až 2018

7.2.3 Zvýšiť kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu v MŠ - opatrenie 2.2.1 PHSR

- Implementovať do výchovno-vzdelávacej činnosti MŠ inovovaný štátny vzdelávací program ISCED 0 pre predprimárne vzdelávanie a zabezpečiť jeho rozpracovanie do školských vzdelávacích programov všetkých MŠ do 31.8.2016.
- Vytvárať priestorové, personálne a materiálno-technické podmienky pre zvyšovanie počtu špeciálnych tried v MŠ pre deti so zdravotným znevýhodnením.
- Motivovať, podporovať a oceňovať zapájanie MŠ do realizácie projektov na podporu výchovy a vzdelávania.
- Realizovať v spolupráci s MŠ spoločné projekty zamerané na rozvoj vedomostí a zručností detí predškolského veku a prezentáciu MŠ na verejnosti.
- Realizovať v MŠ záujmovú činnosť zabezpečovanú predovšetkým pedagogickými zamestnancami MŠ s cieľom uspokojovania záujmov detí a rozvoja ich nadania a talentu.
- Optimalizovať a modernizovať infraštruktúru IKT – vybavenie MŠ.
- Zabezpečiť udržateľnú prevádzku, obnovu a bezpečnosti IKT infraštruktúry v MŠ.
- Zabezpečiť dostatok digitálnych hračiek do jednotlivých MŠ ako významnej podpory vzdelávacieho procesu.
- Zabezpečiť systematické financovania obnovy a prevádzky IKT v MŠ z rozpočtu mestskej časti a ako aj z mimorozpočtových prostriedkov získavaných MŠ.
- Využívať z digitalizovaného obsahu z národných projektov digitalizáciu kultúrneho dedičstva vo výchovno-vzdelávacom procese MŠ.
- Flexibilne začleniť digitálny edukačný obsah do školských vzdelávacích programov MŠ.
- Vytvárať podmienky a podporovať rozvíjanie digitálnych zručností žiakov ZŠ, podporovať rozvoj ich digitálnych kompetencií.
- Postupne obnoviť zariadenia MŠ (nábytok, hračky, kompenzačné pomôcky atď.)

7.2.4 Skvalitnenie technického stavu objektov ZŠ a MŠ a výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ – rok 2016 s výhľadom do roku 2018 - opatrenie 2.2.2 PHSR

Základnou podmienkou pre realizáciu kvalitného edukačného procesu v MŠ a ZŠ je kvalitné priestorové zabezpečenie ich činnosti. Objekty MŠ a ZŠ boli dané do prevádzky pred viac ako 30 rokmi a niektoré sú v prevádzke už takmer 40 rokov. Zastarané zariadenia, rozvody, kanalizácia, technologické zariadenia školských jedální v MŠ a ZŠ, atď. a nedostatok finančných prostriedkov na ich pravidelnú údržbu sú dôvodom prečo v posledných rokoch musela mestská časť riešiť odstraňovanie mnohých havárií. Toto je potrebné vnímať ako jeden z rozhodujúcich faktorov pri postupnom riešení ich ďalšej obnovy, modernizácie, zlepšovania technického stavu s cieľom znižovania nákladov na ich prevádzku a následného vytvárania finančných podmienok na pravidelnú údržbu objektov MŠ a ZŠ.

7.2.4.1 Opatrenia na zlepšenia technického stavu objektov ZŠ a MŠ na rok 2016

Plánovanými rekonštrukciami sa vyriešia hygienické opatrenia uložené Regionálnym úradom verejného zdravotníctva a zlepšia sa bezpečnostné podmienky v ZŠ a MŠ.

Hygienické opatrenia – ZŠ

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	ZŠ Černyševského - havária	šatne a hygienické zariadenia pri telocvični
2.	ZŠ Budatínska - havária	hydroizolácia podlahy a inštal. v školskej kuchyni
3.	ZŠ Lachova	hydroizolácia podlahy a inštal. v školskej kuchyni

Hygienické opatrenia – MŠ

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	MŠ Bzovicka	tri hygienické zariadenia
2.	MŠ Ševčenkova	sedem hygienických zariadení
3.	MŠ Turnianska	sedem hygienických zariadení
4.	MŠ Bulíkova	štyri hygienické zariadenia
5.	MŠ Haanova	štyri hygienické zariadenia
6.	MŠ Röntgenova	sedem hygienických zariadení
7.	MŠ Ševčenkova - havária	klimatizácie v školskej kuchyni
8.	MŠ Bradáčova	zhotovenie odvetrania školskej kuchyne
9.	MŠ Strečnianska	osvetlenia priestorov materskej školy
10.	MŠ Turnianska	osvetlenia priestorov materskej školy
11.	MŠ Bzovicka	osvetlenia priestorov materskej školy

Bezpečnostné opatrenia – MŠ a ZŠ

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	MŠ Tupolevova 20	výmena okien, protipožiarne schodisko
2.	MŠ Haanova	vstupov z vonkajšej terasy
3.	MŠ Lietavská - havária	vonkajších rozvodov vodovodu
3.	ZŠ Turnianska	strechy pavilónu A1
4.	ZŠ Pankúchova	rekonštrukcia strechy pavilónu B4
5.	ZŠ Nobelovo námestie	hlavné schodisko
6.	ZŠ Pankúchova - havária	stropu strojovne bazéna

Rozšírenie kapacity materskej školy

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	MŠ Bzovicka	rozšírenie triedy MŠ o školnícky byt

7.2.4.2 Opatrenia na zlepšenia technického stavu objektov ZŠ a MŠ na rok 2017

Pokračovať v zlepšovaní hygienických a bezpečnostných podmienok objektov ZŠ a MŠ:

Hygienické opatrenia ZŠ a MŠ

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	ZŠ Dudova	šatne pri telocvični
2.	ZŠ Budatínska	šatne pri telocvični
3..	ZŠ Černyševského	strecha pavilónu B4
4.	ZŠ Lachova	hygienické zariadenia pavilónu B3
5.	ZŠ Pankúchova	hygienické zariadenia pavilónu B3
6.	MŠ Gessayova	tri hygienické zariadenia
7.	MŠ Lachova	štyri hygienické zariadenia
8.	MŠ Jankolova	štyri hygienické zariadenia
9.	MŠ Strečnianska	sedem hygienických zariadení
10.	MŠ Šustekova	štyri hygienické zariadenia

Bezpečnostné opatrenia – ZŠ a MŠ

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	ZŠ Lachova	výmena brán bočných vstupov
2.	ZŠ Turnianska	schodisko rampy do školskej kuchyne
3.	MŠ Il'jušinova	vonkajšie fasády
4.	MŠ Lietavská	vonkajšia fasáda

7.2.4.3 Opatrenia na zlepšenia technického stavu objektov ZŠ a MŠ - výhľad na rok 2018

Hygienické opatrenia

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	ZŠ Černyševského	hygienické zariadenia pavilónu B3
2.	ZŠ Gessayova	šatne pri telocvični
3.	ZŠ Prokofievova	strechy pavilónu B1 a B2
4.	ZŠ Gessayova	hygienické zariadenia pavilónu B3
5.	ZŠ Tupolevova	šatne pri telocvični
6.	ZŠ Tupolevova	hygienické zariadenia pavilónu B3
7.	ZŠ Turnianska	dlažba v školskej kuchyni
8.	ZŠ Nobelovo námestie	hygienické zariadenia pavilónu B3
9.	ZŠ Prokofievova	hygienické zariadenia pavilónu B3
10.	MŠ Macharova	dlažba v školskej kuchyni

Bezpečnostné opatrenia

P.č.	Škola	Rekonštrukcia
1.	ZŠ Dudova	hlavné schodisko
2.	MŠ Pifflova	oprava asfaltového chodníka v areáli
3.	MŠ Il'jušinova	oprava asfaltového chodníka v areáli
4.	MŠ Lachova	vonkajšia terasa
5.	MŠ Haanova	vonkajšia terasa
6.	MŠ Rovnianska	oplotenie areálu

7.3 Vízia na roky 2016 -2023 – PHSR špecifický cieľ 2.2

7.3.1 Rekonštrukcia technologického vybavenia jedální ZŠ a MŠ - opatrenie 2.2.3 PHSR

Postupná obnova veľkokuchynských zariadení MŠ a ZŠ - výmena zastaraných fyzicky a morálne opotrebovaných veľkokapacitných kuchynských zariadení za moderné nízko nákladové zariadenia s cieľom zníženie prevádzkových nákladov zariadení školského stravovania.

7.3.2 Ďalšie príležitosti na zníženie energetickej náročnosti prevádzok MŠ a ZŠ

- a) Postupné zateplňovanie obvodových plášťov ZŠ a MŠ - zníženie nákladov na prevádzku objektov ZŠ a MŠ.
- b) Postupná modernizácia technologických zariadení v školských bazénoch ZŠ Budatínska 61, Holíčska 10, Pankúchova 4 a Turnianska 10

7.3.3 Skvalitnenie výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ - opatrenie 2.2.2 PHSR

- a) Pokračovať v implementácii inovovaného štátneho vzdelávacieho programu ISCED 1 (primárne vzdelávanie) pre ročníky 2 - 4 a ISCED 2 (nižšie sekundárne vzdelávanie) pre ročníky 2 – 9 do výchovno-vzdelávacej činnosti ZŠ zabezpečiť ich rozpracovania do školských vzdelávacích programov všetkých ZŠ do 31.8.2016.
- b) Vytvárať podmienky a podporovať ZŠ v zabezpečovaní a rozvoji bohatej a pestrej záujmovej činnosti formou záujmových krúžkov a vo využívaní inštitútu vzdelávacích poukazov.
- c) Motivovať a podporovať zapájanie ZŠ do realizácie projektov na základe grantových výziev ako aj do spoločných projektov mestskej časti a ZŠ cieľom skvalitňovať výchovu a vzdelávanie v jednotlivých ZŠ.
- d) Vytvárať podmienky na rozvoj činnosti ŠKD ponukou kvalitných vzdelávacích programov, realizáciou projektov, zapájaním ŠKD do spoločných projektov mestskej časti napr. Tanec v duši a tým zvyšovať záujem zákonných zástupcov žiakov o využívanie tejto služby poskytovanej školami.

7.3.4 Modernizácia výchovno-vzdelávacieho procesu na roky 2016 - 2023

V súčasnosti sa vzdelávacie trendy sústreďujú na cieľavedomé a efektívne uplatňovanie rôznych digitálnych technológií a digitálneho edukačného obsahu. Z Koncepcie informatizácie a digitalizácie rezortu školstva s výhľadom do roku 2020 schválenej vládou SR v septembri 2014 pre regionálne školstvo vyplývajú z jednotlivých strategických oblastí špecifické ciele, ktoré sú východiskom pre modernizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu do roku 2023 aj v podmienkach mestskej časti.

7.3.5 Infraštruktúra a súvisiace vybavenie pre informatizáciu a digitalizáciu vzdelávacieho procesu

- a) Optimalizácia a modernizácia infraštruktúry IKT – vybavenie ZŠ.
- b) Širokopásmové rýchlostné pripojenie na internet podporujúce využívanie súčasných a plánovaných digitálnych technológií.
- c) Zabezpečenie udržateľnej, prevádzky, obnovy a bezpečnosti IKT infraštruktúry v ZŠ.
- d) V každej ZŠ vybudovať postupne multimediálnu učebňu, každú kmeňovú triedu vybaviť interaktívnou tabuľou, s cieľom zabezpečiť vyučovanie väčšiny predmetov na I. a II. stupni aj prostredníctvom tejto podpory.
- e) Zabezpečenie systematického financovania obnovy a prevádzky IKT v ZŠ z rozpočtu mestskej časti a ako aj z mimorozpočtových prostriedkov získavaných ZŠ.

7.3.5.1 Digitálny edukačný obsah

- a) Využitie zdigitalizovaného obsahu z národných projektov digitalizácie kultúrneho dedičstva vo výchovno-vzdelávacom procese ZŠ.
- b) Flexibilné začlenenie digitálneho edukačného obsahu do školských vzdelávacích programov ZŠ a do výchovných programov ŠKD.
- c) Využívanie digitálnych formátov učebníc a učebných materiálov na centrálnom informačnom portáli Planéta vedomosti vo výchovno-vzdelávacom procese ZŠ.

7.3.5.2 Digitálne zručnosti a kompetencie

- a) Podporovať a finančne zabezpečovať ďalšieho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti pri zvyšovaní ich digitálnych zručností a kompetencií v rámci kontinuálneho vzdelávania.

- b) Vytvárať podmienky a podporovať rozvíjanie digitálnych zručností žiakov ZŠ, podporovať rozvoj ich digitálnych kompetencií.

7.3.5.3 Vybavenie učebni moderným školským nábytkom a učebnými pomôckami,

- a) V súlade s inovovaným štátnym vzdelávacím programom ISCED 1 postupne zabezpečiť povinné vybavenie odborných učebni Prvouky, Prírodovedy, Vlastivedy a Výtvarnej výchovy školským nábytkom a modernými učebnými pomôckami.
- b) V súlade s inovovaným štátnym vzdelávacím programom ISCED 2 zabezpečiť povinné vybavenie odborných učebni fyziky, chémie, biológie, geografie, techniky a výtvarnej výchovy školským nábytkom a modernými učebnými pomôckami.
- c) Postupná obnova školského nábytku vo všetkých kmeňových triedach ZŠ z rozpočtu mestskej časti a z mimorozpočtových prostriedkov získaných ZŠ

7.3.5.4 Projekty podporujúce výchovno-vzdelávací procesu v ZŠ

Na podporu skvalitňovania výchovy a vzdelávania v ZŠ v rokoch 2016-2023 podporovať zapojenie ZŠ do realizácie projektov:

A) Externé hodnotenie kvality školy podporujúce sebahodnotiace procesy.

K tomu zo strany zriaďovateľa zabezpečiť:

- a) systematické vzdelávanie projektových tímov v spolupráci s akreditovanými vzdelávacími inštitúciami k realizácii jednotlivých modulov sebahodnotenia
- b) pravidelne raz za dva roky organizovať odborné semináre k výmene skúseností z realizácie jednotlivých Modulov sebahodnotenia (prvý odborný seminár február 2016)

B) Naučiť lepšie – odmeniť viac – projekt, ktorého cieľom je motivovať učiteľov k zavádzaniu nových inovatívnych foriem a metód do vyučovania

C) Petržalská super škola – projekt mestskej časti a Slovenskej akadémie vied, ktorého cieľom je približovať najnovšie vedecké poznatky z jednotlivých vedných odborov žiakom II. stupňa vedeckými kapacitami tejto renomovanej vedeckej inštitúcie.

D) Príprava a realizácia ďalších projektov na podporu výchovy a vzdelávania.

7.4. Personálne zabezpečenie výchovy a vzdelávania v ZŠ a MŠ

Opatreniami v oblasti zvyšovania finančných prostriedkov na osobné ohodnotenie a odmeňovanie jednotlivých kategórií zamestnancov ZŠ, MŠ a SSŠaŠZP, podporou ich ďalšieho vzdelávania, morálnym oceňovaním, resp. poskytovaním ďalších benefitov, vytvárať predpoklady na získavanie mladých perspektívnych pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov do MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP.

7.4.1 Finančné prostriedky na osobné ohodnotenie zamestnancov MŠ, ZŠ a SSŠaŠZP a prevádzku

- a) Postupne odstraňovať nepriaznivú situáciu v osobnom ohodnotení všetkých kategórií zamestnancov ZŠ a MŠ aj zvyšovaním rozpočtu mestskej časti na osobné príplatky a odmeny pre vychovávateľov ŠKD, učiteľky MŠ, zamestnancov v zariadeniach školského stravovania a pre zamestnancov SSŠaŠZ. Využívať ušetrené finančné prostriedky z realizácie opatrení na zníženie energetickej náročnosti prevádzok ZŠ a MŠ.
- b) Opatreniami prijatými v oblasti zlepšovania technického stavu objektov ZŠ a MŠ a postupnou rekonštrukciou technologického vybavenia jedální ZŠ a MŠ vytvárať podmienky na znížovanie energetickej náročnosti prevádzky ZŠ a MŠ. Ušetrené finančné prostriedky vo väčšej miere investovať do modernizácie výchovno-vzdelávacieho procesu.
- c) Postupné zatepľovanie obvodových plášťov ZŠ a MŠ ako aj modernizácia technologických zariadení v školských bazénoch budú znamenať ďalšie významné zníženie nákladov na prevádzku objektov ZŠ a MŠ.
- d) Vytvárať priestor v rozpočte mestskej časti na financovanie asistentov učiteľa pre deti MŠ.

- e) V rozpočte mestskej časti zabezpečiť finančné prostriedky na organizovanie spoločných vzdelávacích aktivít pre zamestnancov ZŠ a MŠ.

7.4.2 Podpora a vytváranie podmienok na ďalšie vzdelávanie PZ a OZ

1. Realizovať vzdelávacie aktivity pre vedúcich pedagogických zamestnancov k ďalšiemu zvyšovaniu ich právneho vedomia a manažérskych kompetencií.
2. Intenzívnejšie spolupracovať pri ďalšom vzdelávaní jednotlivých kategórií zamestnancov ZŠ a MŠ s Metodicko-pedagogickým centrom, ktoré sídli na území mestskej časti. Pripravovať spoločné vzdelávacie projekty prispôbené potrebám škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti.
3. Kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu v ZŠ podporovať aj aktívnou činnosťou predmetových komisií SjaL, matematiky a cudzích jazykov na úrovni mestskej časti. V ďalšom období vytvárať podmienky na zriadenie ďalších predmetových komisií na úrovni mestskej časti.
4. Zlepšiť hygienické, bezpečnostné a pracovné podmienky zamestnancov v školských jedálňach ZŠ a MŠ
5. Vytvárať podmienky na stabilizovanie mladých pedagogických a odborných zamestnancov v ZŠ a MŠ

7.4.3 Stredisko služieb školám a školským zariadeniam Petržalky

1. Riešiť súčasné nedostatočné finančné ohodnotenie zamestnancov SSŠaŠZP, ktoré spôsobuje vážne problémy v možnosti získavať kvalifikovaných zamestnancov na jednotlivé úseky činnosti v MŠ a v SSŠaŠZ.
2. Obnoviť fyzicky a morálne zastaranú výpočtovú techniku, ktorá kapacitne nepostačuje na plnenie úloh, ktoré zabezpečuje SSŠaŠZP a obnoviť fyzicky a morálne zastaraný inventár.
3. Poskytovať technickú a odbornú podporu pri zabezpečovaní prevádzky ZŠ.

Záver

Návrh Konceptie rozvoja škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti na roky 2016 – 2023 je otvorený dokument, ktorý rozpracováva špecifický cieľ Rozvoj školskej infraštruktúry Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti na roky 2016-2026.

Otvorenosť dokumentu je potrebné chápať predovšetkým v kontexte očakávaných legislatívnych zmien v oblasti regionálneho školstva, ktoré bude nevyhnutné priebežne implementovať do materiálu a do činnosti škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti. Materiál bude predložený na pripomienkové konanie (oddelenia MÚ, školská komisia, riaditelia škôl) a na základe toho bude dopracovaný a následne predložený na rokovanie Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Petržalka.

Použitá literatúra a zdroje:

1. Pedagogické rozhľady 4/2003 Časopis metodicko-pedagogických centier Slovenska, POP pre školský rok 2015/2016
2. Geografický časopis rok 2007 č. 59 str. 267 článok od: Branislav Bleha, Dagmar Popjaková: Migrácia ako dôležitý determinant budúceho vývoja na lokálnej úrovni – príklad Petržalky
3. PhDr. Daniela Vaněková, PhDr. Vladimír Michalička, CSc., Múzeum školstva a pedagogiky, Hálova 16, Bratislava, - web stránka ZŠ Dudova 2)
4. Pasport ZŠ a MŠ k 1. januáru 2000 vypracovaný Strediskom služieb školám OÚ Bratislava V
5. Čapová M. a kol. Petržalka mestská časť - súbor základných informácií pre školy a verejnosť, (1995).
6. Kačírek, Ľ – Tišliar, P.: Petržalka do roku 1918, Muzeológia a kultúrne dedičstvo o. z. a Miestna knižnica Petržalka 2014
7. Kačírek, Ľ – Tišliar, P.: Petržalka v rokoch 1919 – 1946, Muzeológia a kultúrne dedičstvo o. z. a Miestna knižnica Petržalka 2014
8. Kuchta, J – Schwarz, J.: www.petrzalka.sk, Mestská časť Bratislava-Petržalka, 1. Vydanie ISBN 80-969395-5-6
9. Čapová, M.- a kol.: Petržalka mestská časť Bratislava – súbor základných informácií pre školy a verejnosť, Vojenský kartografický ústav, š.p. Harmance, 1995
10. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2016-2023
11. Záverečné účty mestskej časti Bratislava-Petržalka za rok 2004 – 2014, www.petrzalka.sk
12. Rozpočet mestskej časti Bratislava-Petržalka na rok 2016 s výhľadom do roku 2017 a 2018
13. Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti jej výsledkoch a podmienkach v ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka za roky 2009/2010 až 2014/2015 – oddelenie školstva a športu (resp. oddelenie školstva, kultúry a športu)
14. Pedagogicko-organizačné zabezpečenie školského roka v ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti – školské roky 2009/2010 – 2015/2016 (oddelenie školstva a športu(resp. oddelenie školstva, kultúry a športu)
15. Štatistické podklady, sumáre za roky 2000 – 2015 – Oddelenie školstva a športu, Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka
16. Podklady z Finančného oddelenia Miestneho úradu mestskej časti Bratislava-Petržalka
17. Všeobecne záväzné právny predpisy v oblasti regionálneho školstva – zákony, vyhlášky, nariadenia
18. Materiály oddelenia školstva a športu, podklady z finančného oddelenia
19. Web stránky ZŠ, MŠ a SSŠaŠZP v zriaďovateľskej pôsobnosti mestskej časti Bratislava-Petržalka
20. Web stránka mestskej časti Bratislava-Petržalka
21. Ďalšie zdroje uvedené priamo v materiáli

Vypracovala:

Mgr. Veronika Redechová,
vedúca Oddelenia školstva a športu
Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka
február 2016